

Ortak Ölçümleme:

Kadın Alanında Çalışan STK'lar için Ortak
Ölçümleme Yaklaşımını Düşünme

Ortak Ölçümleme:

Kadın Alanında Çalışan STK'lar için Ortak
Ölçümleme Yaklaşımını Düşünme

Dr. Ayşe Seda Müftügil Yalçın
Duygu Güner

YAZARLAR

Dr. Ayşe Seda Müftügil Yalçın, *KUSIF Doktora
Sonrası Araştırma Görevlisi*

Duygu Güner, *KUSIF Bağılantılı Araştırmacı*

EDİTÖR

Damla Kellecioğlu

KUSIF YAYINLARI

Haziran 2016, No: 4

ISBN: **978-605-9389-02-0**

MYRA

TASARIM DANIŞMANI

Rauf Kösemen

YAYIN KİMLİĞİ TASARIMI

Tuba Mücella Kiper

SAYFA UYGULAMA

Serhan Baykara

KOORDİNASYON

Damla Ezer

BASKI

İmak Ofset

Merkez Mah. Atatürk Cad. Göl Sok. No: 1

Yenibosna-İSTANBUL

Tel: 0212 656 49 97 Fax: 0212 656 29 26

www.imakofset.com.tr

Koç Üniversitesi Sosyal Etki Forumu

Koç Üniversitesi

Rumelifeneri Yolu 34450 Sarıyer, İstanbul

Tel (santral) 0212 338 00 00

kusif@ku.edu.tr

www.kusif.ku.edu.tr

Hollanda Kraliyeti

Bu araştırma Hollanda Başkonsolosluğu Matra Programı ve Koç Üniversitesi Sosyal Etki Forumu (KUSIF) tarafından desteklenen Hedef Kitleli Kadın Olan STK'ların Sosyal Etkisini Artırmak: Ortak Ölçümleme Yaklaşımı Projesi kapsamında yürütülmüştür.

İÇİNDEKİLER

Başlarken 4

Önsöz 6

Proje hakkında 8

1. ORTAK ÖLÇÜMLE YAKLAŞIMI NEDİR? ORTAK ÖLÇÜTLER (COMMON MEASURES) VE ORTAK ÖLÇÜMLEME (SHARED MEASUREMENT) 11
2. ORTAK ÖLÇÜMLEME YAKLAŞIMI NASIL UYGULANABİLİR? 17
3. ORTAK ÖLÇÜMLEME YAKLAŞIMININ FARKLI TİP İŞBİRLİKLERİNDEKİ ÇEŞİTLİ İŞLEVLERİ 21
4. ORTAK ÖLÇÜTLER VE ORTAK ÖLÇÜMLEME YAKLAŞIMLARININ FAYDALARI 25
5. AVRUPA'DAN ÖRNEK ORTAK ÖLÇÜMLEME YAKLAŞIMI UYGULAMALARI 29
6. ORTAK ÖLÇÜMLEMEDE DİKKAT EDİLECEK NOKTALAR 35
7. TÜRKİYE'DE KADINLARLA BİRLİKTE ÇALIŞAN KURUM VE KURULUŞLARIN SOSYAL ETKİ ÖLÇÜMLEME PRATİKLERİ 41

Sonsöz 56

Kadın STK'larının ortak amaçları, sonuçları/değişimleri ve göstergeleri 58

Kaynakça 72

Başlarken...

KUSIF olarak bir yandan sosyal etki, sürdürülebilirlik kavramlarını müfredata entegre etmek, sosyal etki temelli yerel toplumsal katkı projeleri oluşturmak için çalışırken bir yandan da sosyal etki aktörlerinin pozitif sosyal etkisini arttırmak için çaba sarf ediyoruz.

Koç Üniversitesi Sosyal Etki Forumu (KUSIF), Kasım 2012’de eğitim, araştırma ve işbirliği ile sosyal yaratıcılığı teşvik etmek ve sosyal etki yaratmak amacı ile kuruldu.

Sosyal etki aktörleri olarak tanımladığımız sosyal girişimcilerin, fon veren kurumların, sivil toplum kuruluşlarının ve sorumlu özel sektörün daha fazla pozitif sosyal etki yaratabileceğine inanıyoruz. KUSIF olarak sektörde, sosyal etki aktörlerinin sosyal etkisini ölçümleyebilmesini sağlamaya çaba sarfediyoruz. Bu kapsamda sosyal etki ölçümleme alanında kapasite arttıracak, anadilimizde kaynak oluşturacak, kaynağa erişimi kolaylaştıracak, bilgi ve beceri geliştirecek projeler yürütmekteyiz.

Sosyal etki aktörlerine yönelik ilk kitabımız Sosyal Etki Ölçümleme: KUSIF 4 Adım Yaklaşımı’ndan sonra ikinci kitabımız ortak ölçümleme yaklaşımını

düşünmek konulu kılavuzunu yayınlamaktan ve alana verdiğimiz katkıdan dolayı ekip olarak çok mutluyuz. Bu kitabı, Eylül 2016’da yayınlanacak ve fon veren kurumlar açısından sosyal etki ölçümleme konusunu irdeleyen kitabımız takip edecek.

Başta bu rehberin yazarları Dr. Ayşe Seda Müftügil Yalçın ve Duygu Güner olmak üzere, projeyi başından itibaren koordine eden Fulya Pınar’a, ekibimize katılmasıyla projeye destek veren Tuba Emiroğlu’na ve proje kapsamında birlikte çalıştığımız STK’lar olmak üzere kitapta emeği geçen herkese teşekkürlerimi iletmek istiyorum.

Gonca Ongan
Yönetici Direktör

Önsöz

Sosyal Etki Ölçümlemesi: KUSIF 4 Adım Yaklaşımı adlı kitabımızı yazdıktan yaklaşık 6 ay sonra yeni bir kitapla karşınızdayız. Geçen süre içinde kılavuz kitabımıza dair çok sayıda olumlu dönüş aldık ve bu durum bizi çok mutlu etti. Çalışma motivasyonumuz ve bu alanda çalışmanın önemine olan inancımız da yine bu sayede arttı. Ortak ölçümleme yöntemi konusunda hazırladığımız bu kılavuz kitabın da ilk kitabımız gibi sosyal etki aktörlerinin olumlu etkilerini arttırmaya vesile olacak bir başvuru kitabı olacağını umut ediyoruz.

Benim ortak ölçümleme kavramıyla tanışmam, Koç Üniversitesi'nde verdiğim sosyal etki dersi bağlamında araştırma yaparken kolektif etki konusuna rastlamam sayesinde oldu. Bu dolaylı tanışıklık bu konu üzerinde ekipçe düşünmemizi ve araştırmamızı, daha sonra da kolektif etkinin olmazsa olması ortak ölçümleme konusunda KUSIF olarak Türkiye'de de bir adım atmamız gerektiğine karar vermemizi sağladı.

Hızlıca özetlemek gerekirse kolektif etki, kemikleşmiş ve karmaşık sosyal sorunlara hitap eden bir çerçeve, kayda değer ve kalıcı sosyal değişim yaratmak adına devlet, özel sektör, hayır

kurumları, kâr amacı gütmeyen kuruluşlar ve vatandaşlar arasında işbirlikleri kurmayı hedefleyen yenilikçi ve yapısal bir yaklaşım. Konuya ilişkin özellikle Amerika'da ve İngiltere'de yapılan çalışmalar kolektif yapılan işlerin etkisinin çok daha anlamlı ve uzun süreli olduğunu gösteriyor, bu sürecin kuruluşlar arası birbirinden öğrenmeyi teşvik ettiğini kanıtlarıyla gözler önüne seriyor.

Türkiye bağlamında yukarıda bahsedilen türde ortak, kolektif inisiyatiflerin sayısı yok denecek kadar az. Bununla birlikte Türkiye'de aynı nihai amaç ve/veya amaçlar için çalışan kurum ve kuruluş sayısı oldukça fazla. STK'lar ile yaptığımız ön araştırmalar ve fon verenlerle ortak çalışmalarımız bizlere aynı amaç doğrultusunda çalışan pek çok STK'nın birbirlerinin yaptıkları işlerin sonuçlarını bilmediğini, benzer değişimleri ölçümleme konusunda birbirleriyle bilgi alışverişinde bulunmadığını ve sonuç olarak ortak öğrenmenin hem proje sürecinde, hem de değerlendirme aşamasında var olmadığını gösterdi. Bu durum, amaçların çoğu zaman örtüştüğü veya benzerlik gösterdiği kadın alanında çalışan STK'lar için de geçerliydi.

KUSIF olarak bu konuya yoğunlaşmaya karar verdik. Kadınlarla ilgili alanda çalışmalar yapan, hedef kitleleri kadınlar olan farklı kuruluşlar için

Türkiye bağlamına uygun bir ortak ölçümleme yaklaşımı geliştirilebilir miydi? Kadın kuruluşları bu fikre nasıl bakardı? Birlikte ortaya koyacağımız yaklaşım ne kadar kullanılabilir olurdu? Bütün bu sorularımızla sahaya indik ve bizimle çalışmak isteyen kuruluşlarla birlikte alanının öncüsü olacak bir proje gerçekleştirdik. Kadınlar için çalışan kuruluşlarla gerçekleştirdiğimiz bu çalışmanın yeni çalışmalara yol açacağını, farklı tematik alanlarda ortak ölçümleme yaklaşımının benimseneceğini ve işlevselliği yüksek bir şekilde uygulanacağını umuyoruz. KUSIF olarak bu konuda kafa yormaya, bilgi üretmeye ve sosyal etki aktörlerinin kapasitelerini arttırma konusunda STK'lara yardımcı olmaya devam edeceğiz.

Keyifli okumalar...

Dr. Ayşe Seda Müftügil Yalçın

Not: Konu hakkında Avrupa'da yapılan güncel çalışmaları NPC (National Philanthropy Capital'ın (NPC) ürettiği yayınlardan takip edebilirsiniz. Bizler bu kitapçığı hazırlarken sıkça NPC'nin yayınlarına ve Almog ile Habib'in 2013 yılında yazdığı makaleye başvurduk. Bu makalelerin çevirisinde bizlere yardımcı olan Rafet Karaoğlu'na bu vesileyle teşekkür ederim.

Proje hakkında

Hollanda Başkonsolosluğu Matra Programı kapsamında fonlanan “Türkiye’de Kadın Sivil Toplum Kuruluşlarının Sosyal Etkisini Arttırmak: Ortak Ölçümleme Yaklaşımı” isimli proje Ağustos 2015’te Koç Üniversitesi Sosyal Etki Forumu (KUSIF) tarafından başlatıldı. Bu proje ile hedef kitlesi kadın olan sivil toplum kuruluşlarının (STK) işbirliği içinde sosyal etki ölçümlemesi yapabildiğini sağlayacak ve kadın odaklı çalışan diğer kurum ve kuruluşlara bu konuda örnek oluşturacak ortak ölçümleme yöntemleri geliştirmek hedeflendi.

Proje tasarlanırken, Türkiye’de kadın haklarının ve toplumsal katılımının gelişimi için çalışan STK’ların sosyal etkisini ölçmesine olanak verecek araçların var olmamasından yola çıkıldı. KUSIF bünyesinde yapılan önceki araştırma ve çalışmalar, çoğu kadın sivil toplum kuruluşunun sosyal etkisini ölçmek için çabaladığını fakat etki ölçümlemelerinin genelde projelerin çıktılarını raporlayan, ender de olsa proje sonuçlarını ölçme/değerlendirmeden ibaret olduğunu göstermişti. Bu noktada, benzer amaçlar için çalışan sivil toplum örgütlerinin hangi konuda nasıl ortak ölçümleme yapacağına ve ölçüm için hangi ortak amaç ve göstergeleri kullanabileceğine dair yol gösteren sosyal etki ölçümlemesi yönteminin ve araçlarının Türkiye’deki kadın STK’ları için uygun olacağını düşünerek elinizdeki kılavuzun hazırlanması öngörüldü.

Proje için Türkiye'deki kadın STK'larını temsil edebilecek, görünürlüğe sahip, belirli bir süreden bu yana çalışmalarını aktif olarak sürdüren 13 STK'dan temsilcilerle çalışıldı. Belirlenen temsilcilerle ilki sosyal etki ölçümleme yöntemini, ikincisiye ortak ölçümleme yaklaşımını konu alan iki etkinlik düzenlendi. Bu etkinlikler, birinci günde sözü edilen yöntemlere ilişkin ortak bir dil oluşturmak için planlanmış tam günlük eğitim, ikinci günde ise kadın STK'larının ortak yöntem oluşturmasına yönelik odak grup çalışması yapılacak şekilde tasarlandı.

Hedef kitlesi kadın olan STK'lardan Anne ve Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV), Antalya Kadın Danışma Merkezi ve Dayanışma Derneği, Kadın Dayanışma Vakfı (KADV), Kadın Merkezi Vakfı (KAMER), Kadın Emegini Değerlendirme Vakfı (KEDV), Kadının İnsan Hakları-Yeni Çözümler Derneği (KİH-YÇ), Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı, Türk Üniversiteli Kadınlar Derneği (TÜKD), Türkiye Kadın Girişimciler Derneği (Kagider), Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı (TAPV), Uçan Süpürge Kadın İletişim ve Araştırma Derneği, Van Kadın Derneği (VAKAD) ve Yeniden Biz temsilcileri, eğitim ve odak grup çalışmalarına dahil oldu. Proje süresince, etkinliklere katılan STK temsilcilerinde ve katılımcıların temsil ettiği STK'larda yaşanan değişiklikler, daha önceki buluşmalarda tartışılanların ve varılan sonuçların aktarılmasıyla dengelendi.

Birinci çalışma 26-27 Ekim 2015 tarihlerinde gerçekleştirildi. İki gün süren bu ilk çalışmada sosyal etki ölçümlemesine dair bilgi alışverişinde bulunuldu ve kadın STK'larının yaptıkları çalışmalardan değişim teorileri çıkarıldı. Çalışmaya katılan tüm STK'lar kadın alanında yapılan tüm çalışmaları dikkate alarak neyi nasıl değiştirmek istedikleri üzerine konuştular ve ortak amaçlar ve bu amaçlara ulaşmak için gereken sonuçlar/değişimleri belirlediler. 18-19 Şubat 2016'da temsilcilerle yeniden bir araya gelinerek bu kez ortak ölçümleme yöntemleri ve hedeflenen sonuçların/değişimlerin gerçekleşip gerçekleşmediğini anlamak için kullanılacak göstergeler üzerinde çalışıldı. Proje kapsamında

gerçekleştirilen çalışmalar sayesinde yaratmak istedikleri olumlu sonuçları/değişimleri düşünerek çalışma grubumuzda olmayan pek çok STK için de geçerli olabileceğini öngördükleri bir sonuç/değişim listesi hazırlama ve bunlar için ortak göstergeler geliştirme şansı bulundu. Eğitim alanındaki amacın göstergelerine Eğitim Reformu Girişimi (ERG) de destek verdi.

Bu etkinlikler sonrasında STK'ların özel sektörle ve fon verenlerle ortak çalışmalarının olumlu etkisinin farkında olunarak daha kapsamlı bir bilgiye ihtiyaç olduğu düşünüldü ve mart ayında kadınlarla birlikte çalışan kurum ve kuruluşlar için bir anket hazırlandı. Bu anketle, kadınlar için toplumsal fayda yaratmak isteyen kurum ve kuruluşların yürüttükleri çalışma, etkinlik ve faaliyetleriyle ilgili sosyal etki ölçümlemesi konusunda neler yaptıklarını, ortak ihtiyaçlarını ve muhtemel işbirliklerinin nasıl oluşabileceğini ortaya çıkarabilmek hedeflendi.

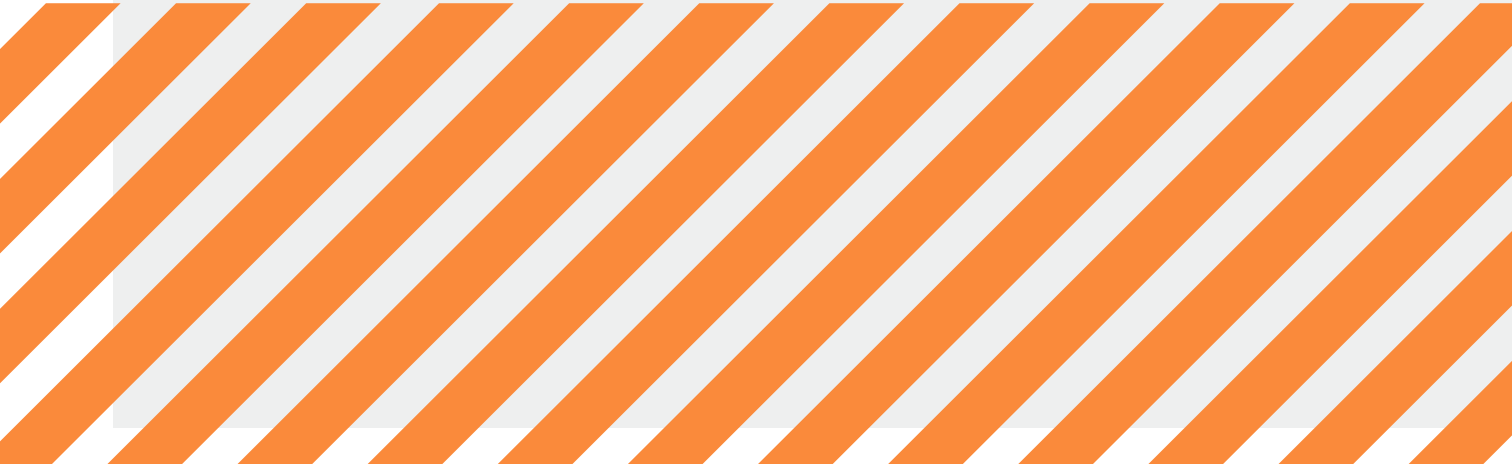
Proje süresince çalışmalara katılan kadın STK temsilcileriyle sürekli iletişim korundu. Ayrıca yapılan çalışmalara dair geri bildirim almak için ön-test/son-test ve değerlendirme formu gibi araçlar kullanıldı.

KUSIF ekibi olarak, elinizde tuttuğunuz kılavuzda projemizin daha geniş kitlelere katkı sağlayabileceğini düşündüğümüz tüm süreçlerini aktarmaya çalıştık. Kadınlarla birlikte çalışan STK temsilcilerinin toplumsal fayda yaratmak adına şeffaflaştırılmasını istediği bilgiler, geliştirilmesini talep ettiği uygulama ve mekanizmalar ve öncelik verilmesini dilediği değişimlerin, bu kılavuzun katkısı ve kadın STK'ları, fon verenler, özel sektör ve kamu kurumlarının ortak çalışmalarıyla gerçekleşmesini diliyor, bu çalışmanın farklı çalışmalara yol açmasını umuyoruz.

KUSIF ekibi adına,

Fulya Pınar

Ortak Ölçümleme Yaklaşımı Proje Koordinatörü

**1. ORTAK ÖLÇÜMLE
YAKLAŞIMI NEDİR?
ORTAK ÖLÇÜTLER
(COMMON MEASURES)
VE ORTAK
ÖLÇÜMLEME (SHARED
MEASUREMENT)**

1. Ortak Ölçümle Yaklaşımı Nedir? Ortak Ölçütler (Common measures) ve Ortak Ölçümleme (Shared measurement)

Ortak ölçümleme yaklaşımı, başa çıkmayı hedeflediğimiz meseleleri anlamak için sistematik bir yaklaşım geliştirmeyi teşvik eder ve sosyal sorunları çözmekte en çok işe yarayan şeyleri öğrenme konusunda yol gösterir.

Dünyada sosyal etki ölçümlemesi kavramı sivil toplum kuruluşlarının ilgi alanında giderek daha fazla yer almakta, pek çok sivil toplum kuruluşu sosyal etkilerini en iyi şekilde ölçümlemenin ve ifade etmenin yollarını aramakta, bu amaçla çalışmalar yapmaktadır. Bu bağlamda Türkiye’de, sosyal fayda yaratmaya çalışan resmi kurumlar ve sivil toplum kuruluşları (STK) için sonuç/ değişim odaklı düşünce yaklaşımı ve yaratılan sosyal etkinin ölçülmesi önem kazanmaktadır. Günümüzde hükümetlerin, fon verenlerin, bağışçıların ve hatta toplumun genelinin, sosyal etki ölçümlemesine yönelik artan ilgisi sosyal fayda amaçlı hizmetlerin etkinliğine dair güvenilir ve şeffaf bilgilere ulaşma yönünde artan talebi yansıtmaktadır.

KUSIF olarak sosyal etkiyi, yapılan bir faaliyet sonucu ortaya çıkan değişim veya bir eylem/ faaliyet/proje/program sonucu çevre üzerinde oluşan etkiler olarak tanımlamaktayız. Sosyal etki ölçümlemesi alanının ise, projelerin/kuruluşların var olan kaynakları en etkin ve en verimli şekilde kullanabilmesi üzerine düşünülmesiyle ve sosyal etkiyi artırma yöntemlerinin etrafıca araştırmasıyla oluştuğunu düşünmekteyiz.

Sosyal fayda yaratan aktörlerin, yarattıkları sosyal etkiyi anlama, öğrenme, iyileştirme ve bazen de bu etkinin iletişimini yapma istekleriyle doğru orantılı olarak bu konuda yapılan hem akademik hem de pratik araştırmaların sayısı artmaktadır. Avrupa’da sosyal etki analizi için kullanılacak pek çok standart ve sistem geliştirilmiştir. Mevcut sosyal etki sistemlerini derinlemesine inceleyen Karen Maas ve Kellie Liket, makalelerinde, bu farklı yöntemlerin her birinin farklı alanlarda çalışan kuruluşlara hizmet ettiğini ve kuruluşların bu farklı ölçümleme yöntemlerini kendi kuruluşlarının etkilerini ölçümleme konusunda değerlendirirken bazı özel hususlara dikkat ettiklerini savunur. Bu özel hususlar, ölçümlemenin amacı (raporlama, tarama, izleme ya da değerlendirmeye yönelik mi olduğu); ölçümlemenin kapsadığı zaman (ileriye dönük, süregelen ya da geçmişe yönelik bir ölçümleme mi yapılmak istendiği); ölçümlemenin ana odağı (yürütülen projenin girdilerinin mi, yoksa

çıktılarının mı ölçülmek istendiği), ölçümlemenin süresi (ölçümün kısa zamanlı mı yoksa uzun zamanlı mı olacağı); izlenen perspektif (mikro, mezo ya da makro seviyede mi bir analiz yapılacağı) ve yaklaşım olarak sıralanır. Kuruluşlar bu kıstasları göz önünde bulundurarak farklı yöntemler arasından kendilerine en uygununu seçmektedir.

Özetle, dünyada şu anda bu süreçlerden geçen STK’lar amaçlarına, kaynaklarına ve çoğu zaman da onlara fon sağlayan kurumlara yönelik sosyal etki analizleri yapmaktadır. Ancak her STK genelde ya fon aldığı kurum için ya da sadece kendini değerlendirme amaçlı, farklı türlerde raporlama yapmaktadır; kuruluşların çoğu bu süreçte birbirinden öğrenmeyi başaramamaktadır. 2015 yılında KUSIF tarafından STK’larla yapılan Türkiye’de Sivil Toplum Kuruluşlarının Sosyal Etki Ölçümleme Algısı ve Pratiği adlı anketin sonuçları, sosyal etki ölçümlemesinin tam kapasitesiyle kullanılmasının önünde birbirinden öğrenme ve ortak değerlendirme gibi konularda bazı engeller olduğunu açıkça ortaya koymuştur. Ankete katılan kuruluşlar, yarattıkları sonuçların/ değişimlerin ne olduğu üzerine nasıl karar vereceğini ve etki ölçümlemek için gerekli araçları nerede bulacağını bilmemenin etki ölçümleme konusunda yollarına çıkan en büyük engeller arasında olduğunu belirtmiştir. Bahsi geçen bir başka zorluk ise farklı fon verenlerin, STK’lardan farklı türlerde bilgiler istemesinin STK’ların neyi nasıl ölçümleyeceği konusunda karışıklık yaratmasıdır. Ortak ölçümleme yaklaşımı bu ve bunun gibi pek çok soruna çözüm olma potansiyeli taşımaktadır. Bu bağlamda pek çok STK ortak ölçütler ve ortak ölçümleme sistemlerini uygulamaya koymak, kolektif etkilerini araştırmak için çok sayıda deneme yapmaktadır.

STK’lar genellikle tek bir inisiyatif tarafından çözülemeyecek, karmaşık sosyal sorunları çözmek için çalışmaktadır. Bu sorunların çözümünü için işbirliği ile ulaşılmış sistematik yanıtlar gerekir. Ortak ölçümleme yaklaşımı, başa çıkmayı hedeflediğimiz meseleleri anlamak için

sistematik bir yaklaşım geliştirmeyi teşvik eder ve sosyal sorunları çözmekte en çok işe yarayan şeyleri öğrenme konusunda yol gösterir. Bu yaklaşım benzer meseleler üzerine çalışan kuruluşların nelerin ölçümleneceğine dair ortak bir anlayış geliştirmesini ve benzer hedeflere yönelik olarak çalışan STK'ların, sosyal girişimlerin ve fon verenlerin kullanması için araçlar geliştirmeyi amaçlar. Ortak ölçümleme yaklaşımı, kuruluşların birbirinden bir şeyler öğrenmesini kolaylaştırmak, kendi araçlarını geliştirme maliyetlerini azaltmak ve bazı durumlarda nelerin işe yaradığına dair bir veritabanı oluşturmak için geliştirilir.

Ortak ölçümleme, etki ölçümlemeyle ilgili ortak bir yaklaşıma sahip olmanın hem ürünü, hem sürecidir. Ürün olarak ortak ölçümleme, etki ölçümleme için birden fazla kuruluş tarafından kullanılacak aracı veya araçları kapsar. Ortak ölçümleme yöntemi, sektörün ortak hedeflerini ve sonuçlarını/değişimlerini anlamayı gerektirir. Ortak ölçümleme ancak ortak bir yaklaşım benimsemeye olanak verecek katılım ve işbirliği ile mümkündür.

Ortak ölçümleme aracılığıyla etki üzerine karşılaştırılabilir ve güçlü verilere sahip olmak, farklı sosyal meselelerle mücadele için benimsenebilecek stratejiler ve müdahale yöntemleri konusunda yol gösterici olacaktır.

Ortak ölçümlemeyle ilişkili olarak kullanılan pek çok terim vardır. Bu terimler arasında öne çıkanlar, ortak ölçümleme (shared measurement); ortak sonuçlar (shared outcomes); sonuç bankaları (outcome banks); ortak sonuç çerçeveleri (shared outcome frameworks); ortak göstergeler (common indicators) ve ortak ölçütler (common measures) olarak sıralanabilir. Bu terimlerden ortak ölçütler ve ortak ölçümleme arasında net bir ayırım yapmanın önemli olduğunu, dolayısıyla da öncelikle bu iki terimin tanımlanması gerektiğini düşünmekteyiz.

a. Ortak ölçütler (common measures):

Sonuçların/değişimlerin tanımlarını, sonuç/değişim göstergelerini ve veri toplama araçlarını içeren ve ölçümlemeyi destekleyen bir altyapı olarak tanımlanabilir. Benzer veya ortak hedeflere ulaşmak için belirlenmiş bir sosyal alanda, kuruluşlar tarafından birlikte veya ayrı ayrı olarak kullanılabilir.

b. Ortak ölçümleme (shared measurement):

Belirli bir sosyal alanda, benzer veya ortak hedeflere ulaşmak için birden fazla kuruluşun işbirliği içinde gerçekleştirdiği ölçümleme sürecine verilen isimdir. Daha karmaşık yapıları kuruluşlar bağlamında düşünüldüğünde, ortak ölçümleme, aynı kuruluşun farklı birimleri veya bölümlerinin ortaklaşa gerçekleştirdiği ölçümlemeyi ifade etmekte de kullanılır.

Ortak ölçümleme, ortak hedeflerin ve ölçütlerin birlikte tanımlanmasını, üzerine uzlaşılmış bir ölçümleme sürecini ve sonuç bulgularını içerir, aynı zamanda ortak analiz ve öğrenme süreçlerini de kapsar. Ortak ölçütler aralarında hiçbir işbirliği olmayan kuruluşlar tarafından ayrı ayrı da kullanılabilir. Bu nedenle her ortak ölçümleme süreci, ortak ölçütler üzerinde bir uzlaşma gerektirse de, ortak ölçütlerin belirlenmesi her zaman ortak ölçümleme sürecini kapsamaz. Bu çalışmada ortak ölçümleme yaklaşımı ile kastedilen bu iki unsuru da –ortak ölçütler ve ortak ölçümleme– kapsayan bir anlayıştır.

Kitapçığa ilham veren ve kadın sorunlarına odaklanan STK'ları hedefleyen proje bazında düşünülecek olursa, burada kadın örgütleriyle yapılan işbirliği, hem süreci hem de işbirliğinden çıkan sonuç ve gösterge listeleri itibarıyla ortak ölçüler alt başlığına denk gelmektedir. Ancak ilerleyen dönemlerde çalışmaya katılan gruptan farklı kuruluşlar birleşerek ortak projeler yaparsa; bu projelerin yaratılmak istenen sonuçları/değişimleri ve bunların ölçülmesi hakkında mutabık kalırsa ve akabinde ortak bir ölçümleme sistemi kurma gayretine girerse ortak ölçütlerden ortak ölçümlemeye doğru geçiş yapmak kaçınılmaz olacaktır.

Özetle ortak ölçümleme yaklaşımı sosyal etki aktörlerinin ortak sonuçları/değişimleri için ortak bir anlayış geliştirmeyi (yapmak istenen şeyi) ve aynı zamanda bunların nasıl ölçüleceğini (göstergeleri) kapsayan bütüncül bir süreçtir. Ortak ölçümleme yaklaşımı STK'ların yarattığı

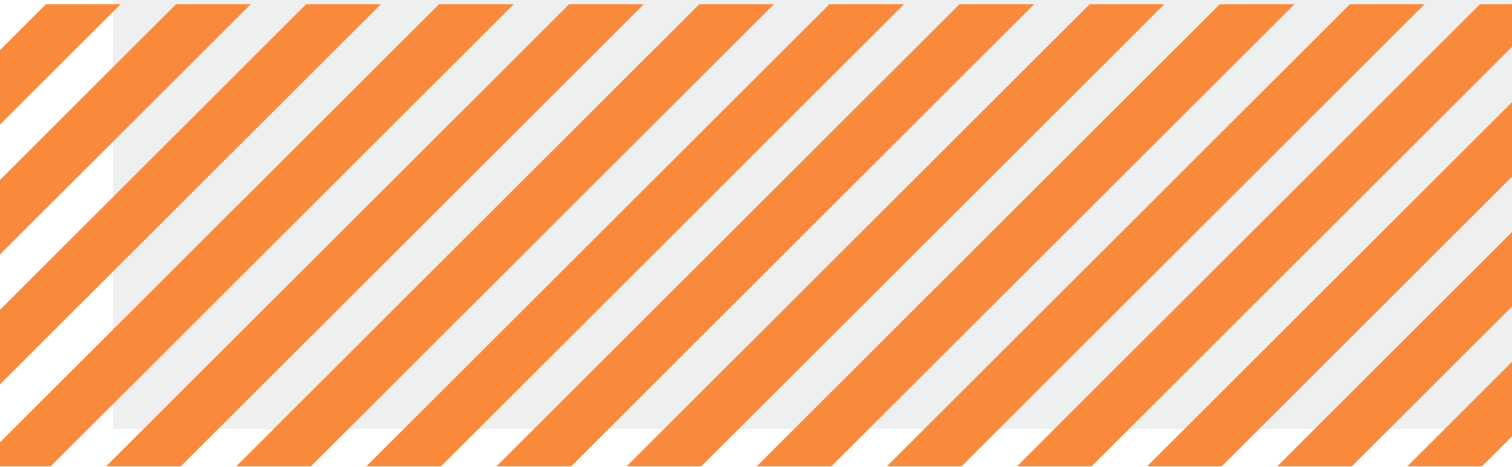
değişimi/sonuçları ve süreçleri ölçümlemek için pek çok durumda kullanılabilir. Bazen ortak inisiyatif kullanan birden fazla kuruluş, bazen de birbirinden bağımsız ancak ortak hedefleri olan kuruluşlar ortak ölçümleme yaklaşımını benimsemektedir.

Ortak Ölçütler

Ortak Ölçümleme

Ortak Ölçümleme Yaklaşımı

2. ORTAK ÖLÇÜMLEME YAKLAŞIMI NASIL UYGULANABİLİR?

2. Ortak ölçümleme yaklaşımını nasıl uygulanabilir?

Paylaşılan ortak değerler, misyon ve amaçlar sektörün bir haritasını çıkarmak açısından önemlidir.

Bu bölümde ortak ölçütlerden ortak ölçümlemeye uzanan yolda, ortak ölçümleme yaklaşımının çeşitli unsurları tanıtılacaktır. Tüm ortak ölçümleme sistemleri bu adımların tamamını barındırmaz ve pek azı sonuçların karşılaştırılması aşamasına ulaşır. Bazı ortak ölçümleme sistemleri fon verenler tarafından yönlendirilebilir ya da fon veren, aynı kaynaktan fon alan STK'lardan sonuçlarını aynı şekilde ölçmesini isteyebilir. Bazen de bu çabalar sadece

STK'lar tarafından yönlendirilmekte, benzer alanda çalışan STK'lar veri havuzları geliştirmek için beraberce çalışmaktadır. Kuruluşlar arası işbirliği oranının her aşamada farklılık gösterebileceğini de hatırlamakta fayda vardır.

ORTAK ÖLÇÜMLEME AŞAMALARI

1. aşama: Konu hakkında yetkinliğe ve saha bilgisine sahip olunması

İlk etapta benzer alanda çalışan kuruluşlar, içinde buldukları sektör ve gerçekleştirdikleri sosyal müdahalelerin benzerlikleri üzerine düşünülmelidir. Paylaşılan ortak değerler, misyon ve amaçlar sektörün bir haritasını çıkarmak açısından önemlidir. Bu aşamada ortak ölçümlemenin geliştirileceği alandaki STK'larla ortak, eleştirel bir platformda düşünmek ufuk açıcı bir adım olacaktır.

2. aşama: Ortak sonuçların/ değişimlerin saptanması

Etkilediği düşünülen tüm paydaşlar ve yaratılmak istenen sonuçlar/değişimler, değişim teorisi çıkararak belirlenebilir. Bu aşamada diğer STK'larla işbirliği daha da önem kazanır: Ortak ölçümleme yaparken işbirliği içinde olunan diğer kuruluşlarla hangi ortak sonuçlar/değişimler için çalışılıyorsa bu ortak sonuçların/değişimlerin bir listesi oluşturulmalıdır.

ORTAK ÖLÇÜMLEME AŞAMALARI

1. Aşama	2. Aşama	3. Aşama	4. Aşama	5. Aşama
Konu hakkında yetkinliğe ve saha bilgisine sahip olunması	Ortak sonuçların / değişimlerin saptanması	Ortak ölçütlerin geliştirilmesi	Veri toplanması ve analizi	Değerlendirme sonuçlarının paylaşılması

3. aşama: Ortak ölçütlerin geliştirilmesi

Ortak ölçümleme sürecinin bir sonraki aşaması, ortak sonuçlar/değişimler belirlendikten sonra ortak göstergeler geliştirilmesi ve bu göstergelerin nasıl ölçüleceği üzerine uzlaşmasıdır. Ortak göstergeler literatürdeki standart göstergeler kullanılarak saptanabilir, ortak kuruluşlar tarafından belirli bir amaca hizmet etmek için bir araya getirilebilir ya da geliştirilebilir. Her bir göstergenin ölçülmesinde hangi ölçümleme araçlarının ve kaynaklarının kullanılacağına ve bu doğrultuda verilerin nasıl toplanacağına dair belirli bir yöntem tanımlanmalıdır. Bu sayede hedeflenen değişimler, ölçülebilir göstergelerin neler olacağı ve hangi ölçüm araçlarının kullanılacağı ortak bir anlayışla belirlenmiş olacaktır.

- Ortak ölçütler geliştirmeye çalışan kuruluşların benzer ölçümleme yöntemleri (benzer örneklemeler ve aynı zamanda yüzdeler, istatistiksel testler gibi benzer veri analizleri) kullanması gerekir.

- Daha kısıtlı işbirliği içeren, sonuçlar ve sonuç göstergeleri üzerine uzlaşılsa bile ölçüm araçları ve yöntemleri üzerinde anlaşmaya varılamayan durumlar olabilir. Bu tip durumlarda ortaklar arasında bulguları kıyaslama olanağı da kısıtlı olacaktır.

4. aşama: Veri toplanması ve analizi

Ortak ölçümleme konusunda en önemli işbirliği alanlarından biri verilerin toplanmasıdır. Veri toplanması birden fazla şekilde yapılabilir:

- Ortak bir bilgisayar bilgi sistemi yaratılması (ölçüm platformu) veya ortak ölçümlemeye katılan tüm kuruluşlar adına bilgileri toplayan ortak bir birim üzerine anlaşılması.
- Ortak ölçümlemeye katılan tüm kuruluşların verileri kendi başına topladığı ve sisteme girdiği bir ortak ölçümleme platformu yaratılması.

c. Ortak ölçümlemeye katılan her kuruluşun üzerinde önceden anlaşılmış ölçüm araçları, yöntemler ve protokoller kullanarak kendi verilerini kendi sistemleriyle toplaması.

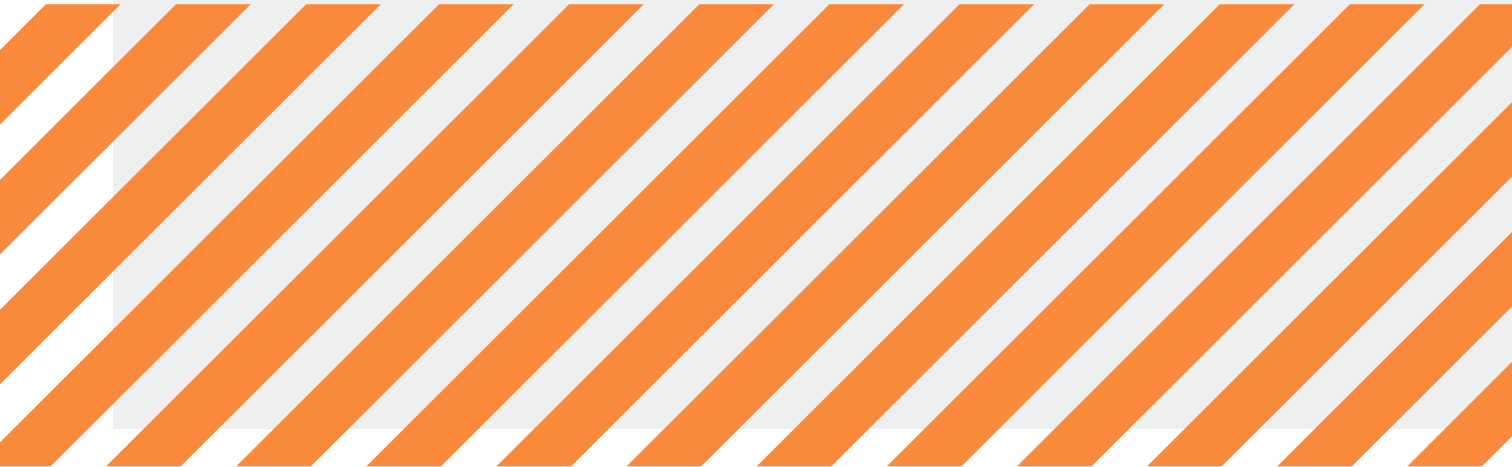
Ortak ölçümleme verilerin analizinde bir miktar işbirliği gerektirir. En az oranda işbirliği, her kuruluşun ortak protokol ve raporlama yöntemlerini kullanarak kendi verilerini analiz etmesini ve bunları işbirliği içinde bulunan diğer kuruluşlarla paylaşmasını içerir. En yüksek oranda işbirliği ise, ham verilerin ortak biçimde kullanılmasını ve entegre analiz ve raporlamayı kapsayan ortak bir platformu içerir. Önemli olan katılımcı kuruluşların analiz ilkeleri ve işbirliği oranı konusunda mutabık kalmasıdır.

5. aşama: Değerlendirme sonuçlarının paylaşılması

Verilerin kullanılmasında da farklı seviyelerde işbirliği yapılması mümkündür. En üst düzey işbirliği süreçlerinde verilerin ortak kullanımının ortak karar alma, öğrenme ve sürekli gelişim süreçlerini desteklemesi beklenir. Kuruluşlar bulgular üzerinde ortak bir anlayışa vardığında, kendi etkinliklerini bu anlayış ışığında koordine edebilir veya gerekli olduğunda ortak aktivitelerle ilgili ortak karar alabilir.

Ortak ölçümleme, kuruluşların sonuçlarını benzer kuruluşların sonuçlarıyla anlamlı bir biçimde karşılaştırma olanağı vermelidir. Böylece kuruluşlar, yarattıkları etkiyi bir bağlama uygun olarak ele alabilir ve bu süreçlerde hangi yaklaşımların etkili olduğunu görebilir.

Verileri bir araya toplamak ortak çalışma yapan kuruluşların toplam etkiyi anlamasına yardımcı olacaktır. Yukarıda sözünü ettiğimiz beş aşamanın ardından zamanlama, hedef kitle, içerik ve raporlama aracına uygun bir raporlama stratejisinin geliştirilmesi çalışma yapılan alan için faydalı olacaktır. Bu süreçte de kuruluşların işbirliği yapması şarttır.

3. ORTAK ÖLÇÜMLEME YAKLAŞIMININ FARKLI TİP İŞBİRLİKLERİNDEKİ ÇEŞİTLİ İŞLEVLERİ

3. Ortak ölçümleme yaklaşımının farklı tip işbirliklerindeki çeşitli işlevleri

Ortak ölçümleme yaklaşımı kuruluşların benzerliklerine ve farklılıklarına göre farklı roller üstlenebilmektedir.

Ortak ölçümleme yalnızca birbirine eş ve benzer kuruluşlar arasında uygulanabilir değildir, amaçları tam olarak örtüşmeyen kuruluşları da ilgilendirebilir. Ortak ölçümleme yaklaşımı kuruluşların benzerliklerine ve farklılıklarına göre farklı roller üstlenebilmektedir. Araştırmacılar Almong ve Habib (2013), ortak iş yapmak isteyen kuruluşların ilişki tiplerini üç kategoriye ayırmıştır ve her kategori için ortak ölçümlemenin olası işlevlerini sıralamıştır.

1. KATEGORİ: BENZER HEDEFLERE ULAŞMAK İÇİN BENZER FAALİYETLERDE BULUNAN PROJELER

Benzer hedeflere ulaşmak için benzer müdahale stratejileri kullanan projelerdir. Örnek olarak okul sonrası bireysel akademik yardımla akademik başarıyı artırmayı hedefleyen kuruluşların projeleri verilebilir.

Benzer hedeflere ulaşmak için benzer şeyler yapan projelerde ortak ölçümlemenin işlevleri aşağıdaki şekilde sıralanabilir:

- Stratejinin genel olarak etkili olup olmadığını incelemek.
- Projeleri karşılaştırmak ve farklı projelerin farklı sonuçlara ulaşmasının olası nedenleri üzerine tartışmak. Çıktıların kapsamı ve kalitesindeki farklılıklar, hedef kitledeki farklılıklar, çevresel farklılıklar, vb.
- Durumun ve ulaşılan sonuçların kapsamlı bir tablosunu çizmek için ölçümleme bulgularını tek bir programın ötesinde, bölgesel veya bazen hedef kitle düzeyinde bir araya toplamak.

2. KATEGORİ: BENZER HEDEFLERE ULAŞMAK İÇİN FARKLI FAALİYETLERDE BULUNAN PROJELER

Benzer hedeflere ulaşmak için alternatif müdahale stratejileri kullanan projelerdir. Örnek olarak biri bireysel akademik yardım, bir diğeri ise maddi yardım sunarak akademik başarıyı artırmayı hedefleyen projeler verilebilir.

Benzer hedeflere ulaşmak için farklı şeyler yapan projelerde ortak ölçümlemenin işlevleri aşağıdaki şekilde sıralanabilir:

- Aynı hedefe ulaşmada farklı stratejilerin etkinliğini karşılaştırmak.
- Hangi farklı stratejilerin farklı bağlamlar ve farklı niteliklere sahip hedef kitle için başarılı olduğunu incelemek.
- Durumun ve ulaşılan sonuçların kapsamlı bir tablosunu çizmek için ölçümleme bulgularını tek bir projenin ötesinde, bölgesel veya bazen hedef kitle düzeyinde bir araya toplamak.

3. KATEGORİ: ORTAK BİR ANA HEDEFE ULAŞMAK İÇİN KARMAŞIK BİR SOSYAL SORUNUN FARKLI UNSURLARINI ELE ALAN PROJELER

Ortak bir ana hedefe ulaşmak için, farklı yöntemlerle ve farklı belirli hedeflerle tek bir karmaşık sosyal sorunun farklı yönleri üzerinde çalışan projelerdir. Bu kategoride farklı paydaşların benimsediği stratejiler birbirine alternatif değildir ancak bu farklı stratejiler aynı karmaşık sosyal sorunun farklı yönleri üzerinde

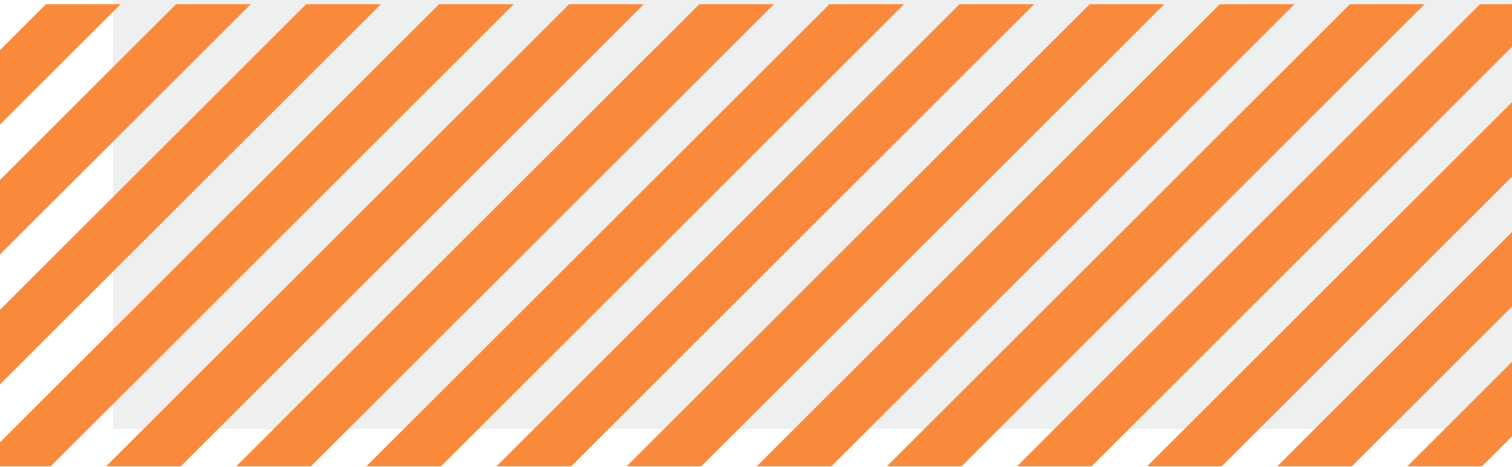
uyum içinde çalışmak ve bütünleyici olmak için geliştirilmiştir. Örneğin, akademik başarıyı arttırmak için, projelerin biri bilgi ve beceriyi arttırmak için bireysel akademik destek verirken bir diğeri duygusal verimliliği geliştirmek adına rehberlik ve psikolojik destek sağlar.

Ortak bir ana hedefe ulaşmak için karmaşık bir sorunun farklı yönlerini ele alan projelerde ortak ölçümlemenin olası işlevleri aşağıdaki şekilde sıralanır:

- Ana hedeflere ulaşmak için kat edilen mesafeyi incelemek.
- Ana hedefin gerçekleşmesi için her projenin veya proje türünün yaptığı katkıyı incelemek.
- Farklı projelerden alınan bilgileri, aynı hedef kitle üzerinde uygulanmaları halinde, kullanıcı düzeyinde entegre etmek. Bilgiler, kullanıcı nitelikleri, her kullanıcının kullandığı çıktılar ve programlar tarafından ölçülen sonuçlar olabilir.

Birinci ve ikinci kategorideki projeler için nihai sonuçlar benzer olacağından bunlar için ortak ölçütler geliştirilebilir. Benzer stratejiler kullanan projelerde çıktılar ve ara sonuçlar için daha fazla ortak ölçüt geçerli olacaktır. Ancak ikinci kategorideki gibi aynı amaç için farklı stratejiler kullanan kuruluşlar için çıktıların ve ara sonuçların ölçümünde farklılıklar olacaktır. Üçüncü kategorideki projeler çoğunlukla yalnızca ortak ana hedeflerine bağlı ortak ölçütleri paylaşacaktır. Bu ayrım ışığında ortak ölçümlemenin olası işlevlerinin her üç kategori için de farklılık gösterdiğine dikkat çekmek önemlidir.

4. ORTAK ÖLÇÜTLER VE ORTAK ÖLÇÜMLEME YAKLAŞIMLARININ FAYDALARI

4. Ortak ölçütler ve ortak ölçümleme yaklaşımlarının faydaları

Ortak ölçütler ve ortak ölçümleme yaklaşımlarının faydaları işbirliğini arttırmak; paylaşmak, öğrenmek ve veritabanlı karar vermeyi güçlendirmek ve ölçüm kapasitesini güçlendirmek gibi üç üst başlık altında toplanabilir.

Türkiye'de faaliyet gösteren pek çok STK zaman zaman farklı alanlarda ciddi maddi ve manevi kaynak sıkıntıları çekmektedir. Böyle bir durumda ortak ölçümleme yöntemine hakim olmayan bir STK'nın isteyeceği en son şey, bu alanda yeni sayılabilecek, kendisine yabancı bir yaklaşım içinde kaybolmaktır. Bu noktada STK'ların konuya farklı bir bakış açısıyla bakabilmeleri halinde, ortak ölçümleme yaklaşımının STK'ların karşılaştığı pek çok kaynak sıkıntısına cevap olabileceğini düşünmekteyiz. Ortak ölçümleme yaklaşımı sahip olduğu potansiyel ile sosyal amaç evreninde çalışan kurumların daha iyi olmasına yardımcı olabilir, gerçekte neyin daha çok işe yaradığının daha iyi anlaşılmasını sağlayabilir, fon verenlerin kaynaklarını etkin kullanan STK'lara yönlendirmesine destek verebilir ve daha çok STK'nın zorlu meseleler

üzerinde birlikte çalışmasına olanak vererek ulaşmak istedikleri sonuçları nasıl ölçeceklerine dair fikir birliğine varmalarını sağlayabilir.

Ortak ölçümlemenin faydalarından söz ederken dikkat edilmesi gereken bir unsur, faydaların sadece ortak ölçümleme yaklaşımının ürünü olan verilerden gelmemesi, aynı zamanda bu yaklaşımı uygulamaya giden yoldaki süreçten de kaynaklanmasıdır. Genel anlamda faydalar, ortak ölçümleme yaklaşımını benimseyen kuruluşların işbirliğinden ve katılımından kaynaklanmakta; kurumsal seviyede ortak değişimlerin sistematik bir şekilde toplanmasından ötürü profesyonellik, angajman ve etki ölçümlemenin kalitesinin artmasını ifade etmektedir.

1. İŞBİRLİĞİNİ ARTTIRMA

Farklı kuruluşların ortak ölçümleme yaklaşımını benimsemesi, kuruluşların sosyal değişim yaratmak için nasıl bir arada çalıştığını idrak etmeye yardımcı olur. Bu başlı başına değerli bir süreçtir. Kuruluşlar beraber çalışmak üzere masaya oturduklarında çeşitli faydalar kendiliğinden oluşur. Baştaki inceleme çalışması, ortak ölçümleme yaklaşımı geliştirmeye çalışan kuruluşlar tarafından hafife alınmamalıdır çünkü sürecin kendisi de sektör içinde daha stratejik koordinasyona ön ayak olabilir. İşbirliği aşağıda sıralanan üç yolla oluşturulabilir.

a. Tartışmanın bir konuya odaklanmasını ve ivme kazandırmasını sağlayacak bir çerçeve yaratma

Ortaklar arasındaki ilk diyalog bir konuya odaklanmış olmayabilir ve somut sonuçlar vermeyebilir. Ancak arzulanan sonuçlar ve ölçütler ekseninde bir tartışma, ortak ilgi alanlarını ve olası işbirliği alanlarını keşfetmek için iyi bir başlangıç noktası olacaktır. Bu yaklaşım işbirliği sürecine ivme kazandırmaya yardımcı önemli bir ilk adımdır.

b. Ortak sorun çözme katılım istekliliğini güçlendirme

Ortak ölçümleme, her kuruluşun karmaşık bir sosyal sorun ile mücadele ederken bu mücadeledeki yerini, gerek kendi katkısını gerekse diğer kuruluşların katkılarını daha iyi anlamasına olanak verir. Bu

büyük resim anlayışı ortak sorun çözümleri için araçlar ve motivasyon sağlar.

c. Ortak bir terminoloji oluşturma

Ortak ölçümleme çalışmalarında bulunma kararı, ortaklık içine girmiş olan kuruluşları ortak bir terminoloji oluşturmaya yöneltir. Terminolojideki ortaklık, etkili diyaloga ve ortak anlayışa destek olur.

2. PAYLAŞMA, ÖĞRENME VE VERİ TABANLI KARAR VERMEYİ GÜÇLENDİRME

Ortak ölçümleme yaklaşımının kilit unsurlarından biri, ortaya çıkan bilgilerin kuruluşlar tarafından sonuç karşılaştırmak ve hizmet geliştirmek için birbirinden bir şeyler öğrenmede kullanılmasıdır. Ortak ölçümleme farklı sosyal meseleler için nelerin en çok işe yaradığını anlamamıza yardımcı olur. Farklı programların etkileri üzerine daha kıyaslanabilir ve titiz verilere sahip olmak bize çeşitli sosyal meselelerde nelerin olumlu değişim sağladığına dair bilgi verir.

a. Ortak hedeflerin somut olarak tanımlanması

Ortak ölçümleme, önceden üzerinde uzlaşmış ve tüm ortak kuruluşlar tarafından benzer şekilde anlaşılabilir ortak hedeflerin daha somut biçimde tanımlanmasını gerektirir. Aynı zamanda, somut hedeflere ulaşmak için gereken faaliyetler gibi işbirliğinin farklı yönleri üzerine daha somut tartışmalar yapılmasına yol açar. İşbirliğinin hedeflerini ve bunların nasıl gerçekleştirileceğini planlamak ve açıklamak üzere bir değişim teorisi yaratmak, ortak bir anlayış geliştirmek için yararlı bir araçtır.

b. Ortaklık içine girmiş kuruluşların hesap verilebilirliğini güçlendirmek

Ortaklar arası kıyaslama yapabilme imkanı ve sürekli olarak öğrenen bir topluluk yaratılması ortak kuruluşların hesapverebilirliklerini güçlendirmeye ciddi katkı sağlar ve ortak hedeflere olan bağlılıklarını artırır.

c. Ortak öğrenme fırsatlarını artırmak

Ortak ölçütler, ortak kuruluşlar arası daha tutarlı sonuç raporlamalarını teşvik eder. Böylece **farklı**

ortak kuruluşların sonuçlarını karşılaştırma becerisi artar. Verileri bir araya toplamak, işbirliğinin farklı ölçüm birimleri (örneğin topluluk, bölge, popülasyon) üzerindeki toplam etkisine ilişkin bir anlayış geliştirmeyi mümkün kılar. Bazı durumlarda toplanmış veriler etkiyi daha detaylı (örneğin alt-gruplara göre) ve daha güvenilir istatistiksel altyapıyla inceleme yapmayı mümkün kılar. Ayrıca girdiler, çıktılar ve sonuçlar arası ilişkileri inceleme becerisini de arttırabilir. **Etkili ve sürekli öğrenen bir topluluk geliştirmeyi mümkün kılar.** Artan veri karşılaştırma ve veriyi bir araya toplama kapasitesi, veritabanlı sürekli öğrenim için etkin çok kuruluşlu topluluklar oluşmasını sağlar.

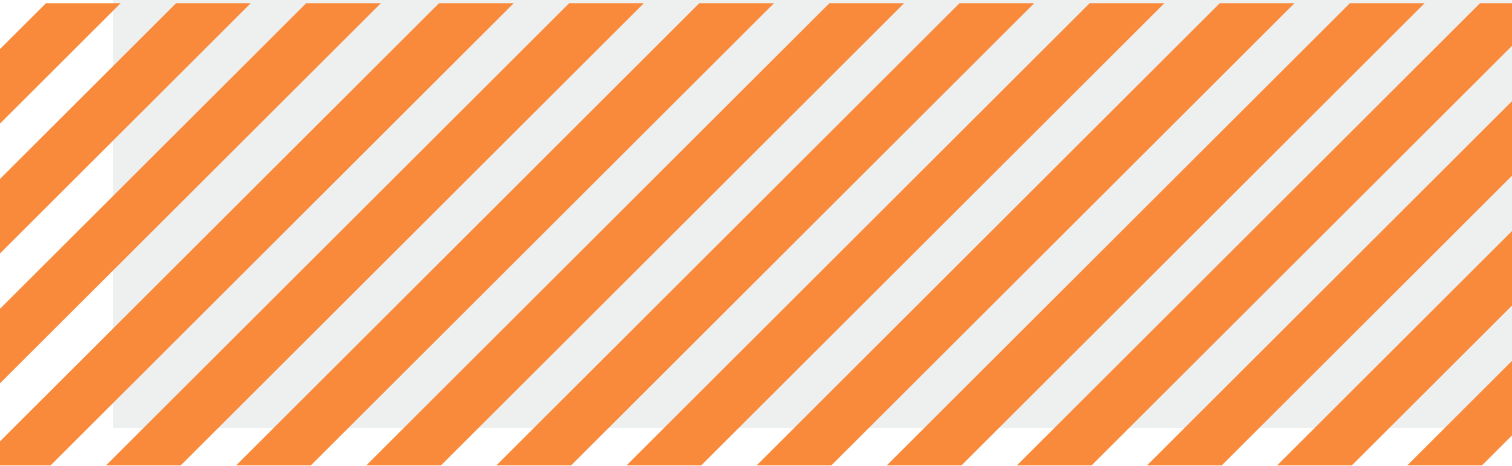
3. ÖLÇÜM KAPASİTESİNİ GÜÇLENDİRME

Ortak ölçümleme yaklaşımı etki ölçümünün standartlarını yükseltir. Bir etki ölçümü aracını birden fazla kuruluş kullandığında, yöntemler ve elde edilen sonuçlar daha şeffaf olur. Bir aracın geliştirilmesine birden fazla kuruluşu dahil etmek sonuçların dengeli ve bağımsız olmasını sağlar.

Ortak ölçümleme çalışmaları daha titiz ve kapsamlı sistemler geliştirmeyi mümkün kılar. Ayrıca ölçüm süreci, her biri kendi tecrübesini, bakış açısını ve bilgisini ortaya koyan farklı ortaklardan fayda görür. Diğer yandan ortaklığın içinde yer alan her bir kuruluşun dahili ölçüm kapasitesi de güçlenir çünkü her kuruluş diğerlerine kendi güçlü olduğu alanlarda tavsiyeler verir ve destek sağlar.

Ortak ölçümleme, sistem geliştirme çabalarındaki tekrarların önüne geçeceğinden ve sistem geliştirmenin maliyetlerinin birden fazla kuruluş tarafından üstlenilmesini sağlayacağından zaman ve kaynak tasarrufuna olanak verir. Ortak ölçümleme sayesinde birden fazla fon veren ve STK aynı yaklaşımı kullanacağından raporlamadaki tekrarların azalmasını sağlar.

Ortak ölçümleme sayesinde toplanan sosyal etki verilerini harici olarak doğrulamak da mümkün olur. Ortak ölçümleme yaklaşımını bağımsız bir kurumun geliştirmesiyle ölçütlerin belirli bir sonuç veya aktiviteyi özel olarak öne çıkarmadığından emin olunur.

5. AVRUPA'DAN ÖRNEK ORTAK ÖLÇÜMLEME YAKLAŞIMI UYGULAMALARI

5. Avrupa'dan örnek ortak ölçümleme yaklaşımları uygulamaları

Ortak ölçümleme fikrini somutlaştırmak adına bu bölümde konusunda lider olan NPC adlı kuruluşun hazırladığı ortak ölçümleme yapan kuruluşlar ve çalıştıkları alanlarla ilgili vaka analizlerinden bir seçki bulabilirsiniz. Örnekler, ortak ölçümlemenin özellikle İngiltere'de nasıl kullanıldığına dair sizlere bilgi verecek, yukarıda anlatılanları daha iyi anlamanızı sağlayacaktır.

VAKA ANALİZİ: CHILDHOOD BEREAVEMENT NETWORK (CBN)

Childhood Bereavement Network İngiltere'de yakınlarını kaybetmiş çocuklar, gençler ve onların aileleriyle ilgili çalışmalar yapan kuruluşları ve bireyleri bir araya getiren bir merkez ağıdır. National Children's Bureau'nun bir parçası olarak CBN, etkiyi daha anlamlı bir biçimde ölçme amacıyla ağında olan kuruluşların destekledikleri çocuklar, gençler ve ebeveynlerle kullanmaları için standartlaştırılmış öncesi ve sonrası anketlerinin pilot çalışmasını yapmaktadır.

Bu ölçümleme çerçevesi için ilk itici güç Dr. Liz Rolls'un Gloucestershire Üniversitesinde yakınlarını kaybetmiş çocuklar alanında halihazırda yapılmış olan program değerlendirmelerini inceleyen araştırmasından gelmiştir. Bu araştırma sektörde değerlendirmeler için kayda değer bir oranda zaman ve kaynak harcanmasına rağmen hâlâ uygun ve geçerli sonuçların/değişimlerin ölçülmesi için ölçümleme araçlarının eksik olduğunu ortaya koymuştur. Bir öneri olarak da sektör çapında işbirliği içinde ortak bir 'çekirdek' sonuç/değişim çerçevesi

geliştirmek ve bu sonuçları/değişimleri ölçümleme yöntemleri belirlemek gerektiğini belirtmiştir.

CBN, değişim teorisi çerçevesi geliştirirken olabildiğince geniş kapsamlı bir paydaş grubunu sürece dahil etmeye çalışmıştır. Toplam sayıları 250'yi aşan CBN üyeleri ve ayrıca programların hedef kitleleri olan çocuk, genç ve ebeveynlerinden oluşan gruplar bu sürece katılmak üzere davet edilmiştir. Koordinatör Alison Penny'ye göre katılımı çeşitliliğini sağlamak çok önemlidir. Toplamda uygulayıcıları (sahada çalışanları) içeren altı, fon verenleri içeren bir, ebeveynleri içeren iki ve gençleri içeren dört odak grup çalışması gerçekleştirilmiştir.

Odak grup çalışmaları, yakınlarını kaybetmiş çocuklara verilen hizmetlerde üzerinde çalışmak gereken hedeflerle ilgili olarak farklı paydaşların önemli bulduğu sonuçları/değişimleri tespit etmeye yardımcı olmuştur. Sonuçlar/değişimler belirlendikten sonra CBN, yakınlarını kaybetmiş çocuklara verilen hizmete özel alanlarda göstergeleri ölçümlemek için kendi araçlarını geliştirmeleri gerektiğini fark etmiştir.

Zorlu geliştirme süreci bir yıldan biraz daha uzun sürmüştür. Oturumlarda sorulan sorularda basit terimler ve sade bir dil kullanılmış; çocuklara yönelik anketlerde anketin erişilebilirliğini arttırmak için resimlerden yararlanılmıştır.

Pilot çalışma tamamlandığında anketlerin kullanımı için eğitimlerin başlanması planlanmıştır. Katılımcı kuruluşlara bir bilgi paketi, atölye çalışmalarına katılma fırsatı ve anketlerin kullanımı ve verilerin raporlanmasında ek destek sağlanacaktır. CBN'nin yöneticileri halen nasıl kuruluşların verilerini anonim hale getirebilecekleri ve böylece verileri merkezi olarak paylaşmaya teşvik edebilecekleri üzerine düşünmektedir. CBN bütün bu çabanın, bu alanda çalışan tüm kuruluşların yakınlarını kaybetmiş çocuk ve gençlerin hayatında nasıl bir değişiklik yarattığı hakkında mantıklı bir şeyler söylemekte yardımcı olacağına inanmaktadır.

Bu örnek bize farklı ortak ölçümleme sürecinde, farklı paydaşların yapacağı odak grup çalışmalarının ve bu çalışmaların ölçümleme araçlarına uygulanmasının önemini göstermesi açısından değerlidir.

VAKA ARAŞTIRMASI: BOND'UN IMPROVE IT (GELİŞTİR) ÇERÇEVESİ

Uluslararası kalkınma çalışmalarının etkisini görmek çoğu zaman güçtür. Bond, Improve It çerçevesi ile bunu başarmaya çalışmaktadır. Uluslararası Kalkınma alanında çalışan STK'ların İngiltere'deki örgütlü ayağı, 2006 yılında üye kuruluşların ve bütün olarak sektörün etkisini ölçmek için daha iyi yöntemler geliştirmek üzerine düşünmeye başlamıştır. Improve it, ortak sonuç alma ve ölçümlemede kullanılan bir çerçevedir. Çerçevenin üretildiği sırada, bu alanda çalışan kuruluşlar, yeni bir ölçümleme sisteminin programların karmaşık yapısını basite indirgeyebileceğine dair kaygılarını ifade etmiştir.

Program koordinatörü Rob Lloyd, fon verenlerle iyi ilişkilerin önemini vurgulamış, çerçevenin sektöre yayılması ve ölçümlemenin doğru şekilde yapıldığından emin olunması konusunda fon verenlerin rolünün hayati olduğunu altını çizmiştir.

Çerçevenin geliştirilmesindeki en büyük zorluklardan biri uluslararası kalkınma sektöründeki kuruluşların çeşitliliği olmuştur. STK'lar ile yapılan görüşmelerle, temalarına göre sekiz çalışma alanı ve ona ait beş müdahale stratejisi belirlenmiştir. Bond, karşılaştırılabilirliği azaltmamak ve geliştirilen çerçevenin değerini düşürmemek adına sektörü gereğinden fazla anlamsız parçaya bölmemeye gayret etmiştir. Sekiz temanın her biri tahmin edileceği gibi farklı sonuçlar/değişimler ve göstergeler gerektirmiştir. Karşılaştırma bu sayede mümkün olmuş, Bond kullanıcıları yine de sonuçların anlamını yitirmemesi için verilerin dikkatli biçimde yorumlanması konusunda uyarmıştır.

Bond, çerçeveyi öncelikle iki sektör için geliştirmiş, diğerlerini dahil etmeden önce test etmiş ve ölçeklendirmiştir. Çerçeveyi kullanacak kuruluşlarla bir araya gelmek Bond için bir öncelik olmuştur. Çerçeve, onu günlük olarak kullanacak insanlarla test edilerek tasarlanmıştır. Geliştirme sürecinde, aylar boyunca farklı sektörlerden uygulayıcıların paylaştığı değerlendirme deneyimlerine başvurulmuştur.

Kuruluşların dahil olmadığı bir süreçte bu kadar titiz araçlar geliştirmenin de anlamı olmayacağını düşünen Bond, katılıma büyük önem vermiştir.

Çerçeve, eğitim seansları ile birlikte 2013 yılının ilk yarısında sunulmuştur. Aracın internetten erişilebilir olması, başarısında önemli bir unsur olmuştur. Bond, aracın nasıl kullanılması gerektiği konusunda dayatmacı bir yaklaşımdan uzak durmuştur. Çerçeve farklı kuruluşların çerçeveyi farklı şekillerde uygulamasına imkan vermiş; bazıları aracı tam bir değerlendirme çerçevesi olarak kullanırken, diğerleri araçtan, işlerini diğer kuruluşlarla işlerini karşılaştırma amacıyla yararlanmıştır.

Ulusal kalkınma üst başlığında yapılan çalışmaların ortak gösterge ve ortak ölçümleme stratejisini geliştirmenin zorluğu bu örnekten de anlaşılmaktadır. Kurumların katılımıyla ortak ölçümleme süreci yürütüldüğünde ulusal çapta değerlendirme yapabilmek ancak ortak bir eylem planı içerisinde mümkün olmuştur.

VAKA ARAŞTIRMASI: CAADA (AİLE İÇİ ŞİDDETE KARŞI KOORDİNASYONLU EYLEM)

Aile içi şiddete karşı hizmetler için ortak ölçümlenmeler geliştirilmesi

Ulusal bir STK olan Coordinated Action Against Domestic Abuse (CAADA) aile içi şiddet mağdurlarına destek olan kuruluşları ve profesyonelleri destekleyerek aile içi şiddete karşı çok etmenli yanıt vermeyi teşvik etmektedir. Sektördeki kanıt eksikliğine karşı CAADA, uzmanlaşmış aile içi şiddet karşıtı hizmetler için bir ortak gözlemlenme aracı geliştirmiştir. Adı Insights olan araç, kuruluşların birlikte çalıştıkları insanlardan tutarlı, kıyaslanabilir ve güvenilir bilgiler toplamasına imkan sağlamaktadır. Bu veriyle CAADA, kullanıcılarının risk unsurlarındaki benzerliklere ve farklı alanlarda ve yaklaşımlardaki sonuçlara bakarak hizmetlerdeki yeni gelişmeleri anlamaktadır.

CAADA strateji ve gelişim direktörü Victoria Hill, saha çalışanlarından alınan bilgilerin sistemin geliştirilmesinde kritik rol oynadığını belirtmiş, ilk adımda hangi bilgilerin toplanacağını belirlemenin çok önemli olduğunu altını çizmiştir. CAADA süreç içerisinde aracın pilot çalışmasını yapmak ve doğru şeyleri ölçtüğünden emin olmak için altı kuruluşu da çalışmalarına dahil etmiştir. Araç uygulayıcıların mevcut projelerinin yönetimlerine tamamen entegre olacak şekilde geliştirilmiştir. Aracın mevcut proje yönetimleri sürecine uyumlu olduğundan emin olmak ve uygulayıcı üzerinde bir yük olmasını sağlamak çok önemli olmuştur.

Insights halihazırda aile içi şiddete karşı çalışan 20 kuruluş tarafından kullanılmaktadır. CAADA'nın aracı geliştirme ve yayma planları vardır. CAADA ölçeklendirmenin önemli olduğunu ve sistemi kullanacak kuruluş sayısının veri çeşitliliğini arttıracaklarını belirtmiştir. CAADA, sistemin geliştirme aşaması için bağış veren çeşitli vakıflardan fon almıştır ve ikinci etapta aracın geliştirilmesini de aynı yolla finanse etmeyi planlamaktadır.

Kullanıcılar, bu araca ilk etapta şüphecilikle yaklaşmıştır. Aracın olumsuz değerlendirmelere ve diğer kuruluşlarla kıyaslamalara yol açacağı düşünülmüştür. Ancak uygulamada kuruluşlar karşılaştırmalı biçimde değerlendirilmiş verilere erişimi çok faydalı bulduklarını belirtmiştir. Böylece Insights onlara kendi hizmetleri için neyin makul olduğunu anlatmayı ve diğer program ve hizmetlere kıyasla nerede olduklarını göstermeyi başarmıştır. Araç, ayrıca nelerin mümkün olabileceğini anlama ve bir arada bulunan veriler sayesinde vaka trendlerini saptama ile farklı eylem planları hazırlama konularında da kuruluşlara yardımcı olmuştur.

Ortak ölçümlenme için saha çalışmalarına katılanlardan ve uygulayıcılardan süreç boyunca bilgi sağlamanın önemi bu örnekten anlaşılmaktadır. Öte yandan ortak ölçümlenmenin kurumların birbirinden öğrenme ve kendilerini geliştirmeye yardımcı olduğuna dair de uygun bir örnektir.

VAKA ARAŞTIRMASI: CITIZENS ADVICE

Citizens Advice topluma özgür, bağımsız, gizli/kişiyeye özel, tarafsız ve ücretsiz danışma hizmetleri vermekte olan bir kuruluştur. Kuruluş 382 yerel bürosunun verdiği hizmetlerin etkilerini ölçmek adına ortak bir göstergeler sistemi hazırlamıştır.

Citizens Advice'ın sistemi tüm büroların sonuçlarını tamamen dijital ortamda ve online olarak erişilebilen tek bir merkezi veritabanına aktarmasını sağlamaktadır. Toplanan veriler dahili öğrenme ve eğitim için kullanılmaktadır. Sistemi kullanmanın maliyeti, Citizens Advice büro üyelik bedeline dahildir. CA bürolarının ortak bir ölçümleme sistemi geliştirme kararı, büroların kaynaklarını etkin biçimde kullandığını göstermesini zorunlu kılan fon verenler tarafından getirilen yeni yükümlülüklerden doğmuştur. Bu yükümlülük öncesinde her yerel büro kendi fon verenlerine farklı şekillerde raporlama yapmıştır.

Her yıl CA Büroları 7,1 milyon soruna yüz yüze veya telefon aracılığıyla tavsiyede bulunmakta ve Citizens Advice web sitesi yılda 14 milyon ziyaret almaktadır. Hizmetler kapsamında etkiyi ölçmenin en zor yanı, sunulan tavsiyelerin birbirinden çok farklı oluşu ve bu tavsiyelerin bazen tek seferlik yapısından dolayı derinlemesine gözlem yapmanın güç olması olarak tasvir edilmiştir.

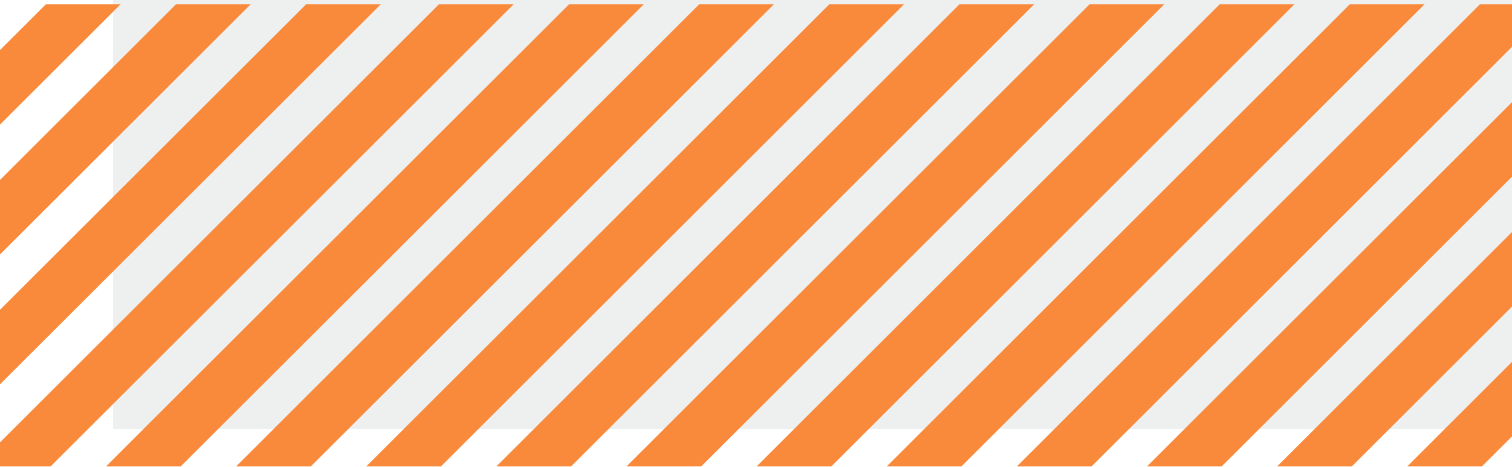
Sistem İngiltere çapında CA Bürolarından gelen girdilerle geliştirilmiştir. Büroların çeşitliliği göz önünde bulundurulduğunda sistemin ölçülen sonuçlarda/değişimlerde ve göstergelerde esneklik sağlaması önem kazanmıştır. Citizens Advice etki müdürü Tamsin Shuker durumu şöyle açıklamıştır: *“Her şeyden önce sunulan hizmetleri yansıttığından, eldeki kaynakları düşününce ölçülü olduğundan ve örneklemin popülasyonun genelini iyi yansıttığından emin olmak adına yaklaşımın iyi tasarlanmış olması gerekli.”*

Tanımları ve sonuçları standartlaştırma çabası, verilerin ulusal düzeyde bir araya toplanması, ortak bir anlayış geliştirmesi ve karşılaştırılabilirlik sağlaması açısından önemli olmuştur. Sistem standart sonuçların kapsamlı bir listesini sunarken bir yandan da büroların yerel ihtiyaçlarını karşılamaları için kodlar eklenmesine imkan tanıdığı için başarılı kazanmıştır. Sistem içinde toplamda 700 standart sonuç/değişim kodu arasından seçim yapılabilmektedir.

Sistemi ilk kabul edenler halihazırda fon verenleri tarafından teşvik edilen, tanınmaya hevesli ve ileri görüşlü bürolar olmuştur. Bugün Citizens Advice bürolarının %90'ı sonuçlarını bu sistem içinde kaydetmektedirler.

Geri bildirimler şu ana dek olumlu olmuş; yerel bürolar sistemin kendileri için anlamlı ve kolay kullanılabilir olduğunu beyan etmiştir.

Bu örnekte, aynı amaçla çalışan ve şubeleşmiş bir kuruluşun çok çeşitli konularda çalışmasına rağmen kendi içindeki ortak ölçümleme yöntemini geliştirdiğini, kendi bünyesinde bu sürecin benimsenmesinde ve yerleşmesinde zamana ihtiyaç olduğunu ve fon verenlerin teşvikinin önemli olduğu görülmektedir.

6. ORTAK ÖLÇÜMLEMEDE DİKKAT EDİLECEK NOKTALAR

6. Ortak ölçümlemede dikkat edilecek noktalar

İşbirliği kurulması, bilgi paylaşımı, doğru yöntemin benimsenmesi, iyi bir altyapı kurulması ve sürecin tüm kuruluşlar için şeffaf olması dikkat edilecek noktalardandır.

Ortak ölçümlemenin yukarıda bir önceki bölümde özetlediğimiz temel faydalarının yanında, hem geliştirme, hem de uygulama safhalarında bazı zorlukları mevcuttur. Kılavuzda verilen örneklerde değinildiği gibi **işbirliği kurma ve sürdürme; bilgiyi paylaşma ve karşılaştırma; özgün metodolojik gereksinimler; altyapı yeterlilikleri; etkili ilişkiler kurma; öğrenme ve gelişme için etkin süreçler; zamana bağlı olarak ölçümlerin kalitesinden ve geçerliliğinden emin olma** gibi noktalar özellikle önem taşımaktadır.

1. SÜREÇ YÖNETİMİNDE DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

a. Ortak ölçümlemeye katılım sağlanması:

Ortak ölçümlemeye katılım için istek yaratmak her zaman kolay olmayabilir. Ortak ölçümlemenin tam olarak uygulamaya konması için gerekli olan hatırı sayılır süre aynı zamanda caydırıcı da olabilir. Ek olarak ortak ölçümleme süreci, ortakların performanslarının karşılaştırılması gibi memnuniyetsizlik veya ayrılık yaratabilecek olası sorunları da ortaya çıkarabilir. Ortak ölçümlemenin ortakların tüm ihtiyaçlarına hitap ettiğinden emin olmak adına, istisnasız tüm ortakların planlama ve tasarım aşamasına sürekli ve anlamlı biçimde katılımı büyük önem taşır.

b. Uzun süreli kaynak yaratılması:

Ortak ölçümleme daha uygun maliyetli olsa da, çerçeveyi geliştirmek ve sürdürmek önemli miktarda kaynak gerektirir. Geçmiş araştırmaların tümü, araçların kullanımı, sonuçların anlaşılması ve diğer kuruluşlarla paylaşılması için sürekli destek ve eğitim gerektiğini belirtmektedir. Geliştirme ve uygulamaya koyma süreci vakit alabileceğinden, ortak ölçümleme girişiminin başarılı olması için birden fazla yıl boyunca yetecek finansmanın ayrılmış olması gerekir. Finansmanı sağlamak, ortak ölçümleme sürecine katkı sağlayan harici bir fon veren varsa daha kolay olacaktır.

c. Ortaklar arasında uzlaşmaya sağlanması:

Her türlü işbirliği için önemli bir nokta kilit unsurlar üzerine anlaşmaya varmaktır. Bir ortak ölçümleme ortaya koymak ise ek uzlaşmalar gerektirir. Daha geniş çaplı ortak çalışmalar için ölçüm yöntemleri üzerindeki anlaşmazlıklar istikrar bozucu olabilir. Anlaşmazlıkların, ortak değer eksikliği, öncelik ve beklentiler arasındaki farklılıklar, organizasyon ve ölçüm kültürleri arasındaki farklılıklar ve ölçüm kapasitesi farklılıkları gibi çeşitli nedenleri olabilir. Uzlaşmanın sağlanması, ortak ölçümleme için olmazsa olmaz bir koşuldur.

d. Rol ve sorumlulukların dağılımına karar verilmesi:

Kurumların veya paydaşların ölçümlemenin her aşaması için sorumluluk paylaşımı yapmaları (ortak ölçütlerin geliştirilmesi, verilerin toplanması, veri analizi, vb.), paylaşım konusunda açık bir anlaşmaya varmaları ve bunları yazılı olarak belgelemeleri yerinde olacaktır. Bu görev paylaşımı tartışmaları statü, güç, organizasyonel otonomi, kurumların kaynakları gibi konuları içerdiğinden gerginliğe neden olabilir. Rol ve sorumluluk dağılımında liderliği üstlenecek bir paydaşın seçilmesiyle bu riskin önüne geçilebilir.

e. İşbirliğinin sürdürülmesi: öğrenme ve sürekli gelişim:

Kuruluşlar arası işbirliğini uzun vadede korumak her zaman kolay değildir. Pek çok ağdan kişilerin ve programların ölçüm verilerini, çeşitli aşamalarda değerlendirmesi, anlamlı biçimde öğrenme ve sürekli gelişim için çok önemlidir. Programın operasyonlarına, koordinasyonuna ve diğer unsurlara ilişkin bilgiler, sonuçları yorumlamak ve düzenlemeler önermek için paha biçilmez olabilir. Bu sürecin iyi yönetilmesi için düzenli olarak bir araya gelerek sonuçların tartışılacağı, telekonferanslar veya yüz yüze buluşmalar gibi kolaylaştırıcı süreçler de oldukça faydalı olabilir.

Ancak ortak ölçümlene yalnız öğrenmeye değil, yeni anlaşmazlıklara da neden olabilir. Anlaşmazlıkları önlemek ve sürekli gelişim sağlamak için bir kolaylaştırıcının katılımı veya bilgiye ve uzmanlığa sahip güçlü profesyonel destek, danışmanlık ve eğitim çözüm olabilecek niteliktedir.

2. METODOLOJİK VE TEKNOLOJİK GEREKSİNİMLER

a. Bilgi paylaşımı, kurumsal teşhir ve mahremiyet:

Ortak ölçümlene yaklaşımı geliştirirken kuruluşlar sonuçlarını birbirleriyle paylaşmaktan çekinebilir. Bu çekince özellikle bir rekabet içinde benzer hedeflere yönelik olarak çalışan kuruluşlar için geçerlidir. Bilgilerin genel olarak üçüncü kişi ve kuruluşlarla paylaşılması, katılımcıların kişisel mahremiyetiyle ilgili sorunlar ortaya çıkabilir. Bu konuda paydaşlar arasında güven oluşturmak ve uzlaşmaya varmak çok önemlidir. Ortak organizasyonlar arasındaki uzlaşmayı resmileştirmek, endişeleri ve gelecekteki olası anlaşmazlıkları ortadan kaldırmak adına yararlı bir yöntem, veri toplama ve verilerin izin verilen kullanımlarını ortaya koyan resmi bir veri paylaşım anlaşması yapmaktır.

b. Teknoloji:

Ortak ölçümlene yapılırken birçok kuruluşun süreci düzenli olarak takip edebilmesi, verileri girebilmesi için uygun bir yazılım ile çalışmaya ihtiyacı vardır. Ortak çalışmalarını destekleyen özel yazılımlar ve web tabanlı çözümler giderek işbirliklerinin vazgeçilmez birer parçası olmaktadır. Planlama sırasında yazılım alanına yatırım yapmanın öngörülmesi önerilebilir.

c. Karşılaştırmaların riskleri:

Ortak ölçümlene programlar ve kuruluşlar arası karşılaştırma yapılmasına neden olur. Bununla birlikte farklı kuruluşların sonuçlarına nasıl ulaştığına ilişkin önemli faktörleri dikkate almayan, atlayan veya göz ardı eden dayanaksız karşılaştırmalardan kaçınmak gerektiği için bir

zorluk teşkil eder. Örneğin, karşılaştırmalar her kuruluşun yoğunluk durumunu ve çalışma koşulları arasındaki farklılıkları göz önünde bulundurmalıdır. Kuruluşların çoğu sonuçlarının karşılaştırılabilir olduğunu düşünmüyor olabilir. Bu tip sorunların oluşmasını önlemek için farklı kuruluşlardan gelen sonuçların yorumlanmasına özen gösterilmesi ve kıyaslanmanın bağlam ve kapsam dahilinde dikkatlice yapılması gerekir.

3. DEĞERLENDİRME VE PAYLAŞIM SÜRECİ: RİSKLER VE KAZANIMLAR

a. Standartlaşma ve özelleşme çatışması

Her ortak ölçümlenede kuruluşların ölçümleri kendi ihtiyaçlarına göre özelleştirme isteği ve ortak ölçümlenenin faydalarından yararlanmak için standartlaşma gerekliliği arasında bir ikilik mevcuttur. Hem ayrı ayrı her paydaşa, hem de bir bütün olarak ortak çalışmaya fayda sağlayacak bilgiler kullanıldığından emin olmak önemlidir. Bu nedenle kuruluşlar kendi ihtiyaçları ve sektör için neleri ölçmenin önemli olduğu arasındaki farkı anlamalı ve kabul etmelidir. Ortak ölçümlene, kuruluşların farklı ihtiyaçlarını karşılamak ve değerli bir standart araç olmak arasında bir denge bulmak zorundadır.

b. Ölçümlerin tutarlılığı

Pek çok koşulda ortak ölçümlene, kuruluşların üzerinde önceden anlaşılması araçlara, metodolojilere ve protokollere bağlı kalmasını gerektirir. Ölçüm süreci sürekli denetlenmeli veya merkezileştirilmelidir.

Eksik, tutarsız ve hatalı veri toplama ve raporlama her ölçüm süreci için bir endişe kaynağıdır. Çok sayıda kuruluşun bir arada çalıştığı çerçevelerde veri kalitesinden emin olmak daha da zordur. Bu nedenle ortak çalışan kuruluşlar raporladıkları verilerin kalitesinden emin olacak prosedürler üzerine anlaşmaya varmalıdır. Bazı durumlarda, harici, bel kemiği görevi görececek bir kuruluş bulunması gerilimi azaltmaya ve daha güvenilir süreçler elde etmeye yardımcı olabilir.

c. Ölçümlemenin karmaşıklığı

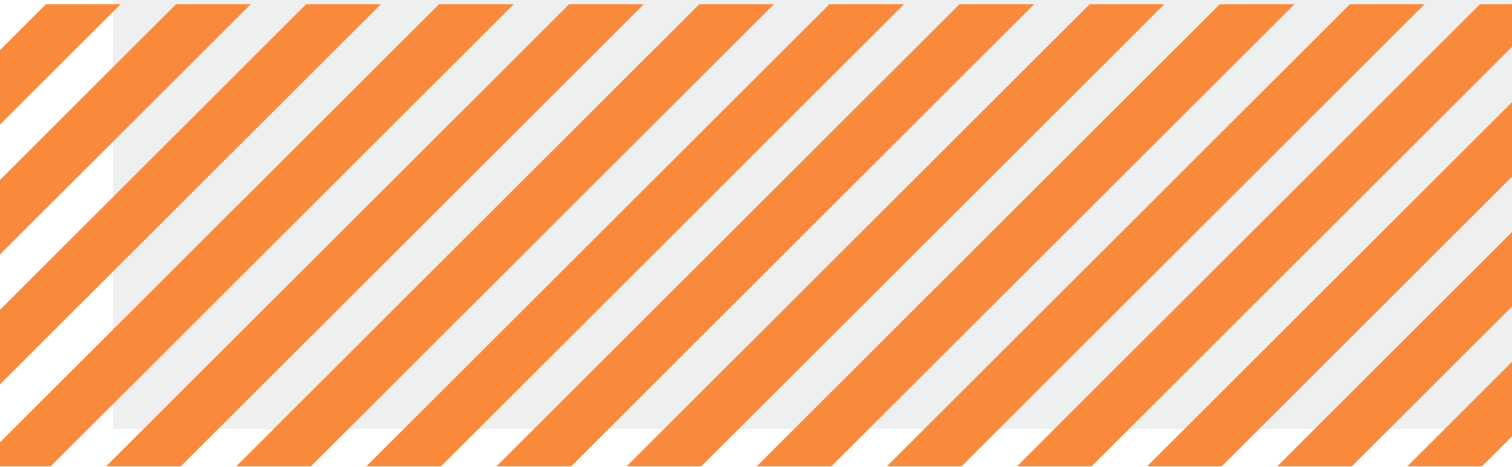
Ortak ölçümleme daha karmaşık ölçümler ve analizler yapma imkanı sağlamaktadır (topluluk, popülasyon veya sistem seviyesinde daha geniş analiz birimleri vb.). Bu eğilim özellikle ortak bir ana hedefi paylaşan ancak aynı sorunun farklı bölümleriyle, farklı yöntemler kullanarak mücadele eden programlar için geçerlidir. Artan karmaşıklık düzeyi aynı zamanda ilave maliyetler çıkaracaktır. Bu nedenle faydaların maliyetlere ağır bastığından emin olmak gerekir.

d. Ölçümlemenin sürekli iyileştirilmesi ve geliştirilmesi

Ölçümleme kavramını ve sistemlerini kullanıcılardan gelen geri bildirimlerle periyodik olarak incelemek ve devamlı olarak iyileştirmek, düzenlemek ve geliştirmek önemlidir. Kavramlardaki ve sistemlerdeki değişimler planlamadaki hatalara, uygulamadaki sorunlara veya sahada değişen koşullara bağlı olabilir.

Ölçümlemenin geliştirilmesinde akademi ile işbirliği, yeni ölçeklerin denenmesi, akademide yeni araştırma sahalarının ortak ölçümleme vesilesiyle artması, ispatlanmış ölçeklerin ortak ölçümlemede kullanılması gibi kazanımlar sağlayacaktır. Böylece ortak sosyal etki ölçümlemesinde daha anlamlı ve bilimsel sonuçlar elde edilebilir.

7. TÜRKİYE'DE KADINLARLA BİRLİKTE ÇALIŞAN KURUM VE KURULUŞLARIN SOSYAL ETKİ ÖLÇÜMLEME PRATİKLERİ

7. Türkiye’de kadınlarla birlikte çalışan kurum ve kuruluşların sosyal etki ölçümleme pratikleri

Anketteki temel amacımız, Türkiye’de kadınlarla çalışan kurum ve kuruluşların sosyal etki ve ortak ölçümleme pratiklerine dair bilgi edinmektir.

KUSIF olarak hazırladığımız ve yürüttüğümüz anketi yapmak istememizdeki en önemli etken, ortak ölçümleme yaklaşımının hedef kitlemiz tarafından ne ölçüde ve nasıl etkin bir şekilde kullanılabilir olacağını anlamak, konuyla ilgili kendimize bir yol haritası çıkartmak istememizdir. Bu doğrultuda anketin amacı kadınlar için sosyal fayda yaratmak isteyen kurum ve kuruluşların yürüttükleri çalışma, etkinlik ve faaliyetlerinin sosyal etki ölçümlemesi konusunda ne tür çalışmalar yaptıklarını, ortak ihtiyaçlarını ve muhtemel işbirliklerinin nasıl olabileceğini ortaya çıkarmayı anlamaktır.

METODOLOJİ VE VARSAYIMLAR

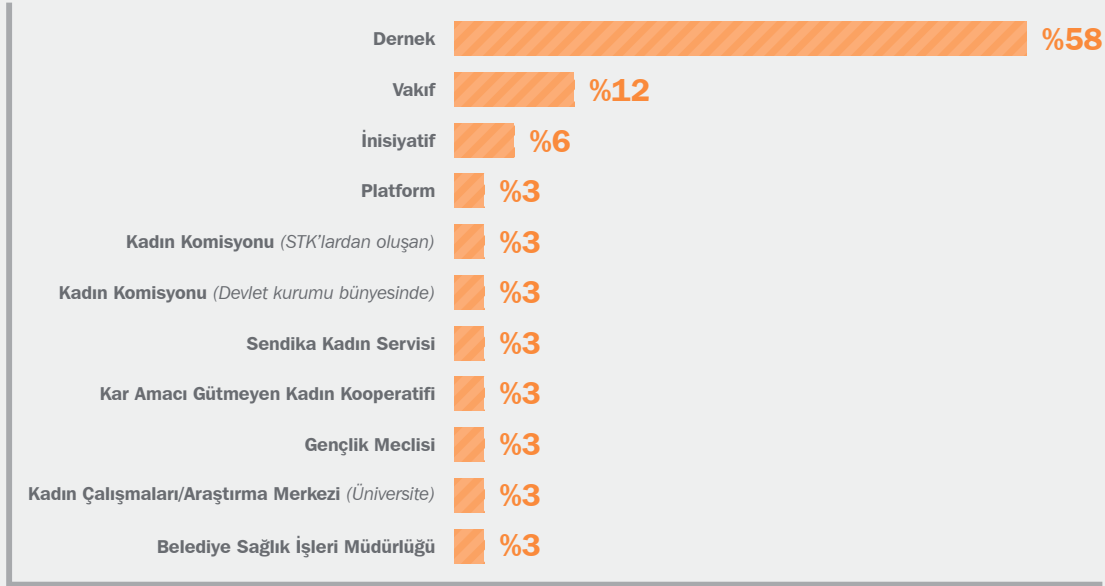
Anketimiz, kadınlarla çalışan 190 kurum ve kuruluşa e-posta üzerinden iletilmiştir. Bu kurumlar, inisiyatif, devlet kurumu, kadın komisyonu, kadın meclisi, dernek, vakıf vb. farklı yapılardan oluşmaktadır. Öte yandan anket, birçok kadın örgütünün üye olduğu e-posta ağlarında da paylaşılmış, yaygınlaştırılması sağlanmıştır. Anket 18 Mart- 8 Nisan tarihleri arasında boyunca açık kalmış, toplam 66 kişi anketi tıklamış, 43 kişi anket sorularına cevap vermiş ancak 33’ü anketi tamamlamıştır. Bu nedenle 33 anketin analizini yapabilmek mümkün olmuştur. Ankete katılan katılımcılar bu analizde anonim tutulmuştur.

Anketi yanıtlayanlara kadınlarla çalışan kurumlara atılan e-mail vasıtasıyla ulaşılmış, ancak kurumdaki görevi ve yetkisi sorulmamıştır. Bunun nedeni, özellikle dernek ve vakıflarda, kurum içindeki belli bazı pratikleri sormamıza rağmen kurum adına doldurulan anketin yönetimden izin alınarak cevaplanma eğilimidir. Bu durum verilen cevapların samimiyetini azalttığı gibi, pek çok araştırmada karşımıza çıkan, toplumsal açıdan istenir kılacak yönde cevaplar verme eğilimini açıklayan “sosyal istenirlik” faktörünü de yukarı çekmektedir. Bu riskleri azaltmak adına kişilerin kurum temsiliyeti aranmamış, sorular isim veya pozisyon bilgisi talep edilmeksizin çalışan/ gönüllüsü olduğu kuruluş hakkında sorulmuştur.

Bu nedenle anketi yanıtlayanların kurumun aktif gönüllüsü, çalışanı veya yöneticisi tarafından doldurulduğu tahmin edilmektedir. Anket soruları, kurumlardan bahsederken, “çalıştığımız/gönüllüsü olduğunuz kuruluş” olarak nitelendirilmiş, anketi yanıtlayanı serbest bırakmıştır. Yani, anketi yanıtlayan X kurumunda profesyonel olarak çalışsa da Y kurumunda gönüllü destek verdiği kurumu dikkate alarak yanıtlamış olabilir.

Kurumların yapısıyla ilgili soruda olabildiğince geniş bir yelpaze şıklara yerleştirilmiş, sunulan seçeneklerin dışında kalan kadın örgütleri de

Çalıştığınız/gönüllüsü olduğunuz kuruluşun resmi yapısı hangisine uymaktadır?

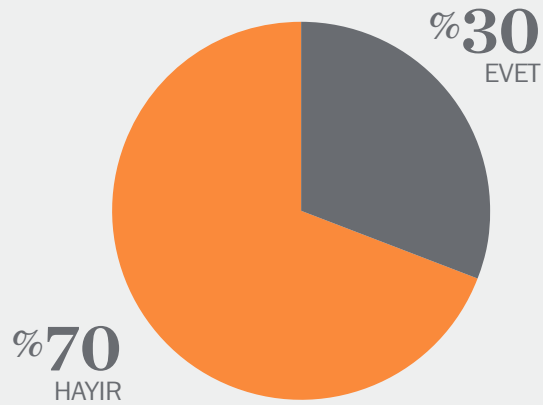

“Diğer” seçeneği ile yapısını ifade etmiştir. Anketimizin en başında belirlediğimiz ve ulaşmaya çalıştığımız feminist kolektifler, federasyon, hukuk alanında çalışan sivil toplum kuruluşları ve baroların kadın hakları komisyonları, belediye danışma merkezleri, bakanlıklar, kadın eserleri kütüphanesi veya yayınları yapısında çalışan veya gönüllü olan kişiler anketi yanıtlamamıştır. Anketi yanıtlayanların çalıştığı veya gönüllüsü olduğu kurumların dağılımı aşağıdaki gibi olmuştur.

Yukarıdaki grafikten de anlaşılacağı gibi yanıtların yarısından fazlası dernektir, %10'un altındaki bir dilim de kamu bünyesinde çalışmalar yürütmektedir. Hem bizim belirlediğimiz kriterlerden, hem de ankete katılanların ifadelerinden hareketle Türkiye'de hedef kitlesi kadınlar olan pek çok farklı yapıda kurum ve kuruluş olduğu ortaya çıkmaktadır.

Sosyal etki ölçümlemesi ve ortak ölçümlemenin önemli bir unsuru önceki bölümlerde de belirttiğimiz gibi deneyim aktarımı ve birbirinden öğrenmeyi teşvik etmesidir. Yurtdışında etki ölçümlemenin iyi örneklerine sık rastladığımızdan kurumların ulusal ve uluslararası oluşumlara

Çalıştığınız/gönüllüsü olduğunuz kuruluşun üye olduğu ulusal ve uluslararası oluşumlar (komisyon, federasyon, çatı kuruluşlar) var mıdır?

(komisyon, federasyon, çatı kuruluşlar) üyeliği olup olmadığı sorulmuştur. Bu gibi çatı kuruluşlara üye olan kurumların ortak etki ölçümlemesi konusunda daha fazla çalışma yapmış veya bu alanda işbirliğine daha istekli olabilecekleri varsayımı yapılmıştır. Ancak elde edilen veriler bu varsayımımızı doğrulamamıştır.

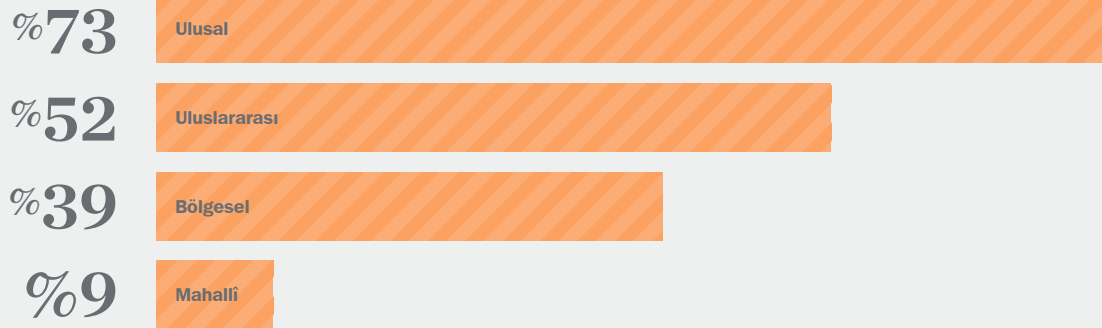
Grafikte görüldüğü gibi anketi yanıtlayanların %70'inin ulusal ve/veya uluslararası üyelikleri bulunmamaktadır. Üyeliği bulunanların yarısından fazlasının ise uluslararası kurum ve kuruluşlarla üyeliği vardır.¹

Ankete katılan kuruluşların %73'ü ulusal, %52'si ise uluslararası çalışmalarda bulunmaktadır. Uluslararası faaliyet gösteren kuruluşların daha kapsamlı raporlama çalışmaları yaptığı fark edilmiştir.

Kuruluşların gelir kaynaklarından en büyüklerini fon/hibe veren uluslararası kurumlar ile üyelik aidatları oluşturmaktadır.

Bu iki önemli gelir kaynağını bireysel bağışçılar ve fon/hibe veren ulusal kurumlar izlemektedir. Bu dağılım KUSIF'in raporlama sürecine sahip sivil toplum kuruluşlarına yaptığı bir önceki anket analizindeki bulgularla birebir örtüşmektedir.² Ortak ölçümlenmenin gelişmesi için maddi desteğin önemi anketin ilerleyen sorularına verilen cevaplarda görülmektedir. Bu sonuçlar bizlere uluslararası kurumlar kadar, devletin de desteğini artırması ve bireysel bağışçıların ve üyelerin de bu konuda talepkâr ve destekleyici olması gerektiğini göstermiştir.

Çalıştığınız/gönüllüsü olduğunuz kuruluşun faaliyet gösterdiği ana çalışma alanlarını coğrafi olarak nasıl tanımlarsanız? (Birden fazla seçim yapabilirsiniz.)

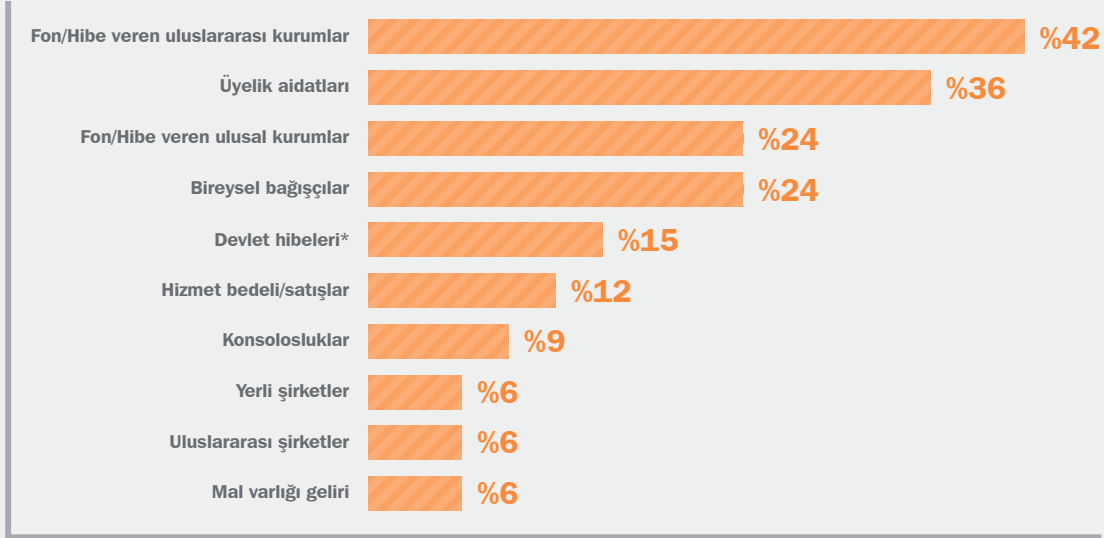
1 Uluslararası: Clinton Global Initiative (CGI), The Consultative Group on Early Childhood Care and Development (CGECCD), Design for All, The European Business Network for Corporate Social Responsibility (CSR Europe), Euro Med Rights, European Movement International, The European Region of the International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association (ILGA Europe), The International Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender, Queer and Intersex Youth and Student Organisation (IGLYO), International Medical Corp.(IMC), European Women's Lobby, Graduate Women International (GWI), Harvard Business School FIELD Program, Harvard University Center on the Developing Child (CDC), International Federation for Human Rights (FIDH), The International Federation of Social Workers (IFSW), International Step by Step Association (ISSA), Industrial Union, Mac Millan Center, Transgender Europe, United Nations Economic, Social and

Cultural Organization (UNESCO), United Nations Economic and Social Council (ECOSOC), United Nations Global Compact, United Nations Millennium Development Goals (MDG), University Women of Europe (UWE), Wharton International Volunteer Project, Women's Association of Venture and Equity (WAVE), World Forum Alliance, Yale University Child Study Center.

Ulusal: Ankara Kadın Platformu, Avrupa Kadın Lobisi, Eğitim Sanatı Dostları Derneği, İzmir Kadın Kooperatifleri Koordinasyonu, Kadın Koalisyonu, Kadın Faaliyetleri Koordinasyon Merkezi, Kadın Kurultayı, KAMER, Kayseri Kadın Platformu, Mor Çatı, Orta Anadolu İşadamları Federasyonu, Simurg Türkiye Kadın Kooperatifleri Üst Birliği Kadın Koalisyonu, Sığınaklar Kurultayı.

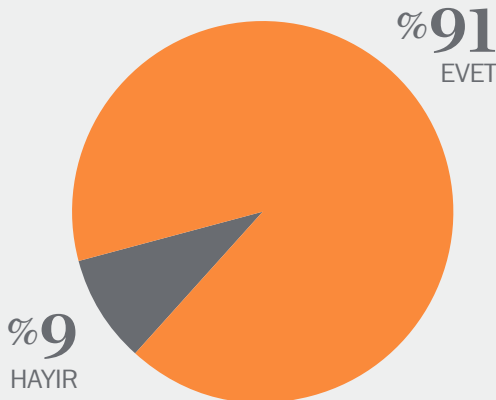
2 Türkiye'de STK'ların Sosyal Etki Ölçümlenme Algısı ve Pratiği, KUSIF, 2015.

Çalıştığınız/gönüllüsü olduğunuz kuruluşun bütçesindeki gelir kaynaklarının en büyüklerini aşağıdakilerden hangileri oluşturuyor?

* Devlet, kamu ve belediye yanıtları tek başlık altında toplanmıştır.

Çalıştığınız / gönüllüsü olduğunuz kuruluşun bünyesinde raporlama çalışmaları yapıyor musunuz?

Ankete katılanlar çalışanı/gönüllüsü olduğu kuruluşların %91'inin raporlama çalışması yaptığını belirtmiştir. Anketi yanıtlayanlar arasında raporlama çalışması yapmadığını ifade edenler bu soruyu takip eden dört soruyu cevaplamaksızın, yarattıkları değişimleri ölçümleme konusundaki bilgi, beceri ve yaklaşımları anlamaya yönelik soruya geçmişlerdir.

Raporlama çalışması yaptığını belirten kuruluşların arasında %90'ının proje/faaliyet çıktıları ile ilgili raporlama yaptığı görülmektedir. Aşağıdaki grafikte de görüleceği gibi ankete katılan bireylerin %33'ü, gönüllüsü/çalışanı olduğu kuruluşun yürüttüğü projeler ve faaliyetlerinin sosyal etkisini, %27'si ise kuruluşun yürüttüğü tüm faaliyetleri içine alan bir şekilde kuruluşun sosyal etkisini raporladıklarını ifade etmişlerdir.

Çalıştığınız/gönüllüsü olduğunuz kuruluşun bünyesinde ne tür raporlama çalışmaları yapıyorsunuz?
(Birden fazla seçim yapabilirsiniz.)

*Diğer seçeneğini işaretleyenler, kurumların faaliyet raporları hazırladıklarını dile getirmişlerdir. Faaliyet raporları genellikle seçenekler arasında projelerin/faaliyetlerin çıktılarını ile ilgili raporlamanın en yaygın örneğidir.

Coğrafi faaliyet alanına göre incelendiğinde, uluslararası alanda faaliyet gösteren kurumların yarısının kuruluşun yürüttüğü proje ve faaliyetlerin sosyal etkisini, %38'inin ise kuruluşun sosyal etkisini raporladıkları görülmüştür. Bu sonuçlar bizlere etki ölçümleme konusunda raporlama deneyimi olan kurum ve kuruluşların ortak ölçümleme yaklaşımında lider konum alabileceklerini veya deneyimlerini paylaşarak ortak ölçümleme metodu geliştirirken kolaylaştırıcı rolü üstlenebileceklerini göstermiştir. Uluslararası kurumlardan fon/hibe alan kuruluşlara baktığımızda³, kuruluşların tamamının proje izleme-değerlendirme raporlaması yaptığı,

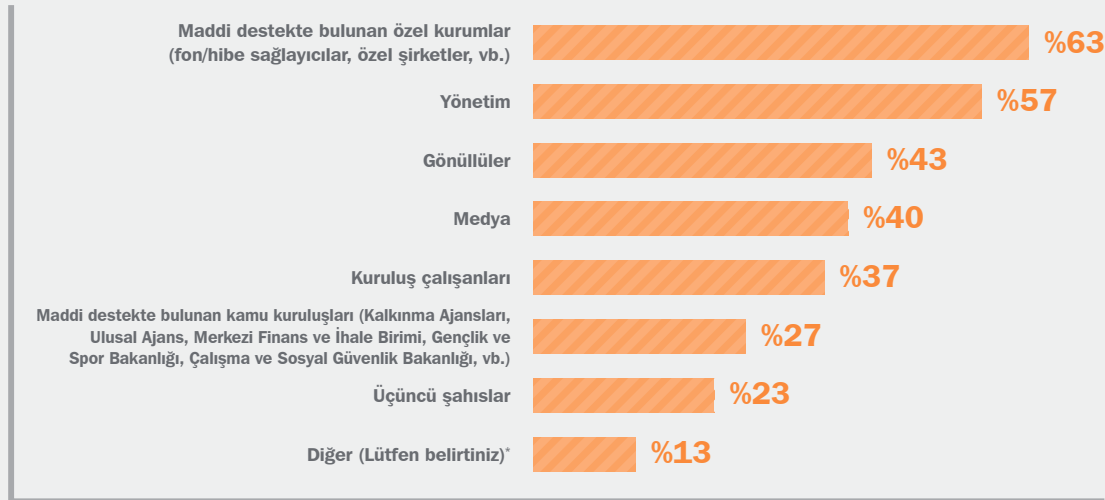
%63'ünün proje ve faaliyetlerin sosyal etkisini ölçtüğü, %43'ünün ise kuruluşun genel sosyal etkisini ölçtüğü belirtilmiştir. Bizce bunun bir nedeni yukarıdaki varsayımımıza paralel olarak sosyal etki ölçümlemesinin Batı Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri'nde yaygın şekilde kullanılıyor olması, fon verenlerin de kendi iç yönetimlerinde hesap verilebilir bir sisteme sahip olması gerekliliğiyle sosyal etki ölçümlemesi yapılmasını talep etmesi olabilir. Diğer yandan pek çok uluslararası kurum, uluslararası anlamda sosyal etkisini anlamak için kendi ölçümleme araçlarını geliştirmiş, sivil toplum kuruluşlarına bu yöntemleri önermiştir.

³ Bunların %29'u ulusal kurumlardan, %21'i konsolosluklardan, %14'ü üyelik aidatları ve bireysel bağışlardan, %7'si ise geri kalan kaynaklardan da maddi gelir elde etmektedir. Ancak her biri için ayrı çaprazlama aldığımızda belirgin bir fark görülmemiştir.

Kuruluşların raporlarıyla ilgili bir diğer soru da raporların kimlere yönelik hazırlandığı ile ilgilidir. Anketi yanıtlayanlar, raporların en yüksek oranda maddi destekte bulunan özel kurumlara, ikincil olarak yönetime, üçüncü olarak ise gönüllülere yönelik hazırlandığını ifade etmişlerdir. Bu sıralama raporlama süreci olan sivil toplum kurullarıyla yaptığımız bir önceki anketin bulgularıyla örtüşmektedir.⁴ Ancak kadın örgütleri raporlarını hazırlarken kuruluş çalışanlarını daha az önceliklendirmişlerdir.

Bir önceki ankette üçüncü sırayı alan grup, bu ankette beşinci sıradadır. Bunun nedeni, ankete katılan kişilerin çalıştığı/gönüllü olduğu kuruluşların %58'inin dernek olması, az sayıda çalışana sahip olması ve geri kalan önemli bir kısmının da gönüllü görev alınabilecek yapıya sahip olmaları olabilir. Üçüncü ve dördüncü sırada ise kadın örgütleri raporlamalarını aşağıdaki grafikten de anlaşılacağı gibi gönüllüler ve medyaya yönelik hazırlamayı tercih etmektedir.

Çalıştığınız/gönüllüsü olduğunuz kuruluşla raporlarınızı hangi paydaşlara yönelik hazırlıyorsunuz?
(Birden fazla seçim yapabilirsiniz.)

*Diğer seçeneğini işaretleyenler, kurumların kamuoyuna, üyelerine, diğer kadın sivil toplum kuruluşlarına, bakanlıklara, Birleşmiş Milletler ajanslarına rapor hazırladığını ifade etmiştir.

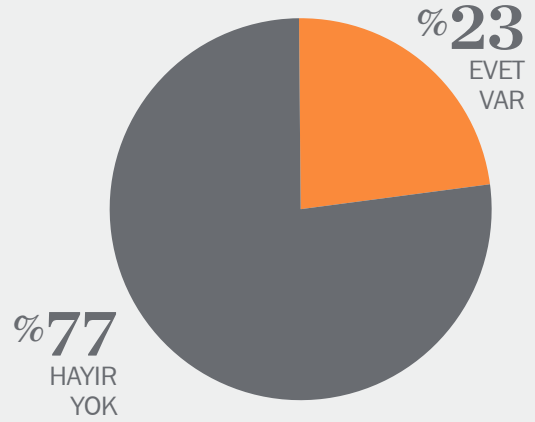
4 Türkiye'de STK'ların Sosyal Etki Ölçümleme Algısı ve Pratiği, KUSİF, 2015.

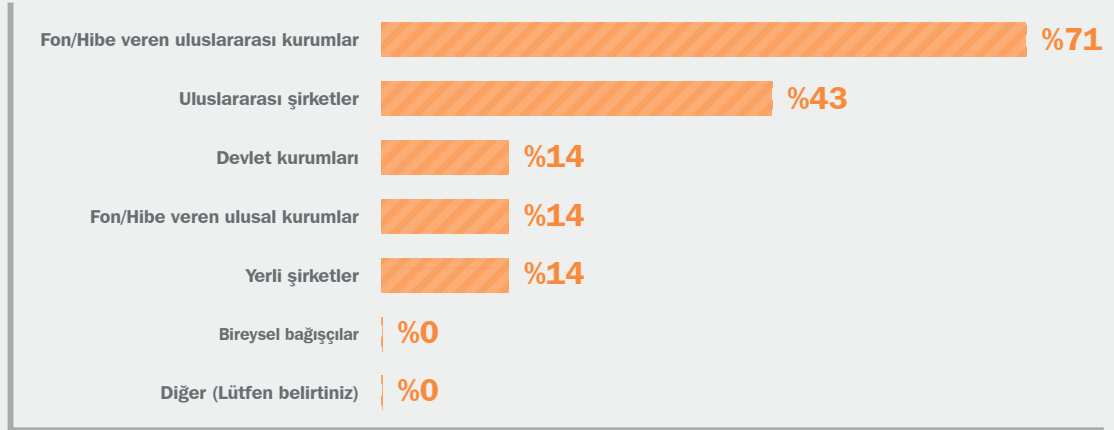
Anketi yanıtlayanlar için sosyal etki ölçümlemesinin tanımı yapıldıktan sonra çalışanı/gönüllüsü olduğu kuruluşlar için izleme-değerlendirme ve/veya sosyal etki ölçümlemesi için bütçe ayıran maddi destekçilerin olup olmadığı sorulmuş ve sadece %23'ünden olumlu yanıt alınmıştır. Olumlu yanıt verenlere bu destekçilerin kimler olduğu bir sonraki soruda sorulmuştur.

Örnekleme daha geniş olan "Türkiye'de STK'ların Sosyal Etki Ölçümleme Algısı ve Pratiği" adlı anketimizde elde edilen bir diğer veri de sivil toplum kuruluşlarının sosyal etki ölçümlemesi yapabilmeleri için bütçe ayıran maddi destekçilerinin başında fon/hibe veren uluslararası kurumların gelmesiydi. Elimizdeki ankette de, her ne kadar sayıca karşılaştırma yapmak için yeterli veri olmasa da, kadınlarla çalışan kuruluşlar için de benzer bir tablo karşımıza çıkmaktadır: Fon/hibe veren uluslararası kurumlar izleme-değerlendirme ve/veya sosyal etki ölçümlemesi çalışmaları için bütçe ayıran maddi destekçilerin başında gelmektedir.

Sosyal Etki Ölçümlemesi: Bir eylem, aktivite, proje ve program sonucu ortaya çıkan değişim ve farklı paydaşlar üzerinde oluşan etkileri ölçümlemeyi amaçlayan bir yöntem olarak tanımlanır. **Çalıştığınız/gönüllüsü olduğunuz kuruluşun izleme-değerlendirme ve/veya sosyal etki ölçümleme çalışmaları için bütçe ayıran maddi destekçiniz var mı?**

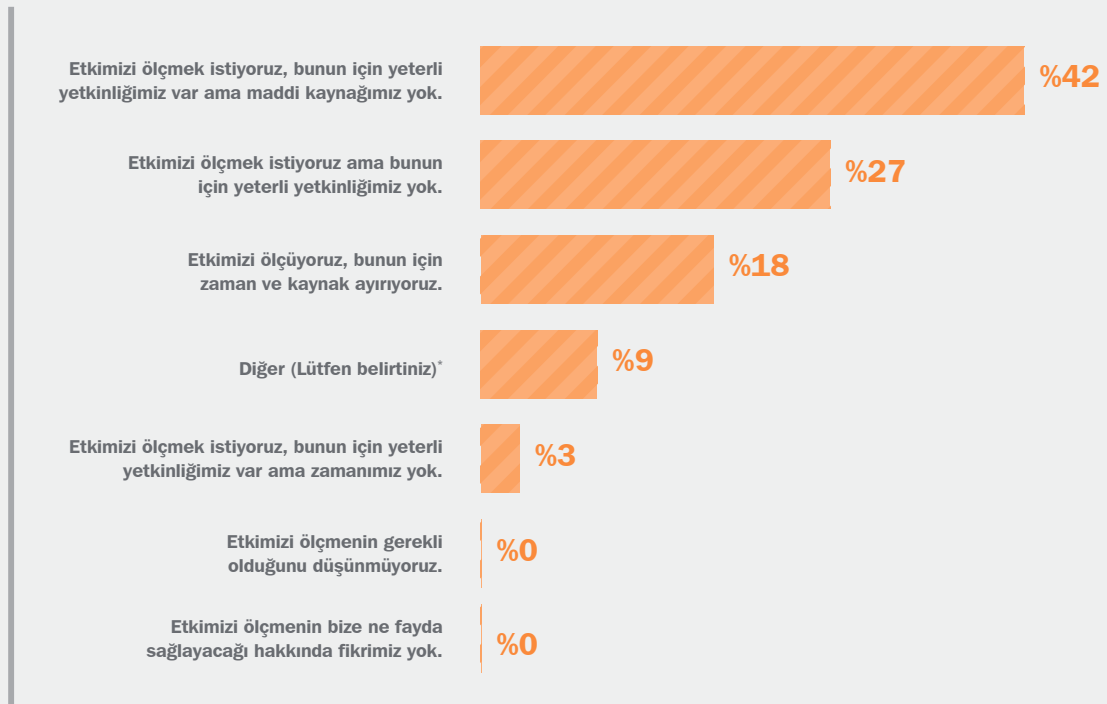
Çalıştığınız/gönüllüsü olduğunuz kuruluşun izleme-değerlendirme ve/veya sosyal etki ölçümleme çalışmaları için bütçe ayıran maddi destekçileri kimlerdir? (Birden fazla seçim yapabilirsiniz.)

Kuruluşların sosyal etki ölçümlemesi ile ilgili yaklaşımlarını anlamak ve aynı zamanda etki ölçümlemesi pratiklerini ve becerilerini ifade etmelerini sağlamak için bir sonraki soru sorulmuş, bu soruyu raporlama çalışması yapsın veya yapmasın, tüm katılımcılar yanıtlamıştır. Buna göre ankete katılanların sadece %18'i etkisini ölçümlediğini ve bunun için zaman ve kaynak ayırdığı ifade etmiştir.

Ölçümlemek isteyip de bunu gerçekleştiremediğini dile getirenlerin en önemli eksiği maddi kaynak ve yetkinliktir. Ankete katılan sivil toplum kuruluşu çalışanı/gönüllüsü kişilerin tamamı etki ölçümlemesinden haberdardır ve gerekli olduğu kanısındadır. Etki ölçümlemesi yaptıklarını ifade edenlerin %83'ü projelerin/faaliyetlerin sosyal etkisini raporladığını, %67'si ise kuruluşun sosyal etkisini raporladığını ifade etmiştir.

Çalıştığınız/gönüllüsü olduğunuz kuruluşla yaptığınız çalışmaların, projelerin, faaliyetlerin yarattığı değişimleri ölçüyor musunuz?

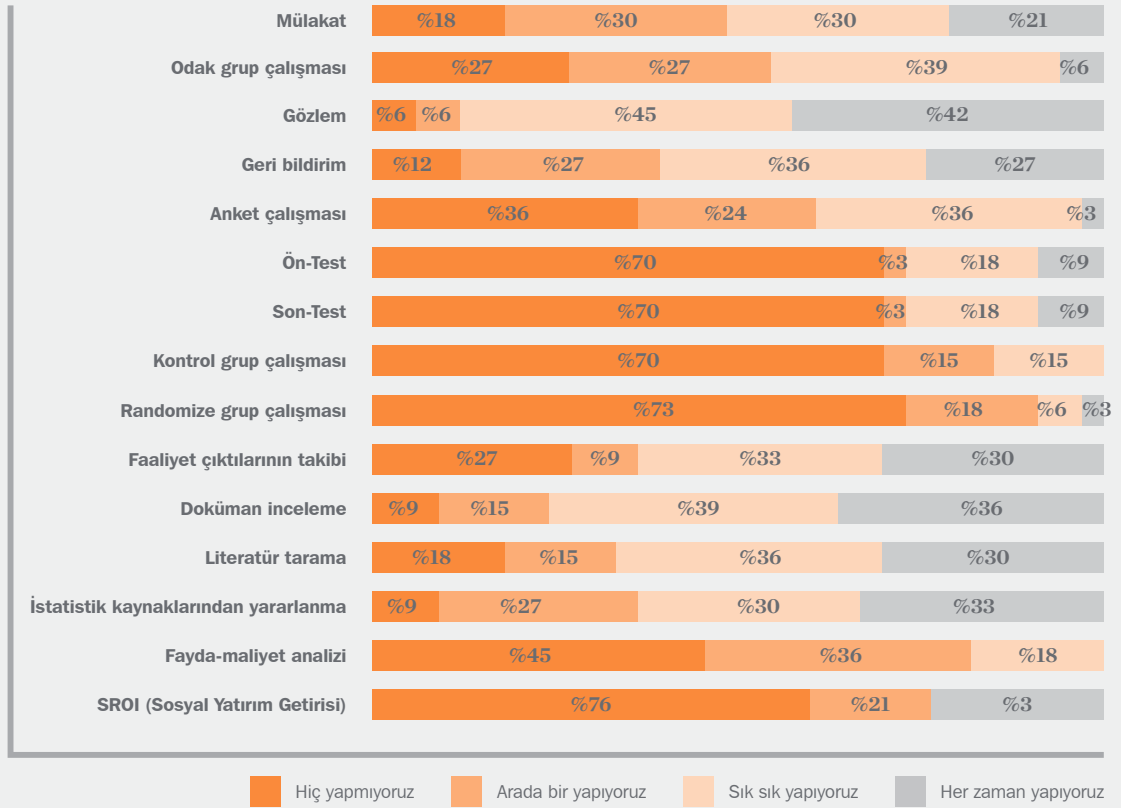

*Diğer seçeneğini işaretleyenler, kurumlarının etkilerinin ölçülebileceği konusunda çekimser kalmıştır veya yapılarının buna uygun olmadığını düşünmektedir.

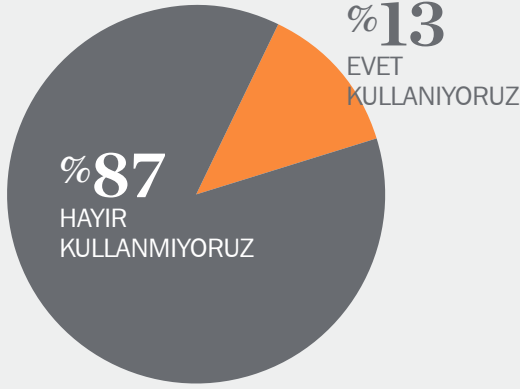
Kuruluşların izleme-değerlendirme ve/veya sosyal etki ölçümlene çalışması yaparken (faaliyetler, projeler vb. dahil olmak üzere) en çok gözlem ve doküman inceleme, literatür tarama, istatistik kaynaklardan yararlanma gibi dış kaynaklar kullanılmaktadır. Sonrasında kanıt seviyeleri düşük olan odak grup çalışmaları ve mülakatlar gelmektedir. Faaliyet çıktılarının takibi ise özellikle faaliyet raporlarının hazırlanmasında ve izleme-değerlendirmenin bir parçası olarak sık sık kullanılmaktadır. Zaman, yetkinlik ve çoğu zaman harcama da gerektirecek, kanıt seviyesi görece daha yüksek fayda-maliyet analizinin %36, anketlerin %24 oranında, SROI'nin %21 oranında düzenli olmaksızın yapıldığı dile getirilmiştir.

Kanıt seviyesi çok yüksek, bilimsel geçerliliği olan deneysel yöntemlerden kontrol grup çalışmalarının %15-%20 oranında arada bir de olsa uygulanması ise sevindiricidir. Ancak ne yazık ki, uygulaması görece daha kolay ve daha az maliyetli ön-test, son-test çok az kullanılmaktadır. Anketi dolduranlardan %13'ü ankette sunulan yöntemlerden farklı olarak ses kaydı, video belgeseli, ulusal ölçekte nitel ve nicel veri gibi örnekler paylaşmışlardır, ancak bunları farklı yöntemler olarak kabul etmek mümkün değildir.

Çalıştığınız/gönüllüsü olduğunuz kuruluşla ölçümlene yaparken aşağıdaki yöntemleri hangi sıklıkta uyguladığınızı işaretler misiniz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.)

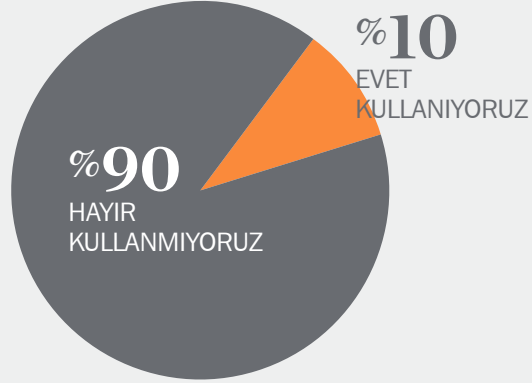

Sosyal etki ölçümlemesi ve/veya izleme-
değerlendirme çalışması yaparken yukarıdaki
yöntemler dışında yöntem kullanıyor musunuz?
Evet ise, lütfen açıklayınız.

Evet, kullanıyoruz diye açıklama yapanların cevapları bir önceki soruda sıralanan metotların tekrardan veya metotların uygulanmasında kullanılan araçlardan oluşmaktadır.

Diğer kadın kurum ve kuruluşlarının yürüttüğü
çalışmalardan, edinmiş oldukları tecrübelerden
faydalanırken belirtilen yöntemlerden başka bir
yöntem kullanıyor musunuz? Evet ise, lütfen açıklayınız.

Evet, kullanıyoruz seçeneğini işaretleyenler arasında kadın örgütleri ortak toplantılarda, ziyaretler sırasında ve paylaşım atölyeleri esnasında deneyim paylaşımı yaptıklarını ifade etmişlerdir.

ORTAK ÖLÇÜMLEMEYE DAİR

Ortak ölçümlemenin en önemli unsurunun deneyim paylaşımı olduğunu dikkate alarak sorduğumuz sorulardan biri çalışanı/gönüllüsü oldukları kuruluşların diğer kadın kuruluşlarıyla nasıl ve hangi sıklıkla deneyim paylaşımı yaptıkları ile ilgilidir. Buna göre kuruluşlar en çok birbirlerinin raporlarını okuyarak ve çeşitli etkinliklerde bir araya gelerek deneyim paylaşımında bulunmaktadır. Bununla birlikte daha yoğun bilgi alışverişi gerektiren ortak

platformlarda çalışmak ve benzer hedefleri gerçekleştirmek için bilgi alışverişinde bulunmak yoğunluğu görece az olsa da sıkça faydalandıkları yöntemler arasındadır. Ancak yakın çalışma ve kuruluşların birbirinin güçlü yönlerinden öğrenilebilecekleri çalışmalara en uygun olan ortak projeler geliştirmek ise %21'inin hiç uygulamadığı, buna karşılık %39'unun arada bir, yalnızca %39'unun ise sık sık ve her zaman faydalandığı bir yöntemdir.

Çalıştığınız/gönüllüsü olduğunuz kuruluşla birlikte, diğer kadın kurum ve kuruluşlarının yürüttükleri çalışmalardan, edinmiş oldukları deneyimlerden ne sıklıkla faydalanıyorsunuz?

Çalışanı/gönüllüsü olduğu kuruluşun diğer kadın örgütleriyle deneyim paylaşımının biraz fayda sağlayacağını düşünen kişilerin hiçbiri başka bir kuruluşla ortak proje yapmadığını ifade etmiştir. Ayrıca deneyim paylaşımının “biraz fayda sağlayacağı” ifadesini işaretleyenler, anketin önceki sorularında anketin ortalamasına göre çok daha az sıklıkta deneyim paylaştıklarını ifade etmiştir. Bu veriden hareketle, daha az deneyim

paylaşımına sahip olmalarının deneyimlerin fayda sağlayacağına dair görüşlerini olumsuz etkilediği sonucuna varmak mümkündür. Bu varsayımı olumlayan bir diğer karşılaştırma verisi de deneyim paylaşımının “bize çok fayda sağlayacağını düşünüyoruz” yanıtını işaretleyenlerin tamamının ortalamadan daha yüksek oranda deneyim paylaşımı yaptığını ifade etmesidir.

Çalıştığınız/gönüllüsü olduğunuz kuruluş ile diğer kadın kurum ve kuruluşlarının yürüttüğü çalışmaların, edindikleri deneyimlerin size fayda sağlayacağını düşünüyor musunuz?

%48

Bize fayda sağlayacağını düşünüyoruz

%39

Bize çok fayda sağlayacağını düşünüyoruz

%12

Bize biraz fayda sağlayacağını düşünüyoruz

%0

Bize hiç fayda sağlamayacağını düşünüyoruz

Ankete katılanlar arasında çalışanı/gönüllüsü olan kurum ve kuruluş arasında ortak ölçümleme yöntemi kullanmanın fayda sağlamayacağını düşünen kimse olmamıştır. Diğer bir deyişle ankete katılanların tamamı ortak ölçümlemenin fayda sağlayacağını düşünmektedir. Bu ortak ölçümlemenin kadın kuruluşları bağlamındaki

geleceği ile ilgili umut vaat edici bir veri olarak değerlendirilebilir. Diğer kadın kurum ve kuruluşlarıyla deneyim paylaşımının çok fayda sağlayacağını düşünenlerin %69'u ortak ölçümlemenin de yine çok fayda sağlayacağını düşünmektedir. Bu oran ortalamasının neredeyse üç katına denk gelmektedir.

52

Ortak Ölçümleme: Birden fazla kuruluşun kullanabileceği bir ürün olan ortak ölçümleme, sektörün yaratmak istediği ortak değişim ve sonuçları ölçmeye yarayan ve ölçümlemeye ortak bir anlayış geliştirmeyi kapsayan bir süreçtir. Bu yöntemle, kuruluşlar birbirlerinden öğrenme yoluyla karşılıklı katkı sağlayabilir ve kendi bireysel metodlarını oluşturma masraflarından kurtulabilirler. **Çalıştığınız/gönüllüsü olduğunuz kuruluş olarak, kadın kurum ve kuruluşları arasında ortak ölçümleme yöntemi kullanmanın size fayda sağlayacağını düşünüyor musunuz?**

%45

Bize fayda sağlayacağını düşünüyoruz

%27

Bize çok fayda sağlayacağını düşünüyoruz

%27

Bize biraz fayda sağlayacağını düşünüyoruz

%0

Bize hiç fayda sağlamayacağını düşünüyoruz

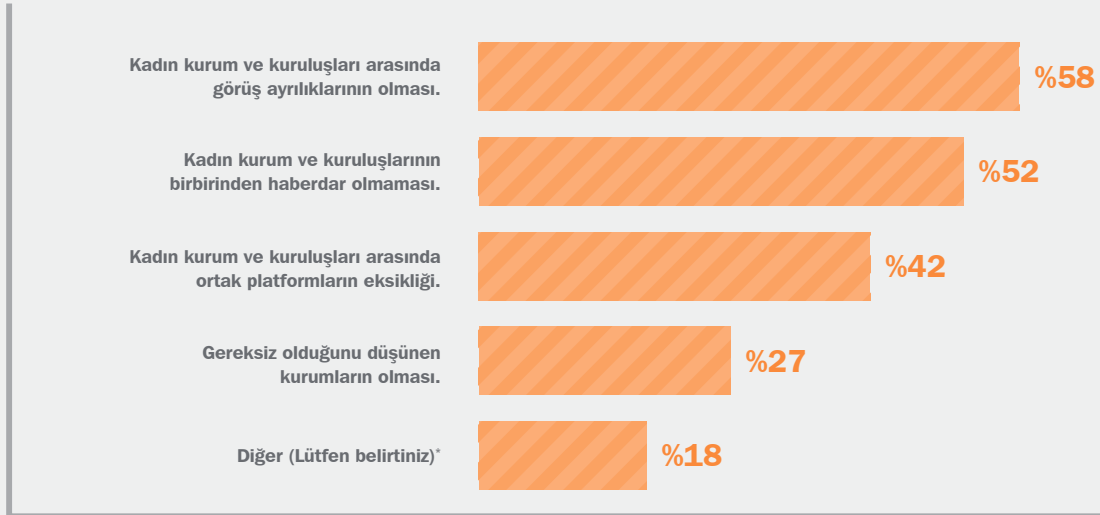
Birlikte çalışmanın faydalarını deneyimlemiş anket katılımcılarının ortak ölçümlemenin sağlayabileceği faydalara ilişkin farkındalığı yüksektir ve bu durum ortak ölçümlemenin gelecekte uygulanmasına dair umut vaat etmektedir. Ancak bunun gerçekleşmesi için potansiyel engellerin de farkında olunmalı ve bu engellerle mücadele etmenin yolları aranmalıdır. Bunun içinse ilk bilmemiz gereken engellerin neler olduğudur.

Ortak ölçümlemenin önündeki engellerin başında %58 ile kadın kurum ve kuruluşları arasındaki görüş ayrılıkları, bunun hemen ardından ise %52 ile kadın kurum ve kuruluşlarının birbirinden haberdar olmaması gelmektedir. Burada birbiriyle tezat oluşturan iki ifade yer aldığı gözlemlenebilir.

Birbirini daha çok tanıyan, birbirinin deneyiminden daha çok faydalanan kurum sayısı arttıkça görüş ayrılıklarının bir engel yaratmayabileceği fark edilebilir. “Görüş ayrılıklarının olması” yanıtı verenlerin deneyim paylaşımı yöntemleri ve sıklıkları karşılaştırıldığında ortalamadan çok farklı yanıtlar vermedikleri gözlenmiştir.

Bir diğer dikkat çekici cevap ise anketi yanıtlayanların %27’sinin bazı kurumların ortak ölçümlemenin gereksiz olduğunu düşünebilecekleri varsayımdır. Oysa ankete yanıt verenlerin hiçbiri ortak ölçümlemenin gereksiz olduğu konusunda görüş beyan etmemiştir. Önyargılı bu tutumun, diğer kurumlarla kurulan ilişkilerin zayıflığından kaynaklanması mümkündür.

Çalıştığınız/gönüllüsü olduğunuz kuruluş için, diğer kadın kurum ve kuruluşları ile sosyal etki ölçümlemesi konusunda ortak çalışmanın önündeki engeller neler olabilir? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.)

*Diğer seçeneğini işaretleyenler dikkate alınması gereken önemli engellerden söz etmiştir Bunlar zaman, insan ve mali kaynak yetersizliği, ulaşım zorluğu, sivil toplum kuruluşları arasındaki görüş ayrılıkları ve uzlaşma sorunu, koordinasyonu yürütecek muhtemel sekreteryaya eksikliği ile ortak ölçümlemenin bir araçtan çok amaç haline gelmesinden duyulan çekince olarak sıralanmaktadır.

Anketin son sorusunda kadın kurum ve kuruluşlarının ortak ölçümleme yaklaşımından faydalanmalarını sağlamak ve bu yaklaşımı yaygınlaştırabilmek için ne tür çalışmalar yapılabileceği açık uçlu olarak sorulmuştur. Cevaplar aşağıdaki başlıklarda derlenmiştir.

Farkındalık ve Eğitim

Kadın örgütlerinin ortak ölçümlemenin faydalarından yararlanabilmeleri için öncelikli olarak bu yöntemin faydalı yanlarını bilmeleri gerekliliğinden bahsedilmiştir. Sık karşılaşılan cevaplardan biri, kurumların izleme ve değerlendirme çalışmalarını küçük ölçeklerde de olsa çalışma pratiklerinin bir parçası haline getirmesinin ve ölçümlemeye öncelik vermesinin önemidir. Ortak ölçümleme metodolojisi ve raporlaması konusunda bilginin artması gerekliliğine sıkça vurgu yapılmış, ortak dilin oluşabilmesi adına eğitim alınması önerilmiştir. Ayrıca uluslararası kaynakların çevirilerinin yapılması da getirilen öneriler arasındadır.

İşbirlikleri

Ortak ölçümlemenin gelişebilmesi için deneyim ve bilgi paylaşım alanlarının artırılması, bunun için ortak platformların kurulmasıyla ortak projelerin yapılmasına sıkça değinilmiştir. Bugüne kadar yapılan birçok ortak çalışma modelinden örnekler verilmiştir. Deneyim paylaşımı için sanal paylaşım alanlarının da arttırılabileceğinden bahsedilmiştir.

Altı çizilen konulardan biri de ortak çalışmayı yürütecek yapının sekreteryasının üstlenilmesi ve çalışmanın sürdürülebilir olması gerekliliğidir. Bir diğer konu ise görüş ayrılıklarının aşılması meselesidir. Kadın hakları çalışmalarında evrensel değerlerin dikkate alınmaması, kadın çalışmaları içerisinde ataerkil ve muhafazakar yaklaşıma sahip çalışmalar yapan kuruluşların kendi içlerinde gruplaşmaları bahsedilen görüş ayrılıklarına bir örnektir. Bazı yanıtlarda buna çözüm olarak ihtiyaçların ve çözümlerin oluşturulmasında toplumun ilgili tüm taraflarını ayrıştırmadan kapsayan barışçıl bir yaklaşım

önerilmiştir. Kurumların sık sık bir araya geleceği çalışmaların bu sorunun giderilmesine katkıda bulunacağına inanılmaktadır.

Konu bazlı çalışan platformlar/ağlar/derneklerin birbiriyle iletişim içinde ortak çalışmalar yürütebileceği, birbirinden kopuk platformların bir araya getirilebilmesinin anlamlı olacağı da vurgulanmıştır. Hak temelli ve savunuculuk çalışmaları yapan kadın örgütlerinin bir araya gelip ortak ölçümlemeye emek vermelerinin gerekli olduğu düşüncesi de yaygındır.

LGBT çalışmaları yapan kurumların kadın örgütleri toplantılarına katılabildiği gibi aktivistlerin de cinsiyet ve cinsel yönelime bakılmaksızın ortak çalışmalara dahil edilmesinin önemli olacağına değinilmiştir.

Kaynak Geliştirme

Fon veren kuruluşların ortak ölçümleme konusunda hem insan kaynağı hem de diğer harcamalar için kaynak ayırmaya gönüllü olmalarının gerekli olduğu vurgulanmıştır. Ekonomik desteğin önemli olduğunu anketi yanıtlayan pek çok kişi belirtmiştir.

Teknoloji

Ortak ölçümleme yaklaşımının ilerleyebilmesi için teknolojiden faydalanan sistem önerileri sunulmuştur. Genel olarak kuruluşların yaptığı çalışmaların duyurulduğu, ortak raporlama ve proje çıktılarının girilebileceği çevrimiçi bir sistem geliştirilmesi önerisi getirilmiştir. Bu sistemin derinlikli ölçümler yapılabilmesi için altyapı niteliğinde kullanılabileceği ve şemsiye bir sivil toplum kuruluşu ya da üniversite öncülüğünde geliştirilebileceğinden bahsedilmiştir.

Sonsöz

Türkiye’de ortak ölçümleme yaklaşımının ilk örneğini, kadın alanında çalışan STK’larla çalıştaylar düzenleyerek hayata geçirmeyi denedik.

Kadınlarla birlikte çalışan kurumlarda gönüllü veya çalışanlara yönelttiğimiz ankette, kurumların raporlama ve etki ölçümleme pratikleri, yaklaşımları sorulmuş, kadın kurum ve kuruluşları arasında ortak ölçümlemenin gelişmesi konusunda ihtiyaçlar, sorunlar anlaşılmaya çalışılmıştır. Değerlendirmeye alınan anketler arasında anketi yanıtlayan devlet kurumu çalışanı sayısı beklenenin altında kalmıştır. Bu nedenle veriler daha çok sivil toplum kuruluşlarının pratiklerini ve algılarını yansıtmaktadır. Sosyal etki ölçümlemesinin gelişmesi şüphesiz kurumlara, faydalanıcılara ve genel olarak topluma sayısız fayda sağlayacaktır. Ortak ölçümleme yaklaşımı ise sosyal etkinin kolektif olarak algılanması, yaratılan faydanın bir arada anlaşılması, analiz edilmesi ve iyileşmesi için bir yöntem sunabilmektedir. Kadın haklarının ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin gelişmesine çok ihtiyacı olan ülkemizde, kadınlarla ve kadın hakları için, ortak hedefler doğrultusunda çalışan çok sayıda kurum ve kuruluş vardır. Bu kurumlar bugüne kadar ortak ölçümleme yapamamış olsalar bile, bunun faydalı bir araç olduğunu, deneyim paylaşımı ve ortak çalışmanın ve bununla beraber ortak ölçümleme yapmanın önemini farkında olmaları umut vericidir. Bizler, buradan hareketle etki ölçümlemesi önündeki engelleri aşmaya çalışmaya, sosyal etki aktörlerinin ihtiyaçlarına kulak vermeye ve ilgili tüm paydaşları bu alana katkı sunmaya davet ediyoruz.

İçinde hem süreci, hem de ürünü (ortak ölçümleme veritabanları, programları vs.) barındıran ortak ölçümleme yaklaşımı, yukarıda özetlemeye çalıştığımız üzere, STK'lar için sayısız fayda barındırmaktadır. Bu faydalar dünyada pek çok kuruluş tarafından deneyimlenmiş ve rapor edilmiştir. Sadece STK'lar değil, ortak bir kolektif ya da ortak bir inisiyatif için yola çıkmış bütün paydaş kuruluşlar için -ki bunlar özel sektör kurumları ya da sosyal girişimler de olabilir- ortak öğrenmeyi geliştiren bu yaklaşım, ortak paylaşım platformu olarak birden fazla kuruluşun verisini paylaşma olanağı sunduğundan, edinilen faydanın artmasını sağlamaktadır. Şu ana kadar Türkiye'de bilinen bir ortak ölçümleme yaklaşımının olmaması ancak aynı tematik alanda çalışan kuruluşların bulunması, KUSIF olarak Türkiye'de de sosyal etki ölçümlemesi alanına ilgi duyan sivil toplum kuruluşları için ortak ölçümleme yaklaşımını tanıtmak istememize neden oldu. STK'larla ortak çalışmamızın sonuçlarını ilerleyen sayfalarda görebilirsiniz. Biz değerine samimiyetle inandığımız ortak ölçümleme yaklaşımı için KUSIF olarak elimizden gelmeni yapmaya, bilgi üretmeye devam edeceğiz. Umarız uygulanabilirliği ve faydaları gördükçe, farklı sektörlerde çalışan kuruluşlar da ortak ölçümleme yaklaşımları geliştirmek için benzer girişimlerde bulunurlar.

Kadın STK'larının ortak amaçları, sonuçları/ değişimleri ve göstergeleri

13 kadın sivil toplum kuruluşuyla birlikte yapılan dört günlük çalışmanın sonunda kadın alanında kadın STK'larının 6 farklı amacı gerçekleştirmek üzere çalışmalar yürüttükleri saptanmıştır.

Bunlar:

-Kadına yönelik şiddetin azaltılması

-Kadınların iş hayatına/gücüne katılımının artması

-Kadınların siyasette temsili ve siyasete katılımının artması

-Kadınların güçlenmesi

-Kadınların eğitime katılımının artması

-Kadınların sağlık durumunun iyileşmesi

Bu altı amacın gerçekleştirilmesi için de gereken sonuçlar/değişimler ayrı ayrı düşünülmüştür. Bu sonuçları amaç başlıkları altında listelenmiş olarak görebilirsiniz. Sonuçlar/değişimler arasında önceliklendirme yapılmamıştır. Başlıkların altında belirtilenler, sonucu/değişimi ölçmek için kullanılacak gösterge örnekleridir. Göstergeler nötr olarak ifade edilmiştir (kişi sayısı, bilgi seviyesi vb.). Analiz sırasında sayılardaki değişimler, geçmiş yıllarla yapılan kıyaslamalar, oranlardaki farklar değerlendirilebilir.

Örneğin: Kadına yönelik şiddetin azaltılması amacını taşıyan bir proje yürüten X Derneği, yaptığı projenin değişim teorisinde aşağısındaki sonuç/değişimlerden en az bir tanesini gerçekleştirmek için faaliyetler yürütüyor olabilir. Farz edelim ki bu sonuç/değişim “Kadına yönelik şiddeti önlemek için yasal mevzuatın CEDAW ve İstanbul Protokolü’ne uyumlu olarak uygulanması” olsun. Bu değişimi gerçekleştirmek için yaptığı faaliyetler arasında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı yetkililerine bir dizi eğitim çalışmaları yapmak da olsun. Bu faaliyetler doğrultusunda ilgili olabilecek göstergelerden biri, “uygulayıcıların ve hizmet sunucuların CEDAW ve İstanbul Protokolü hakkındaki bilgi seviyeleri” olabilir. Bunun ölçülmesi de ölçümleme aşaması olacaktır. Yani bilgi seviyelerinde bir artış var ise bu analiz edilecektir.

Bu çalışmada bizler Türkiye’de kadın çalışmaları yapan kuruluşlara Türkiye’nin sosyal yapısına uygun, sahadan deneyimlerden çıkarılmış ortak ölçütler sunmayı hedefledik. Yapılan çalışma elbette ki geliştirilebilir, farklı sonuçlar/değişimler ve göstergeler eklenebilir. Umarız ki, aşağıdaki göstergeler, ölçümleme yapmak isteyen ve aşağıdaki amaçları gerçekleştirmek isteyen tüm kurum ve kuruluşlara yardımcı olur, fikir verir.

Aşağıdaki gösterge listesi 13 kurumun katkısıyla hazırlanmıştır. Farklı alanlarda çalışmalar yapan bu 13 kurum ve ankete katılan kişiler aşağıdaki sonuç/değişimlerden kendilerince ölçülmesinin en faydalı olanlarını işaretlemişlerdir. Yanlarında işaret olan sonuçlar/değişimler katılımcılar tarafından en faydalı olarak görülen göstergelerdir.

1. Kadına Yönelik Şiddetin Azalması

a) Toplum genelinde toplumsal cinsiyet farkındalığının artması*

*Toplum genelinde kadınların seçme ve seçilme haklarının erkeklerle eşit olduğunu düşünen insan sayısı

*Kadınların yönetme ve siyaset yapma becerilerinin olmadığını düşünen insan sayısı

*Farklı sosyal ve kültürel arka planlı vatandaşların toplumsal cinsiyete yönelik farkındalık seviyeleri

*Eğitimin her aşamasında toplumsal cinsiyet konusunda zorunlu derslerin sayısı

*Üniversitelerde kadın çalışmaları bölümlerinin sayısı

*Kadın araştırma merkezlerinin sayısı

*Erkeklik meselesiyle ilgilenen grupların sayısı

*Kadına yönelik şiddet davalarının kadınlar lehine sonuçlanma oranı

*Kadının geleneksel rolünü pekiştiren tutumlarda bulunan devlet personeli sayısı

b) Toplum genelinde toplumsal cinsiyet eşitlikçi tutumların gelişmesi

*Eğitimin her aşamasında toplumsal cinsiyet konusunda zorunlu derslerin sayısı

*Üniversitelerdeki kadın çalışmaları bölümlerinin sayısı

*Kadın araştırma merkezlerinin sayısı

*Erkeklik meselesiyle ilgilenen grupların sayısı

*Kadına yönelik şiddet davalarının kadınlar lehine sonuçlanma sayısı

*Kadının geleneksel rolünü pekiştiren tutumlarda bulunan devlet personeli sayısı

c) Kadına yönelik şiddeti önlemek için yasal mevzuatın CEDAW ve İstanbul Protokolü'ne uyumlu olarak uygulanması*

*CEDAW ve İstanbul Sözleşmesi'ne atıfta bulunan kararların sayısı

*Medyadaki olumlu haber sayısı

*Uygulayıcıların ve hizmet sunucuların CEDAW ve İstanbul Protokolü hakkındaki bilgi seviyeleri

d) Kadına yönelik şiddeti önlemekle görevli kamu kurum ve kuruluşlarının sendika ve meslek örgütleri dahil STK'larla işbirliğinin artması*

*Beraber yapılan kampanya, ortak çalışma, etkinlik, işbirliği modellerinde çeşitlilik (kurum çeşitliliği, ortaklık çeşitlilikleri) sayısı

*Birlikte oluşturulan ve hayata geçirilen modellerin sayısı

e) Kadına yönelik şiddeti önlemek için toplum genelinde ataerkilliğin azalması*

*Erkekliği tartışan internet sitelerinin sayısı

*Maçlarda, yazılı ve görsel basında, sosyal medyada vb. küfür kullanımı sayısı

*Şiddet durumunda kendini savunan kadınların sayısı

*Ailede kendini lider olarak gören erkek sayısı

*Ulusal basın ve medyada kullanılan dildeki ataerkil kavramların sayısı

*Devlet ve politik söylemlerde kullanılan dildeki ataerkil kavramların sayısı

f) Kadına yönelik şiddeti önlemek için kadınlar arasında dayanışma mekanizmalarının gelişmesi

*Şiddete karşı mahalle inisiyatiflerinin sayısı

*Kadınlarla birlikte çalışan STK sayısı

*Kadın STK'larının eğitim ve etkinliklerine katılan kadın sayısı

*Sosyal medyada erkek şiddetiyle mücadele gruplarının, ağlarının sayısı

g) Kadınlara yönelik hukuki destek mekanizmalarının (adalete erişime yardımcı olma, yönlendirme, avukat atama vb.) artması*

*Barolara gelen, boşanmak/korunmak isteyen kadın başvuru sayısı

*Şiddet gören kadınlara atanan avukat sayısı

*Türkiye’de barolardaki kadın hakları kurullarının sayısı

*Bu konuda kadınlara sağlanan finansal destek miktarı

*Şiddet gören kadınlara yönelik yardım hatlarının sayısı

*Sosyal medyada erkek şiddetiyle mücadele gruplarının, ağlarının sayısı

h) Kurumlardan (kamu ve yerel yönetim) faydalanan kadınların aldıkları hizmetlerin niteliğinin artması (görevlilerin kadınlara sağlanacak hizmetlerde yasaların farkında olarak, yasalara uygun ve hızlı bir şekilde hareket etmeleri, toplumsal cinsiyet eşitliği farkındalıklarının olması vb.)

*Kadınlara hizmet veren kamu ve yerel yönetim personelinin kadınlara yaklaşımındaki toplumsal cinsiyet algı düzeyi

*Kadınların aldıkları hizmetler sonucunda hayatlarında yaşadıkları sorunların çözüme ulaşma oranı

*Kadınların aldıkları hizmetlerden memnuniyet düzeyi

*Ana dilinde hizmet alan kadın sayısı

i) Kadınlara hizmet veren kamu ve yerel yönetimlerde toplumsal cinsiyet eşitlikçi tutumların gelişmesi (kadınların beyanlarına değer verilmesi, istek ve ihtiyaçlarının ciddiye alınması, arabuluculuk yapılmaması, vb.)*

*Kadınlara hizmet veren kamu ve yerel yönetim personelinin toplumsal cinsiyet konusundaki farkındalık düzeyi

*Belediyelerde/yerel yönetim mekanizmalarında toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine çalışan birimlerin sayısı

*Kamu kurum ve kuruluşlarında toplumsal cinsiyet eşitliği ile ilgili hizmet içi eğitim sayısı

*Kamu kurum ve kuruluşlarında toplumsal cinsiyet eşitliği ile ilgili hizmet içi eğitimlerin (tüzük ve yönetmeliklerinde) var olup olmaması

j) Kadınlara hizmet veren kurum çalışanlarında toplumsal cinsiyet eşitlikçi tutumların gelişmesi (kadınların beyanlarına değer verilmesi, istek ve ihtiyaçlarının ciddiye alınması, arabuluculuk yapılmaması, vb.)

*Kadınlara hizmet veren kurum çalışanlarının toplumsal cinsiyet konusundaki düzeyleri

*Kurumların kadın kotasını düzenleyen yasaların sayısı

*Kurumların kreş sayısını düzenleyen yasaların sayısı

*Annelik izni süresi

*Babalık izni süresi

k) Kadınların feminizmin kavramı, ilkeleri, türleri hakkında bilgisinin artması

*Feminizm konusundaki bilgi seviyesi

*Feminist gece yürüyüşünün sayısı

*Feminist gece yürüyüşlerine katılımcıların sayısı

*Feminist yayınların sayısı

*Feminist yayınlarının okunma oranı

*Medyanın feminizme dair olumlu söz üretme miktarı

l) Kadının özgüveninin artması

*Yalnız yaşayan kadın sayısı

*Geleneksel olarak eril kabul edilmiş iş kollarında çalışan kadın sayısı

*Hane reisi kadın sayısı

*Kadın girişimci sayısı

*Sosyokültürel etkinliklere katılan kadın sayısı

*Yalnız seyahat eden kadın sayısı

*STK'larda faaliyet gösteren kadın sayısı

*Üniversitelerdeki kadın sayısı

m) Kadının temel yasal haklarına dair farkındalığının artması

*Koruma için dilekçe yazan kadın sayısı

*Yasal haklarından faydalanmak için girişimde bulunan kadın sayısı

*Yasal haklarından faydalanan kadın sayısı

*Evine “aile konutudur” şerhi koyduran kadın sayısı

n) Kadının şiddetin tanımı, türleri ve döngülerine dair bilgisinin artması*

*Kadınların şiddete dair bilgi seviyesi

*Bilgi kaynaklarının çeşitliliği

*Bilgi kaynaklarının ulaşılabilirliği

*Medyada toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı şiddet (fiziksel, cinsel, ekonomik, psikolojik, dijital) haberlerinin sayısı

o) Kadının şiddete maruz kalma durumunda gerekli başvuru mekanizmalarına dair bilgisinin artması

*Kadınlara hakları konusunda bilgi veren basılı kaynak sayısı

*Kadınlara hakları konusunda bilgi veren eğitim sayısı

*Kadınlara hakları konusunda bilgi veren eğitimlere katılan kadın sayısı

p) Medyada toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı bir yaklaşımın gelişmesi

*Bağımsız medya ve kadın ağlarının sayısı

*Medya izleme raporlarının sayısı

*Feminist yayınların sayısı

*Şiddet haberlerinin içeriği

*Medyada kullanılan cinsiyetçi (sözel ve görsel) dilin kullanıma seviyesi

*Cinsiyetçi ibarelerin sayısı

*Medya çalışanlarının (her kademede ve farklı yayın alanlarında) sayısı ve erkek çalışanlara oranı

*Güvenlikli ortamda çalışabilen kadın gazeteci sayısı

*Gazetecilik ve medya eğitiminde toplumsal cinsiyet içerikli ders sayısı

*Kadın STK'ların medyadaki görünürlük seviyesi

*Medyanın kadın çalışmalarının desteklenmesi konusundaki kampanyalarının sayısı

*Toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı köşe yazıları ve diğer düşünce yazılarının sayısı

*Dizi ve filmlerde ve diğer yayınlarda toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı karakterler üretme sıklığı

*Şirket ve ajansların reklamlarda toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı reklam üretim sıklığı

r) Üniversitelerde toplumsal cinsiyet eşitlikçi tutumların gelişmesi

*Üniversitelerde kadın dekan sayısı

*Üniversitelerde öğrenci temsil kurullarındaki kadın sayısı

*Üniversitelerde kadın dayanışma/araştırma kulüplerinin sayısı

*Üniversitelerde erkeklik çalışması yapan, erkeklerden oluşan grupların sayısı

*Üniversitelerde taciz birimleri sayısı

*Üniversitelerde toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine verilen seminerlerin sayısı

*Kampüslerdeki 8 Mart etkinliklerinin sayısı

*Kampüslerdeki kadın etkinliklerinin sayısı

s) Kadınların kendilerini güvende hissetmeleri

*Gece toplu taşıma kullanan kadın sayısı

*Kadının kendini güvende hissetmek için kullandığı araçların satış miktarı

*Kendini korumak için savunma sporları yapan kadın sayısı

*Sokağa rahat ve güvende hissederek çıkan kadın sayısı

*Gece sosyal ve kültürel aktivitelere dâhil olan kadın sayısı

t) Kadınların toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalıklarının artması

*Kadınların kadın hareketine dair algılarındaki değişim

*Kadın eylemlerine katılan kadın sayısı

*Yerel kadın dayanışma ağlarına katılan kadın sayısı

*Kadınların toplumsal cinsiyet hakkındaki bilgi seviyeleri

u) Toplumun şiddetsiz iletişim becerileri geliştirmesi

*Cinsiyet eşitlikçi tutumu benimseyen ebeveyn sayısı

*Medyadaki şiddet haberlerinin sayısı

*Şiddet kaynaklı şikâyet sayısı

*Karar mercilerinde bulunan kişilerin şiddet karşısındaki tutumları

*Öğretmenlerin şiddet karşısındaki tutumları

v) Kadınlar için, onları toplumdan dışlamadan, kısıtlamadan ve şiddete karşı kalıcı çözüm getiren şiddetsiz ortamlar yaratılması (sığınaklar, dayanışma merkezleri vb.)

*Kadınlar için açılan nitelikli sığınak sayısı

*Halihazırda var olan nitelikli kadın sığınak sayısı

w) Toplum genelinde şiddetin tanım ve türlerine dair bilginin artması

*Toplum genelinde şiddetin tanım ve türlerini bilen insan sayısı

*Karar alıcıların şiddetin tanım ve türlerine dair yanıltıcı bilgi yayma miktarı

x) Toplum genelinde cinsiyet eşitlikçi ebeveyn tutumunun (çocuğu, cinsiyetinden bağımsız bir şekilde, birey olarak görme) gelişmesi

*Çocuklara alınacak oyuncaklara dair tutumları

*Çocukların öğreneceği becerilere dair tutumları

*Eğitime dair tutumları

*Çocuklarının ev içinde üstlenecekleri sorumluluklara dair tutumları

*Çocuk haklarını bilen ebeveyn sayısı

*Çocuk bakımında eşit rol üstlenen ebeveyn sayısı

*Kız ve erkek çocuklarına eşit izin, muamele veren ebeveyn sayısı

*Cinsiyetçi oyuncaklara talep miktarı

*Geleneksel olarak kız oyuncacı olarak nitelendirilen oyuncaklara oğlan çocuk ebeveynlerinin talep miktarı

*Kız/oğlan çocuklarına eşit sorumluluklar veren ebeveyn sayısı

*Kız çocuklarının okullaşma oranı

*Kız/oğlan çocuklarının geleneksel olarak erkek/kız mesleği olarak görülen mesleklerin eğitimine yönlendirilme oranı (meslek liseleri torna bölümü, çocuk gelişimi bölümü, vb.)

y) Şiddete maruz kalmış kadınların sosyal ve ekonomik açıdan yaşamlarını idame ettirebilecekleri sürdürülebilir ve destekleyici mekanizmalar oluşturulması (bir kadının sığınağa yerleştikten sonra ya da kimliği gizlendikten sonra kendi ayaklarının üstünde durabildiği bir yaşam biçimine erişiminin sağlanması)*

*Maddi yetersizlikler nedeniyle evliliğini sürdüren kadın sayısı

*Şiddete maruz kalmış kadınlar arasında çalışmaya başlayan kadın sayısı

*Şiddete maruz kaldıktan sonra tek başına (ve/veya çocuklarıyla) yaşayan kadın sayısı

*Nitelikli (kadını destekleyen ve kadın haklarını bilen ve uygulayan vb.) Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri'nin sayısı

z) Kadınlara yönelik hukukî destek mekanizmalarına erişimin artması*

-Şiddet durumunda nereye başvuracağını bilen kadın sayısı

-Devlet koruması için başvurmuş kadın sayısı

2. Kadınların İş Hayatına/Gücüne Katılımının Artması

a) Kadınların mesleki becerilerinin gelişmesi

- *Kadınların mesleki beceri kazanımları
- *Kadınların öğrenilen meslekte staj yapma süresi
- *Kadının öğrenilen meslekte usta/öğretmeninden aldığı değerlendirme

b) Kız çocuklarının ve kadınların eğitim düzeylerinin yükselmesi*

- *Kız çocuklarının okullaşma oranı
- *Kadınların eğitim düzeyi
- *Kadınların eğitim kurumlarına devam etmeleri konusunda kamu harcamaları miktarı
- *Yaşam boyu eğitim veren kurumların eğitim verdiği kadın sayısı
- *Yaşam boyu eğitime katılan kadınların eğitim seviyesi ile ülke genelindeki kadınların eğitim seviyesi farkı

c) İş hayatında toplumsal cinsiyet farkındalığının artması*

- *İş yerlerinde insan kaynakları çalışanları ve yönetici kadro başta olmak üzere düzenlenen toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim ve seminer sayısı
- *İş yerlerinde toplumsal cinsiyet farkındalığını artıran kampanya ve bilgilendirici materyal sayısı
- *İş yerlerinde toplumsal cinsiyet farkındalığı ile ilgili yapılan çalışmalara katılan katılımcı sayısı
- *İŞKUR ve Çalışma Bakanlığı'nın toplumsal cinsiyet farkındalığı yaratmak üzere yaptığı faaliyetlerin sayısı
- *İŞKUR ve Çalışma Bakanlığı'nın toplumsal cinsiyet farkındalığı artırmak üzere geliştirdiği teşvik edici kural ve yönetmelik sayısı

d) İş hayatında toplumsal cinsiyet eşitliğinin gelişmesi

- *İş kollarında aranan elemanlar için cinsiyet tercihinin yapılmadığı ilan sayısı
- *İstanbul Ticaret Odası'na kayıtlı ilk 500 şirkette cinsiyet eşitliğine inandığını açıkça beyan eden CEO/Yönetim Kurulu Başkanı/kurum sayısı
- *İş yerindeki yönetici kadroda kadın-erkek oranı

*İş yerindeki her departman içinde kadın-erkek oranı

*İK politikalarında "açılan bir iş ilanına başvurular arasında yapılan elemelerde ortaya çıkan son listenin 1/2 veya 1/3'ü kadın değilse, açılan o pozisyona alım yapılmamaktadır" ilkesini benimseyen kurum sayısı

*İş hayatında görev ve yetkilerin kadınlar ve erkekler arasında eşitlikçi ayrılma oranı

*İŞKUR ve Çalışma Bakanlığı'nın toplumsal cinsiyet farkındalığı artırmak üzere geliştirdiği teşvik edici kural ve yönetmeliklerin sayısı

*Aynı iş grubundaki kadın-erkek maaşları arasındaki fark

e) İş kollarında toplumsal cinsiyet farkındalığının artması

- *Mesleki eğitim veren okullarda müfredatın toplumsal cinsiyet eşitliğini benimseyecek şekilde kurgulanan materyal sayısındaki değişim
- *Mesleki eğitim veren okullarda öğretmen ve yönetici kadronun toplumsal cinsiyet eşitliğini benimseyen şekilde ders işleme, görüş bildirme oranı
- *Sadece kadın öğrencilere ya da erkek öğrencilere açık mesleki eğitimdeki iş kollarının sayısındaki değişim
- *Kadınlara ya da erkeklere uygun olarak nitelendirilen iş kollarında azınlıkta olan cinsiyete pozitif kota uygulayan iş yerlerinin sayısındaki değişim

f) İş kollarında toplumsal cinsiyet eşitliğinin gelişmesi

- *Belirli bir iş kolunda tek bir cinsiyeti anlatan meslek isimlerini çift cinsiyete uygun hale getiren kelime sayısı, uygulama sayısı, bunu uygulayan işyeri sayısı
- *İş kollarında aranan elemanlar için cinsiyet tercihinin yapılmadığı ilan sayısı
- *İş yerindeki yönetici kadroda kadın-erkek sayıları
- *İş yerindeki her departman içinde kadın-erkek sayıları
- *İş başvurularında kadın adaylara pozitif ayrımcılık uygulanma oranı

*İş hayatında görev ve yetkilerin kadınlar ve erkekler arasında ayrılma biçimi

*İŞKUR ve Çalışma Bakanlığı'nın farklı iş kollarında toplumsal cinsiyet farkındalığını arttırmak üzere geliştirdiği teşvik edici kural ve yönetmelik sayısı

*Farklı iş kollarında kadın-erkek arası maaş farkı

*Kadınların yoğunlukla çalıştığı iş alanlarında maaş miktarı

*Aynı kolda çalışan kadın ve erkeklerin arasındaki maaş miktarları ve farkları

g) İşverenlerin toplumsal cinsiyet eşitlikçi yaklaşım benimsemesi

*İşverenlerin çalışanlarının işe alırken cinsiyetin belirli bir etken olmadığı karar sayısı

*İşverenlerin açık pozisyonlar için cinsiyetini önceden belirlemedikleri ilan sayısı

*İki cinsiyetten birine daha yakın davranan işverenlerin sayısı

*İşverenlerin toplumsal cinsiyete duyarlı tutum ve davranışları

h) İş yerlerinde toplumsal cinsiyete duyarlı politika ve prosedürlerin geliştirilmesi, uygulanması*

*Geliştirilen politika ve prosedür sayısı

*İşyerlerinde kurulan kurul sayısı

*İşyerlerinin paylaştığı toplumsal cinsiyet eşitliğine dair rapor sayısı

*İş hayatına katılmak için harekete geçen kadın sayısı

*İŞKUR'a başvuran kadınların sayısı

*KOSGEB'in eğitimlerinden yararlanmak isteyen kadın sayısı

*Mesleki kurslara katılan kadın sayısı

*İş arama ve başvurma sitelerinde ilanlara başvuran kadın sayısı

*İş arama ve başvurma sitelerine kayıt olan kadınların sayıları

*Yerel yönetimlere işte çalışmak üzere yönlendirme isteyen kadın sayısı

*Yetenek ve becerilerinden para kazanabilme planları yapan veya bir işte çalışmayı düşünen kadın sayısı

j) Kadınların girişimcilik kapasitelerinin artması*

*5 yılı tamamlamış kadın girişimcisi olan kuruluş sayısı

*Kadınlara yönelik girişimcilik eğitimlerinin sayısı

*Yeni iş açmak için kredi alan kadın sayısı

k) Kadınların iş kurma konusunda bilgilerinin artması

*İş kurmak isteyen kadınların iş kurma konusunda gerekli hukuki aşamaları bilme seviyeleri

*İş kurmak isteyen kadınların iş kurma konusunda gerekli mali aşamaları bilme seviyeleri

*İş kurma konusunda bilgi almak için ilgili birimlere başvuran kadın sayısı

l) Kadınların iş bulma konusunda bilgiye erişimlerinin artması

*İŞKUR'a kayıtlı kadın sayısı

*Hangi kanallarda iş arayacağını bilen kadın sayısı

*KOSGEB'in eğitimlerinden yararlanmak isteyen kadın sayısı

*Mesleki kurslara katılan kadın sayısı

*İş arama ve işe başvurma sitelerine kayıt olan kadınların sayısı

*İş arama ve işe başvurma sitelerinde ilanlara başvuran kadın sayısı

*Yerel yönetimlerden işte çalışmak üzere yönlendirme isteyen kadın sayısı

m) Özel sektörün kadın istihdamına olumlu yaklaşımının gelişmesi

*Toplumsal cinsiyete duyarlı geliştirilen politika ve prosedür sayısı

*Şirketlerin ve iş adamlarının kurumların toplumsal cinsiyet eşitliğini uygun davranış ve demeç sayısı

*Özel sektörün paylaştığı toplumsal cinsiyet eşitliğine dair rapor sayısı

*Özel sektörde yönetici kadroda kadın-erkek oranı

*Özel sektörde her departman içinde kadın-erkek oranı

*İK politikalarında “açılan bir iş ilanına başvurular arasında yapılan elemelerde ortaya çıkan son listenin 1/2 veya 1/3 ‘ü kadın değilse, açılan o pozisyona alım yapılmamaktadır” ilkesini benimseyen kurum sayısı

n) Kadınların özgüveninin artması

*Çalışma hayatına katılmayı planlayan kadınların özgüven seviyeleri

*Çalışma hayatındaki kadınların özgüven seviyeleri

*Yalnız yaşayan kadın sayısı

*Geleneksel olarak eril kabul edilmiş iş kollarında çalışan kadın sayısı

*Hane reisi kadın sayısı

*Kadın girişimci sayısı

*Sosyokültürel aktivitelere katılan kadın sayısı

*Yalnız seyahat eden kadın sayısı

*STK'larda faaliyet gösteren kadın sayısı

*Üniversitelerdeki kadın sayısı

o) Kadınların iş hayatında öz-yeterliliklerinin artması

*Kadınların iş hayatında kaldıkları sene sayısı

*Kadınların meslektaşlarıyla bilgi seviyesi farkı

* Kadınların bilgi seviyesi algısı

p) İşyerlerinde kreş ve çocuk bakım imkânlarının artması*

*Kreş açan işyeri sayısı

*İşyerlerinde kreş için verilen destek miktarı

q) Ebeveynliğe yönelik sosyal politikaların geliştirilmesi*

*Babalık izni verilme sıklığı

*Babalık izni süresi

*Babalara yönelik kreş hakkı ile çıkarılan düzenleme sayısı

*Devletin yürüttüğü (STK işbirliği) kampanya sayısı

*Ebeveynlikle ilgili STK çalışmalarının sayısı

*Ebeveynlikle ilgili akademik çalışmaların sayısı

r) Mevzuatın iş yerlerinde çocuk bakım mekânlarının açılmasına yönelik düzenlenmesi

*İş yerlerinde çocuk bakım mekânlarının açılmasına yönelik mevzuatların içerikleri

s) Yaşlı/hasta/engelli/çocuk bakımında uzman ve erişilebilir hizmetlerin artması (Kadının üstündeki bakım (engelli, çocuk, yaşlı bakımı) yükünün azalması için)*

*Devletin yaşlı/hasta/engelli/çocuk bakım hizmetleri için ayırdığı kaynak miktarı

*Devletin yaşlı/hasta/engelli/çocuk bakım hizmetleri için açtığı birimlerin sayı ve kapasitesi

t) Kadınların sendikal haklar, taciz ve mobbing gibi günlük iş yaşamlarını etkileyen konular hakkında bilgilerinin artması

*Sendikal haklar, taciz ve mobbing gibi kadınların günlük iş yaşamlarını etkileyen konular hakkında verilen eğitim sayısı

*İş yaşamında sorun yaşayan kadınların şikâyet sayıları

*Sendikal haklar, taciz ve mobbing gibi günlük iş yaşamlarını etkileyen konular hakkında kadınların kendi aralarında kurdukları ağların sayısı

*Sendikaya üye olan kadınların sayısı

u) İş hayatında kadınların birbirlerini destekleyebilecekleri ağların oluşması (kariyer, dayanışma, sosyalleşme vb.)

*İş arkadaşlarıyla birlikte yapılan iş saatleri dışındaki sosyalleşme etkinlikleri sayısı (yemek yeme, sinemaya gitme, piknik yapma vb.)

*Farklı iş yerlerinden kadınların da katıldığı meslektaş buluşmaları ve ağ kurma (networking) toplantılarının sayısı

*İşyerindeki kadınların ortaklık kurabilecekleri konularda kurdukları ağ sayısı

*İşyerinde ortak konularda kurulan ağlara katılan kadın sayısı

v) İstihdam konusunda çalışan STK'ların kadın istihdamını destekleyen kamu politikalarının oluşturulması için toplumsal savunuculuk faaliyeti yapması*

*İstihdam ile ilgili uluslararası platformlara katılan STK sayısı

*Yürütülen savunuculuk faaliyeti sayısı

3. Siyasette temsil ve siyasete katılım

a) Kadınların yerel düzeyde siyasi karar mekanizmalarına katılımlarının artması*

*Belediye meclisi ve komisyonlarındaki kadın üye sayısı

*Kadın muhtar sayısı

*Belediyelere kadınlar tarafından verilen dilekçe sayısı

*Yerelde yapılan eylemlere katılan kadın sayısı

*Kadın belediye başkanı sayısı

*Kadın kaymakam ve vali sayısı

b) Kadınların merkezi düzeyde (siyasi partiler dahil) siyasi karar mekanizmalarına katılımlarının artması*

*Parti yöneticisi kadın sayısı

*Meclis komisyonlarındaki kadın sayısı

*Parlamentodaki kadın milletvekili sayısı

*Bakanlar kurulundaki kadın sayısı

*Meclis başkan ve vekilleri arasındaki kadın dağılımı

*Toplumsal cinsiyet konusunda verilen gen soru ve soru önergesi sayısı

c) Siyasi partilerin parti tüzük ve yönetmeliklerinde ve uygulamalarında kadınların karar mekanizmalarında yer almalarının artması*

*Siyasi parti üyesi kadın sayısı

*Siyasi parti yöneticisi kadın sayısı

*Delegelerdeki kadın oranı

*Siyasi partilerdeki kadın kollarının karar mekanizmalarındaki etkililik seviyesi

*Siyasi parti kadın başkan aday sayısı

d) Kadınların siyasete katılımlarının önündeki maddi engellerin azalması

*Milletvekili aday adaylığı için gereken başvuru ücreti miktarı

e) Siyasi partilerin kadınların siyasete katılmasına yönelik politikalar geliştirmesi ve uygulamaya koyması*

*Kadınların siyasete katılmasına yönelik politika geliştiren parti programı geliştiren siyasi parti sayısı

*Parti tüzüklerinde kadın katılımını arttıracak politika sayısı

*Parti tüzüklerinde kadın katılımını arttıracak madde sayısı

f) Toplumun toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalıklarının artması

*Toplum genelinde kadınların seçme ve seçilme haklarının erkeklerle eşit olduğunu düşünen insan sayısı

*Kadınların yönetme ve siyaset yapma becerilerinin olmadığını düşünen insan sayısı

*Farklı sosyal ve kültürel arka planlı vatandaşların toplumsal cinsiyete yönelik farkındalık seviyeleri

*Eğitimin her aşamasında toplumsal cinsiyet konusunda zorunlu derslerin sayısı

*Üniversitelerde kadın çalışmaları bölümlerinin sayısı

*Kadın araştırma merkezlerinin sayısı

*Erkeklik meselesiyle ilgilenen grupların sayısı

*Kadına yönelik şiddet davalarının kadınlar lehine sonuçlanma oranı

*Kadının geleneksel rolünü pekiştiren tutumlarda bulunan devlet personeli sayısı

g) Kadın STK'ları ile kamu kurum ve kuruluşları arasındaki iletişim ve işbirliğinin güçlenmesi

*Ortak yürütülen proje sayısı

*Projeler sonunda geliştirilen mevzuat önerisi sayısı

*Kamu kurumlarının geliştirdikleri program ve projelerde STK'lara danışma sıklığı

h) Yerel yönetimlerin kadın katılımını artıracak mekanizmalar geliştirmesi

*Kadınların kent hakkının iyileştirilmesi konusunda yürütülen program ve proje sayısı

*Yönetim mekanizmalarında kadın kotası uygulayan yerel yönetim sayısı

i) Kadınların siyasete katılım konusunda ilgi ve meraklarının artması

*Kadınların siyasi katılımlarını artırmaya yönelik kampanya sayısı

*Kadınların siyasete katılımını artırmaya yönelik çalışan STK'ların sayısı

*Siyasi haber içerikli haber programları, açık oturumlar, sosyal medya kanalları, bloglar, web siteleri, radyo programlarını takip eden kadın sayısı

j) Kadınların siyasete katılımı için kapasitelerinin (farkındalık, ilgi, bilgi, beceri) artması*

*Kadınların liderlik beceri seviyesi

*Kadınların bağımsız finansal kaynaklarının sayısı

*Kadınların iletişim beceri seviyesi

*Kadınların iletişim ağlarının genişliği

*Kadınların siyaset bilgisi seviyesi

k) Kadınların siyasi karar alma mekanizmalarını etkilemesi

*Siyasi örgüt, sendika vb. alternatif siyaset kanallarındaki kadın sayısı

*Yerel ve toplumsal düzeyde gerçekleşen hak mücadelesi süreçlerinde yer alan kadın sayısı

4. Kadının güçlenmesi

a) Kadınların, ilgili örgüt ve kurumlarla birlikte, sivil toplum çalışmalarına katılmaları

*STK'larda gönüllü olan kadın sayısı

*Derneklere üye olan kadın sayısı

*Kadın çalışmaları veya dayanışması için bir araya gelen kuruluşlardaki kadın sayısı

b) Kadın örgütlenmesinin artması

*Kadınlarla çalışan STK sayısı

*Kadınların kendi aralarında kurdukları resmi olmayan örgütlenmelerin sayısı

*Kadınların sendika, STK, vb. oluşumlara üyelik sayısı

c) Kadınların iletişim becerilerinin artması

*Kadınların kendilerini ifade etme seviyeleri

*Kadınların etkin dinleme ve anlama seviyeleri

*Kadınların iletişim becerileri seviyeleri

d) Medyada toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı bir yaklaşımın gelişmesi*

*Bağımsız medya ve kadın haber ağlarının sayısı

*Medya izleme raporlarının sayısı

*Feminist yayınların sayısı

*Şiddet haberlerinin analizlerinin sayısı

*Medyanın sözlü dili

*Medyanın görsel dili

*Cinsiyetçi ibarelerin sayısı

*Medya çalışanlarının (her kademedede ve farklı yayın alanlarında) sayısı

*Medya alanındaki kadın çalışanların erkek çalışanlara oranı

*Güvenlikli ortamda çalışabilen kadın gazeteci sayısı

*Gazetecilik ve medya eğitiminde toplumsal cinsiyet yaklaşımındaki değişim

*Kadın STK'larının medyadaki görünürlük seviyesi

*Medyanın kadın çalışmalarının desteklenmesi konusundaki kampanya sayısı

*Köşe yazısı ve diğer düşünce yazıları oranı

*Dizi ve filmler, diğer yayınlarda toplumsal cinsiyet duyarlı karakterler üretme sıklığı

*Şirket ve ajanların reklamlarda toplumsal cinsiyete duyarlı reklam üretim sıklığı

e) Kadınların, (anadillerinde) kamusal hizmetlere (eğitim, sağlık, yasalardan faydalanma) erişimlerinin artması*

*Sağlık hizmeti almak üzere hastaneye gelen kadın sayısı

*Önleyici sağlık hizmetlerinden faydalanan kadın sayısı

*Kadınlara anadillerinde sağlık hizmeti sunan sağlık personeli sayısı

*Kadınlara yönelik açılan belediye ve halk eğitim merkezlerindeki eğitim sayısı

*Kamusal hizmetlerden anadillerinde faydalanan kadın sayısı

f) Karar vericilerin toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda destekleyici tutumlar geliştirmesi*

*Milletvekillerinin demeçlerinde kullandıkları toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyen ifade sayısı

*Yasa uygulayıcılarının toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde karar verme sayısı

*Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyen yeni yasa ve yönetmelik sayısı

*Toplumsal cinsiyet eşitliğine aykırı uygulamalara karşı uygulanan ceza ve caydırıcı karar sayısı

*Karar vericiler arasındaki kadın sayısı

g) Çocuk yaşta erken ve zorla evliliklerin engellenmesi*

*Çocuk yaşta evlenen kız çocuğu sayısı

*Çocuk yaşta yapılan doğum sayısı

*Çocuklarını erken yaşta evlendirdiği için ceza alan ebeveyn sayısı

*Erken yaşta evlilik talepleri ve ihbarları sayısı

h) Kanaat önderlerinin toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda destekleyici tutumlar geliştirmesi

*Kanaat önderlerinin kadın-erkek eşitliği konusunda verdiği demeç sayısı

*Kanaat önderlerinin toplumsal cinsiyet eşitliğine örnek oluşturacak davranış sayısı

i) Toplum genelinde toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda bilgilenmenin artması

*Toplumun toplumsal cinsiyet eşitliği hakkındaki bilgi seviyesi

j) Devletin toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyen hizmet ve politikalar geliştirmesi

*Toplum cinsiyet eşitliğini destekleyici yönetmelik sayısı

*Toplum cinsiyet eşitliğini destekleyici kanun sayısı

k) Kadınların (evrensel insan hakları ve kadın haklarına dair) hak bilinçlerinin yükselmesi

*Kadınların kadın haklarına dair bilgi seviyeleri

*Kadınların kadın haklarının gündelik yaşamlarında ihlâl edildiği durumları tespit edebilme seviyeleri

l) Kadınların kendi yasal haklarına dair bilgilerinin artması

*Kadınların kendi yasal haklarına dair (sağlık hizmeti alırken mahremiyet hakkı, Medeni Kanun hakkında bilgi vb.) bilgi seviyeleri

m) Kadınların ev içi yaşamlarında karar mekanizmalarında yer alması

*Ev içi yaşamlarında kendileriyle ilgili kararları alan kadın sayısı

*Ev yaşamı ile ilgili kararlarda erkeklerle kadınların karar alma oranları

n) Kadınların sosyal yaşamlarında karar mekanizmalarında yer alması*

*Ailesinin onayı gerekmeksizin sosyal aktivitelere bireysel olarak katılan kadın sayısı

*İsteddiği etkinliği herhangi bir baskı olmadan gerçekleştiren kadın sayısı

o) Kadınların kamusal alanda yer almalarının sağlanması (sokak, iş ortamı, devlet kurumları, okullar, siyaset)*

*Aydınlatılmış sokak sayısı

*Toplu taşıma araçlarının sıklığı, çalışma süresi ve çeşitliliği

*Park-bahçe vb. kamusal mekânların kadınların kullanımına uygun düzenlenme oranı

*Yerel yönetimlerin kadınlara yönelik açtığı merkez sayısı

*Dezavantajlı kadınların sokağa çıkma oranı

*Kadınların günlük ihtiyaçlarını karşılamak için başkalarından bağımsız sokağa çıkma oranı

*Kadınların sosyal amaçlı sokağa çıkma oranı

p) Kadın STK'larının kapasitelerinin (insan kaynağı ve müzakere kapasitesi) artması

*Ekonomik olarak sürdürülebilir kadın STK sayısı

*Sivil toplum kuruluşu içinde insan kaynağını yeterli bulan kadın STK sayısı

*Lobi faaliyeti yapan kadın STK sayısı

*Kamu ile işbirliği yapan kadın STK sayısı

q) Kadınların kendi kapasitelerine dair farkındalıklarının artması

*Kadınların kendi kapasitelerine dair farkındalık seviyeleri

*Kendi ilgi ve becerilerini ifade edebilen kadın sayısı

r) Kadınların kendilerini ilgilendiren kararlar almaları

*Kariyerini kendisi belirleyen kadın sayısı

*Kendi isteği ile evlenen kadın sayısı

*Yaşadığı şehirde isteyerek yaşayan kadın sayısı

s) Kadınların öz-yeterliliklerinin gelişmesi*

*Maddi olarak bağımsız olan kadın sayısı

*Bağımsız olarak sosyalleşen kadın sayısı

*Şiddetten kurtulan ve kendisi için bağımsız hayat kuran kadın sayısı

t) Kadınların kendilerini güvende hissetmeleri

*Gece toplu taşıma kullanan kadın sayısı

*Kadının kendini güvende hissetmek için kullandığı araçların satış miktarı

*Kendini korumak için savunma sporlarına başlayan kadın sayısı

*Sokağa rahat çıkan kadın sayısı

*Gece sosyal-kültürel aktivitelere dahil olan kadın sayısı

5. Kız çocukları ve kadınların eğitime katılımlarının artması

a) Kadınların eğitime erişimlerinin artması*

*Okullardaki belli bir yaş grubundan kadın sayısının aynı yaş grubundaki toplam kadın sayısına oranı

*Devlet tarafından açılan, kadının eğitimine yönelik ücretsiz kurs, ders ve okul sayısı

*Okur-yazar yetişkin kadın sayısı/toplam kadın sayısı oranı

*Kadınların okul bitirme oranı

b) Kadınların işlevsel okur-yazarlık (gündelik hayatlarını idame ettirmelerini mümkün kılacak düzeyde) becerilerinin artması*

*İlkokulda okuyan kız çocuk oranı

*Belirli bir yaş grubundaki okur-yazar kadın sayısının toplam kadın sayısına oranı

c) Kadınlara yönelik hayat boyu öğrenme olanaklarının artırılması*

- *Devlet tarafından açılan, kadının eğitimine yönelik ücretsiz kurs, ders ve okul sayısı
- *Kurs, seminer ve okullara giden kadın sayısı
- *Kurs, seminer ve okulların sayısındaki artışların kadınlara oranı
- *Beyaz yakalı kadınların mesleki kariyerleri için yaşam boyu eğitimlere katılma oranı
- *Meslek edindirme kurslarına katılımın cinsiyetlere göre dağılımı

d) Mesleki eğitimde cinsiyetçiliğin azalması

- *Belirli bir meslek grubundaki kadın sayısının erkek sayısına oranı
- *Belirli bir mesleki eğitimdeki kadın sayısının erkek sayısına oranı
- *Belirli bir mesleki eğitimi bitiren kadın sayısının erkek sayısına oranı
- *Meslek eğitiminde hem kız hem de erkek öğrencilere açık olan program sayısı

e) Meslek seçimlerinde cinsiyetçi kalıpların azalması*

- *Öğrencilerin toplumsal cinsiyet algısı
- *Okullarda rehberlik servislerinin toplumsal cinsiyet eşitliği algısı
- *Meslek liselerindeki öğrenci sayısının cinsiyet dağılımı
- *Akademik personel ve öğretmenlerin cinsiyetlere dağılımı
- *Çalışma alanının kadınların rahat kullanımına göre düzenlenme oranı
- *Liselerde alan seçiminin cinsiyetlere göre dağılımı
- *Öğretmen ve velilerin mesleki alana yönlendirme konusunda toplumsal cinsiyet algısı
- *Kız ve erkek meslek liselerinin müfredat içeriği
- *Ustalık-çıraklık sertifikalarının cinsiyete göre dağılımı

*Kız ve erkek çocuklara yönelik meslek seçimi teşviklerinin sayısı (burslar ve projeler, mentor programı vb.)

*Meslek adlandırmalarında toplumsal cinsiyete duyarlı ibarelerin sayısı

*Öğrencilerin toplumsal cinsiyet algısı

*Okullarda rehberlik servislerinin düzenlediği toplumsal cinsiyet eşitliği aktivitelerinin sayısı

f) Kadınların eğitim düzeylerinin artması*

- *Okullaşma ve mezun olma oranının cinsiyetlere göre dağılımı
- *İlköğretimin son yılındaki kadın-erkek oranı
- *Kadınların eğitimlerini sürdürdükleri yıl sayısı
- *Liselerdeki kadın-erkek oranı
- *Üniversitelerdeki kadın-erkek oranı
- *Lise ve üstü düzeyde mezun kadın-erkek oranı
- *İş yerlerinde yüksek pozisyonlardaki kadın-erkek oranı

g) Kadınların erken okul terklerinin azalması*

- *Kız çocuklarının erken evlilik oranı
- *Okulu terk eden öğrenci sayısının cinsiyetlere göre dağılımı
- *Okula devamı teşvik için verilen finansal destek oranı
- *Okullara ulaşımı kolaylaştıracak uygulama oranı
- *Yurt sayısı

6. Kadın sağlığının iyileştirilmesi

a) Kadınların cinsel sağlık hizmetlerine erişimlerinin artması*

- *Kadın sağlığı ile ilgili mevzuat içeriği
- *Sağlık sektöründe hizmet içi eğitim sayısı
- *Kullanılan aile planlaması yöntemi sayısı
- *Cinsel sağlık hizmetlerinin sigorta kapsamında bulunma oranı

*Gebelik sonlandırma hizmetleri veren hastane sayısı

*A kategorisinde hizmet veren Aile Hekimi sayısı

*Adli vakalar çerçevesinde suç kapsamında oluşmuş gebeliklerin sonlandırılma sayısı

b) Kadınların cinsel ve üreme haklarına dair bilgilerinin artması*

*Kadınların cinsel sağlık ve üreme haklarına dair bilgi seviyeleri

*Cinsel sağlık ve üreme hakları konusunda bilgilendirici hizmet sunan kurum ve kuruluş sayısı

c) Kadının cinsel ve üreme haklarına yönelik hizmetlerin yasal mevzuata uygun verilmesi

*Hastanelerden cinsellik ve üreme ile ilişkili konularda aldıkları hizmetten memnun olan kadın oranı

*Yasal yükümlülüklerini yerine getiren hastane sayısı

*Cinsellik ve üreme ile ilişkili konularda mevzuata uygun hizmet veren personel oranı

d) Doğurganlığı düzenlemeye yönelik sağlık hizmetlerinin erişilebilir ve nitelikli olması*

*Hastanelerden doğum kontrol yöntemleri hizmeti alan kadın oranı

*Doğurganlığı düzenlemeye yönelik ücretsiz hizmet oranı

*Doğurganlığı düzenlemeye yönelik hizmet veren kurumlardaki kadınlara haklarına uygun davranan personel sayısı

*Doğurganlığı düzenlemeye yönelik sağlık hizmetlerinin köy ve kasabalara dağılım oranı

e) Kadınların iyi olma hallerinin (psikolojik, fiziksel, ekonomik ve cinsel sağlık) artması*

*Psikolojik şiddete maruz kalan kadın sayısı

*Fiziksel şiddete maruz kalan kadın sayısı

*Ekonomik şiddete maruz kalan kadın sayısı

*Cinsel şiddete maruz kalan kadın sayısı

*Yalnız yaşayan kadın sayısı

*Kendine dair kararları, bağımsız olarak kendisi alan kadın sayısı

*Kendini güvende hissedilen kadın sayısı

f) Anne-çocuk sağlığına dair koruyucu hizmetlerin erişilebilir ve kaliteli olması*

*Hizmet protokolüyle uyumlu verilen hizmet sayısı

*Emzirme oranları

*Birden fazla kez doğum yapan kadınların doğum aralıkları

g) Kadınların erken yaş gebeliklerinin önlenmesi ve bu konuda sağlık hizmetlerinin sağlanması*

*Erken evlilik sayısı

*Erken evlilikler konusundaki mevzuat içeriği

*Erken yaş gebeliklerinde gerçekleştirilen doğum oranı

*Erken yaşta evliliklere dair verilen eğitim sayısı

*Erken yaşta evliliklere dair verilen hizmet çeşidi

*Erken yaşta evliliklere dair hizmet verilme oranı

*Erken yaşta evliliklere dair kampanya sayısı

h) Erken yaşta gebe kalmış kadınların sağlık hizmetlerine erişebilmeleri

*Erken yaşta gebe kalıp sağlık hizmetlerinden faydalanabilmiş kadın sayısı

*Erken yaşta gebeliklerde evde doğum oranı

*Erken yaşta gebe kalmış kadınların sağlık durumları

*Erken yaştaki gebeliklerde sağlıklı doğan bebek sayısı

*Erken yaşta gebeliklere dair hizmetlerin sayısı

*Erken yaşta gebeliklere dair hizmetlerin bulunduğu şehir, kasaba, köy sayısı

Kaynakça

- Agostino, Deborah. 2012. "The Role of Performance Measurement Systems (PMSs) in Public Service Delivery Networks" Doctoral Dissertation, Politecnico di Milano.
- Almog, Y ve Habib, J. 2013. "The Role of Shared Measurement in Collaborations and its Effective Implementation – What Have We Learned Thus Far?" "Collaboration among Government, Market, and Society: Forging Partnerships and Encouraging Competition" in Shanghai, China. Retrieved from < http://brookdale.jdc.org.il/_Uploads/dbsAttachedFiles/The_Role_of_Shared_Measurement_in_Collaborations_and_its_Effective_Implementation.pdf>
- Atkinson, Maurice ve Valerie Maxwell. 2007. "Driving Performance in a Multi-Agency Partnership using Outcome Measures: A Case Study." *Measuring Business Excellence* 11 (2): 12-22.
- Auspos, Patricia ve Anne C. Kubisch. 2012. *Performance Management in Complex, Place-Based Work: What it is, what it, Isn't, and Why it Matters*. Washington: The Aspen Institute.
- Bayfield, Bill, Colin Feek, Lewis Holden, Ross Judge, Sai Lealea, and Kathy Smith. 2004. *Getting Better at Managing for Shared Outcomes: A Resource for Agency Leaders*. Wellington: Managing for Outcomes Programme Office, State Services Commission.
- Behn, Robert D. 2010. "Collaborating for Performance: Or can there Exist such a Thing as CollaborationStat?" *International Public Management Journal* 13 (4): 429-470.
- Broeckling, Jerica 2010. *Performance Measurement: Theory and Practice*. Milwaukee: College of Professional Studies Professional Projects.
- Bryson, John M., Barbara C. Crosby, ve Melissa M. Stone. 2006. "The Design and Implementation of Cross-Sector Collaborations: Propositions from the Literature." *Public Administration Review* 66: 44-55.
- Cabaj, Mark. 2012 "Collective Impact & Shared Measurement: Tough but Necessary" http://tamarackcci.ca/files/collective_impact_shared_measurement_-_m_cabaj.pdf
- Callahan, Kathe ve Kathryn Kloby. 2007. "Collaboration Meets the Performance Measurement Challenge." *Public Manager* 36 (2): 9-24.
- Chambers, Alison, Anne Harper, ve Helen Garforth. 2010. *Collaboration for Communities Giving Power to Partnership*. England: Bassac. http://www.fit4funding.org.uk/uploads/files/collaboration_for_communities_giving_power_to_partnership.pdf.
- De Bruijn, Hans 2007. *Managing Performance in the Public Sector*. e-Library: Taylor & Francis. 25
- Eckhart-Queenan, Jeri ve Matt Forti. 2011. *Measurement as Learning: What Nonprofit CEOs, Board Members, and Philanthropists Need to Know to Keep Improving*. Boston: The Bridgespan Group.
- Estevez, Elsa, Pablo Fillottrani ve Tomasz Janowski. 2010. "Information Sharing in Government - Conceptual Model for Policy Formulation." In *The Proceedings of the 10th European Conference on E-Government*, edited by David O'Donnell, 152-162. UK: Intellectual Capital Research

- Farley, Chelsea ve Meridith Polin. 2012. *Collective Ideas to Collective Impact: A Guide to Data Collaboration in Communities*. Austin: nFocus Solutions.
- Government Accountability Office (GAO). 2012. *Managing for Results: Key Considerations for Implementing Interagency Collaborative Mechanisms*. Washington, DC: Government Accountability Office.
- Government Accountability Office (GAO). 2005. *Results-Oriented Government: Practices that can Help Enhance and Sustain Collaboration among Federal Agencies*. Washington: US Government Accountability Office.
- Hanleybrown, Fay, John Kania, ve Mark Kramer. 2012. "Channeling Change: Making Collective Impact Work." *Stanford Social Innovation Review*. http://www.ssireview.org/blog/entry/channeling_change_making_collective_impact_work#bio-footer.
- Hanleybrown, Fay. 2011. *Shared Measurement for Collective Impact*. Boston: FSG. <http://www.fsg.org/KnowledgeExchange/Blogs/SocialImpact/PostID/166.aspx>.
- Herranz Jr., Joaquin 2009. *The Logic Model as a Tool for Developing a Network Performance Measurement System*. Washington: School of Public Affairs, University of Washington.
- Huxham, Chris. 2003. "Theorizing Collaboration Practice." *Public Management Review* 5 (3): 401-423.
- Individual sector readiness 2013. *Inspiring Impact: The Future of Shared Measurement*. UK: New Philanthropy Capital (NPC).
- Innovation Network. "Collaborative Outcomes: Strategies for Building Consensus." *Innovation Network*.
- Jones, Nathalie. 2012. *Making Shared Measurement Work*. Boston: FSG. <http://www.fsg.org/KnowledgeExchange/Blogs/StrategicEvaluation/PostID/294.aspx>.
- Kania, John ve Mark Kramer. 2013. "Embracing Emergence: How Collective Impact Addresses Complexity." *Stanford Social Innovation Review*.
- Kania, John ve Mark Kramer. 2011. "Collective Impact." *Stanford Social Innovation Review*, Winter 2011: 36-41.
- Kenis, Patrick ve Keith G. Provan. 2009. "Towards an Exogenous Theory of Public Network Performance." *Public Administration* 87 (3): 440-456.
- Knutsson, Hans, Ulf Ramberg, ve Torbjörn Tagesson. 2012. "Benchmarking Impact through Municipal Benchmarking Networks Improvement or Leveling of Performance?" *Public Performance & Management Review* 36 (1): 102-123.
- Koppenjan, Joop. 2008. "Creating a Playing Field for Assessing the Effectiveness of Network Collaboration by Performance Measures." *Public Management Review* 10 (6): 699-714.
- Kramer, Mark, Marcie Parkhurst, ve Lalitha Vaidyanathan. 2009. *Breakthroughs in Shared Measurement and Social Impact*. Boston: FSG Social Impact Advisors.
- Kuo, Victor. 2012. *Shared Outcomes for Sector-Wide Change in Greater Cincinnati*. Boston: FSG. <http://www.fsg.org/KnowledgeExchange/Blogs/StrategicEvaluation/PostID/336.aspx>.
- Lampkin, Linda M., Mary Kopczynski Winkler, Janelle Kerlin, Harry P. Hatry, Debra Natenshon, Jason Saul, Julia Melkers, ve Anna Seshadri. 2006. *Building a Common Outcome Framework to Measure Nonprofit Performance*. Washington: The Urban Institute and the Center for What Works.
- Lynch-Cerullo, Kristen ve Kate Cooney. 2011. "Moving from Outputs to Outcomes: A Review of the Evolution of Performance Measurement in the Human Service Nonprofit Sector." *Administration in Social Work* 35 (4): 364-388.
- Marco, Busi and Bititci Umit. 2006. "Collaborative Performance Management:

Present Gaps and Future Research.”
International Journal of Productivity and
Performance Management 5 (1/2): 7-25.

Moynihan, Donald P., Sergio Fernandez,
Soonhee Kim, Kelly M. LeRoux, Suzanne J.
Piotrowski, Bradley E. Wright, ve Kaifeng Yang.
2011. “Performance Regimes Amidst 27

Moynihan, Donald P. ve Sanjay K. Pandey. 2010.
“The Big Question for Performance Management:
Why do Managers use Performance
Information?” Journal of Public Administration
Research and Theory 20 (4): 849-866.

Müftügil Yalçın, A.Seda, & Duygu Güner. 2015.
*Sosyal Etki Ölçümlemesi : KUSIF 4 Adım
Yaklaşımı*. KUSIF Yayınları, No:3, İstanbul

Ní Ógáin, Eibhlín, Marina Svistak, ve Lucy de Las
Casas. 2013. Inspiring Impact: Blueprint for
Shared Measurement: Developing, Designing
and Implementing Shared Approaches to Impact
Measurement. UK: New Philanthropy Capital
(NPC).

Ní Ógáin, Plimmer Dawn, Harries Ellen, Kail
Angela. 2013. Inspiring Impact: The JET Pack.
UK: New Philanthropy Capital (NPC).

Page, Stephen. 2004. “Measuring Accountability
for Results in Interagency Collaboratives.” Public
Administration Review 64 (5): 591-606.

Provan, G. Keith ve H. Brinton Milward. 2001.
“Do Networks really Work? A Framework for
Evaluating Public-Sector Organizational
Networks.” Public Administration Review 61 (4):
414-423.

Provan, G. Keith ve Jörg Sydow. 2008.
“Evaluating Inter-Organizational Relationships.”
In The Oxford Handbook of Interorganizational
Relationships, edited by S. Copper, M. Ebers, C.
Huxham and P. S. Ring, 691-716. Oxford: OUP

Provan, G. Keith ve Patrick Kenis. 2008. “Modes
of Network Governance: Structure, Management,
and Effectiveness.” Journal of Public
Administration Research & Theory 18 (2):
229-252.

Rockefeller Philanthropy Advisors. 2012.
Strategic Philanthropy: Guide to Evaluation. New
York: Credit Suisse.

Sanfilippo, Lisa ve Tim Chambers. 2007.
Banking on Outcomes for the Third Sector:
Useful? Possible? Feasible?. London: New
Economics Foundation.

Saz-Carranza, Angel ve Sonia M. Ospina. 2011.
“The Behavioral Dimension of Governing
Interorganizational Goal-Directed Networks
Managing the Unity-Diversity Tension.” Journal of
Public Administration Research and Theory 21
(2): 327-365.

Taylor, Andrew, Jason Newberry, Mark Trumpour,
ve Beverly Wolfus. 2011. Report 1: Outcomes
for Ontario’s Children and Youth Sector –
Literature Review. Ontario: Ministry of Children
and Youth Services, 2011.

Trumpour, Mark, Jason Newberry, Andrew Taylor,
ve Beverly Wolfus. 2011. Report 2: Outcomes
for Ontario’s Children and Youth Sector –
Jurisdictional Review. Ontario: Ministry of
Children and Youth Services.

Vangen, Siv, ve Huxham, Chris. 2012. “The
Tangled Web: Unraveling the Principle of
Common Goals in Collaborations.” Journal of
Public Administration Research and Theory
22(4): 731-760.

Williams, Peter. 2010. Making a Difference
Together? Planning, Monitoring and Evaluating
Voluntary and Community Sector Collaborative
Working. London: Charities Evaluation Services.

ÖZGEÇMİŞLER

AYŞE SEDA MÜFTÜGİL YALÇIN, YAZAR

Doktora Sonrası Araştırma Görevlisi
smuftugil@ku.edu.tr

2001 yılında Robert Koleji'ni bitirdikten sonra üniversite eğitimini Sabancı Üniversitesi'nin Toplumsal ve Siyasal Bilimler bölümünde burslu olarak tamamlamıştır. Ardından Türk Eğitim Vakfı ve British Chevening ortak bursiyeri olarak London School of Economics (LSE)'de İnsan Hakları alanında yüksek lisans yapan Ayşe Seda Müftügil, doktora derecesini ise 2011 yılında University of Amsterdam, Amsterdam School for Cultural Analysis (ASCA) Enstitüsü'nden almıştır. 2013 yılından beri KUSIF'te araştırma görevlisi olarak çalışmakta, Koç Üniversitesi'nde yüksek lisans ve lisans seviyesinde Sosyal Girişimcilik ve Sosyal Etki dersleri vermektedir.

DUYGU GÜNER, YAZAR

KUSIF Bağlantılı Araştırmacı
duygu.guner@live.com

İstanbul Saint-Joseph Fransız Lisesi'nden mezun olduktan sonra 2007 yılında Bilgi Üniversitesi Uluslararası İlişkiler bölümünü tam burslu olarak tamamlamıştır. Ardından 2007-2008 yıllarında Paris'te Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales'de sosyoloji alanında yüksek lisans yapmıştır. 2009'dan bu yana profesyonel olarak sivil toplum alanında, Kasım 2013-Mart 2016 arasında ise KUSIF'te görev almıştır. Bu tarihten sonra KUSIF'e bağlantılı araştırmacı olarak destek vermeye başlamıştır. Proje yönetimi, sosyal etki ölçümü, değişim teorisi, deneysel öğrenme yöntemleri uzmanlık alanlarında yer almaktadır. Çeşitli sivil toplum kuruluşlarında aktif gönüllülüğünün yanı sıra Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyoloji bölümünde Sivil Toplum ve Gönüllülük konusunda doktora çalışmasını sürdürmektedir.

DAMLA KELLEÇİOĞLU, EDİTÖR

damla.kellecioglu@gmail.com

İstanbul Saint-Joseph Fransız Lisesi'nin ardından Galatasaray Üniversitesi, İletişim Fakültesi'nden mezun olmuştur. 2005-2006 öğretim yılında Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales'de toplumdilbilim alanında öğrenim görmüştür. 2010 yılında Galatasaray Üniversitesi'nde yüksek lisans çalışmasını Fransız Dili ve Edebiyatı alanında birincilikle tamamlamıştır. 2003 yılından bu yana serbest çevirmenlik, editörlük, proje koordinatörlüğü ve metin yazarlığı yapmaktadır. Dilde iletişim fonksiyonları, edebiyat, dilbilim, söylem analizi, medya okuryazarlığı, sosyal bilimlerde yöntem ilgi alanlarından bazılarıdır.

**KOÇ
ÜNİVERSİTESİ**

Koç Üniversitesi Sosyal Etki Forumu, Koç Üniversitesi, Rumeli Feneri Yolu
34450 Sarıyer, İstanbul, TÜRKİYE

T +90 212 338 00 00

www.kusif.ku.edu.tr

